

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om undantag för landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen samt till lagar i anslutning till den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att mervärdesskattelagen och lagen om påförande av accis ändras samt att en lag stiftas om undantag för landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen. Den gällande lagen om verkställande av mervärdes- och accisbeskattning i relationerna mellan landskapet Åland och det övriga Finland föreslås bli upphävd. Dessutom skall en ändring göras i lagen om beskattning i vissa fall av varor, som säljes ombord på passagerarfartyg i utrikestrafik.

Reformen skall omfatta de ändringar i lagstiftningen om mervärdesskatt och accis som Europeiska gemenskapens lagstiftning förutsätter på grund av landskapet Ålands särställning. Det föreslås att mellan Åland och det övriga Finland skall dras en fiskal gräns vad mervärdes- och accisbeskattningen beträffar. På försäljning och överföring av varor och tjänster mellan Åland och andra delar av landet skall samma regler tillämpas som på handeln mellan Finland och länder utanför Europeiska gemenskapen. Sålunda skall bl.a. utförsel vid handel mellan Åland och det övriga Finland befrias från mervärdesskatt, medan motsvarande införsel blir skattebelagd. Den fiskala gränsen förutsätter att gränsbeskattning och gränskontroll som sköts av tullverket ordnas mellan Åland och det övriga Finland. Med undantag av de avvikelser som beror på den fiskala gränsen skall på Åland i enlighet med nuvarande praxis tillämpas samma mervärdesskatte-

och accisystem som i det övriga landet.

Utöver stadganden om hur handeln mellan Åland och det övriga Finland skall behandlas med avseende på mervärdesskatt och accis skall i den nya lagen också tas in detaljerade stadganden om handeln mellan Åland och andra stater.

Det föreslås att alkoholdrycker, tobaksprodukter, konfektyrvaror och kosmetika som säljs till passagerare på luftfartyg som går i trafik mellan Åland och det övriga Finland samt på fartyg som trafikerar motsvarande sträcka på internationella linjer skall befrias från accis och mervärdesskatt. I fråga om alkoholdrycker och tobaksprodukter skall skattefriheten vara begränsad till de mängder som berättigar till skattefri införsel från platser utanför gemenskapen. I fråga om öl skall skattefriheten dessutom begränsas till två liter per passagerare.

Den mervärdesskattefria försäljningen till dem som reser på fartyg i trafik mellan Finland och Sverige skall begränsas till att gälla alkoholdrycker, tobaksprodukter, konfektyrvaror och kosmetika.

I mervärdesskattelagen, lagen om påförande av accis samt lagen om beskattning i vissa fall av varor, som säljes ombord på passagerarfartyg i utrikestrafik, föreslås dessutom vissa ändringar som närmast är av teknisk karaktär.

Lagarna avses träda i kraft vid ingången av 1997.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida
PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
ALLMÄN MOTIVERING	5
1. Behandlingen av Åland i skattehänseende	5
1.1. Inledning	5
1.2. Nuläge	6
1.2.1. Behandlingen av tredje territorier i mervärdesskattehänseende enligt Europeiska gemenskapens lagstiftning	6
1.2.1.1. Tillämpningsområdet för mervärdesskattelagstiftningen	6
1.2.1.2. Bestämmelser om överlåtelseplatsen	7
1.2.1.3. Import av varor	9
1.2.1.4. Skattefrihet vid införsel	10
1.2.1.5. Förfarande vid införsel	10
1.2.1.6. Uppskjuten beskattning vid införsel	11
1.2.1.7. Skattefrihet vid internationell handel	11
1.2.1.8. Andra frågor	13
1.2.2. Behandlingen av nationellt territorium i accishänseende enligt Europeiska gemenskapens lagstiftning	14
1.2.2.1. Tillämpningsområdet för accislagstiftningen	14
1.2.2.2. Införsel till gemenskapens skatteområde	15
1.2.2.3. Accisfrihet vid införsel	16
1.2.2.4. Utförsel från gemenskapens skatteområde	17
1.2.2.5. Proviantering av fartyg och luftfartyg och försäljning ombord på dessa	17
1.2.3. Skattelagstiftningen i Finland	18
1.2.3.1. Allmänt	18
1.2.3.2. Mervärdesbeskattningen	18
1.2.3.3. Accisbeskattningen	18
1.2.4. Bedömning av nuläget	19
1.3. Propositionens mål och medel för förverkligandet av dem	20
1.4. De viktigaste förslagen gällande mervärdesbeskattningen	20
1.4.1. Tillämpningsområdet för mervärdesskattelagstiftningen	20
1.4.2. Stadganden om överlåtelseplatsen	21
1.4.3. Import av varor	21
1.4.4. Skattskyldiges införsel	21
1.4.4.1. Uppskjuten beskattning	21
1.4.4.2. Förslaget förfarande	23
1.4.5. Privatpersoners och andra icke-skattskyldigas införsel	24
1.4.5.1. Allmänt	24
1.4.5.2. Passagerares hemkomstgåvor	24
1.4.5.3. Transportmedlems personal	24
1.4.5.4. Kommersiella postförsändelser	24
1.4.5.5. Postförsändelser mellan privatpersoner	25
1.4.5.6. Övriga varuöverföringar av privatpersoner	25
1.4.6. Förfarande vid införsel	25
1.4.7. Skattefrihet vid kommersiell utförsel	26
1.4.8. Skattefrihet för försäljning till resande	26
1.4.9. Försäljning ombord på fartyg och flygfartyg samt på flygplatser	27
1.4.9.1. Försäljning ombord på fartyg och luftfartyg	27
1.4.9.2. Proviantering	29
1.4.9.3. Försäljning på flygplatser	29

1.4.10.	Transporttjänster och till dessa anknutna tjänster	30
1.4.10.1.	Varutransporter och till dessa anknutna tjänster	30
1.4.10.2.	Persontransporter	30
1.4.11.	Förfarande vid utförelse	30
1.4.12.	Andra frågor	31
1.4.12.1.	Allmänt	31
1.4.12.2.	Minimigräns för skattepliktig verksamhet	31
1.4.12.3.	Omvänd skattskyldighet	31
1.4.12.4.	Beskattningsgrupper	31
1.4.12.5.	Marginalbeskattningsförfarande för begagnade varor, konstverk, samlarföremål och antikviteter	32
1.4.12.6.	Avdrags- och återbäringsrätt	32
1.5.	De viktigaste förslagen gällande accisbeskattningen	32
1.5.1.	Tillämpningsområdet för accislagstiftningen	32
1.5.2.	Införelse av produkter	33
1.5.3.	Utförelse av produkter	34
1.5.4.	Provanterning av fartyg och luftfartyg samt försäljning ombord på dessa	34
2.	Försäljning i samband med persontrafik mellan de nordiska länderna	35
2.1.	Inledning	35
2.2.	Nuläge	36
2.2.1.	Gemenskapslagstiftningen	36
2.2.2.	Den nordiska provianteringsöverenskommelsen	36
2.2.3.	Lagstiftningen i Finland	37
2.3.	Föreslagna ändringar	37
3.	Andra ändringar i mervärdesbeskattningen	38
4.	Andra ändringar i accisbeskattningen	38
5.	Propositionens verkningar	38
5.1.	Ekonomiska verkningar	38
5.2.	Verkningar i fråga om organisation och personal	39
6.	Beredningen av propositionen	40
7.	Samband med internationella fördrag	40
	DETALJMOTIVERING	40
1.	Lagförslagen	40
1.1.	Allmänt	40
1.2.	Mervärdesskattelagen	40
1.3.	Lagen om påförande av accis	41
1.4.	Lagen om undantag för landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen	44
1 kap.	Allmänna stadganden	44
2 kap.	Mervärdesbeskattningsgrupper	45
3 kap.	Accisbeskattningsgrupper	55
4 kap.	Särskilda stadganden	60
1.5.	Lagen om beskattning i vissa fall av varor, som säljes ombord på passagerarfartyg i utrikestrafik	61
2.	Närmare stadganden och bestämmelser	61

3. Ikraftträdande	62
LAGFÖRSLAGEN	62
1. Lag om ändring av mervärdesskattelagen	62
2. Lag om ändring av lagen om påförande av accis	64
3. Lag om undantag för landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen	65
4. Lag om ändring av lagen om beskattning i vissa fall av varor, som säljes ombord på passagerarfartyg i utrikestrafik	70
BILAGA	72
Parallelltexter	72
1. Lag om ändring av mervärdesskattelagen	72
2. Lag om ändring av lagen om påförande av accis	75
4. Lag om ändring av lagen om beskattning i vissa fall av varor, som säljes ombord på passagerarfartyg i utrikestrafik	78

ALLMÄN MOTIVERING

1. Behandlingen av Åland i skattehänseende

1.1. Inledning

Enligt det protokoll 2 (Ålandsprotokollet) som utgör bilaga till fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen (FördrS 103/94, nedan anslutningsfördraget) hör Ålands territorium inte till tillämpningsområdet för de av Europeiska gemenskapens bestämmelser som syftar till en harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om mervärdesbeskattning, accisbeskattning och andra former av indirekt beskattning. Enligt protokollet skall Åland vid mervärdesbeskattningen anses vara ett tredje land och vid accisbeskattningen ett sådant nationellt område som inte hör till direktivens tillämpningsområde. Syftet med undantaget är att bevara en livskraftig åländsk ekonomi, och det skall inte återverka negativt på unionsintressena eller unionens gemensamma politik. Undantaget skall inte heller inverka på gemenskapens egna intäkter.

Undantaget gör det möjligt att fortsätta med den skattefria försäljningen till passagerare på fartyg och luftfartyg i trafik mellan Åland och gemenskapen också efter juni 1999, då skattefriheten upphör att gälla för den övriga trafiken mellan medlemsländerna. Orsaken till att undantaget förhandlades fram var uttryckligen att en fortsatt accis- och mervärdesskattefri försäljning till passagerare ansågs vara viktig för Ålands trafikförbindelser och genom dessa för hela den åländska ekonomin. Dessutom ville man reservera en möjlighet att vid behov tillämpa lägre skattesatser på Åland än i det övriga Finland i fråga om mervärdesskatt och accis.

På grund av undantaget anses Åland inte höra till gemenskapens mervärdesskatte- eller accisområde vid tillämpning av gemenskapens lagstiftning om mervärdesskatt och accis, trots att landskapet hör till gemenskapens tullområde och tullunion. Enligt Ålandsprotokollet inverkar undantaget dock inte på fördelningen av behörigheten mellan

landskapet och riket. Med stöd av 27 § 36 punkten självstyrelselagen för Åland (1144/91) hör frågor som gäller mervärdes- och accisbeskattningen fortsättningsvis till rikets lagstiftningsbehörighet. Finland har därför rätt att inom Ålands territorium tillämpa ett sådant mervärdesskatte- och accisystem som landet självt önskar. Undantaget hindrar inte heller Finland från att i landskapet tillämpa en materiell skattelagstiftning vars innehåll är detsamma som för det övriga landet.

Undantaget leder också till att Åland har tredje lands status i förhållande till det övriga Finland och andra medlemsländer vid mervärdes- och accisbeskattningen. Detta innebär att försäljning och överföring av varor mellan gemenskapens skatteområde och Åland inte omfattas av mervärdesskatte- och accisystemet för handeln mellan medlemsstater, utan av de bestämmelser som gäller för import och export vid handel med tredje land. Genom bestämmelserna om överlåtelseplatsen och om skattefrihet inverkar undantaget också på hur handeln med tjänster, t.ex. internationella transporter, mellan Åland och medlemsstaterna behandlas med avseende på mervärdesskatt.

Undantaget förutsätter att också varuöverföringar från Åland till det övriga Finland beskattas som import när det gäller mervärdesskatt, och analogt att försäljningen av varor från andra delar av landet till Åland befrias från skatt. Vid accisbeskattningen bör produkter som överförs från Åland till andra delar av landet beskattas om de släpps för konsumtion inom landets skatteområde. För närvarande har dock detta inte genomförts, utan enligt lagen om verkställande av mervärdes- och accisbeskattning i relationerna mellan landskapet Åland och det övriga Finland (1485/94, nedan den särskilda lagen), omfattas försäljning och annan överföring av varor mellan Åland och det övriga Finland av stadgandena om den inhemska mervärdes- och accisbeskattningen. Till denna del överensstämmer regleringen inte med gemenskapslagstiftningen.

1.2. Nuläge

1.2.1. Behandlingen av tredje territorier i mervärdesskattehänseende enligt Europeiska gemenskapens lagstiftning

1.2.1.1. Tillämpningsområdet för mervärdesskatte­lagstiftningen

Bestämmelserna om det mervärdesskatte­system som skall tillämpas i Europeiska unionens medlemsstater finns i huvudsak i rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättnings­skatter - Gemensamt system för mervärdess­katt: enhetlig beräkningsgrund, senast ändrat genom direktiv 95/7/EG (nedan det sjätte mervärdesskattedirektivet).

Direktivet tillämpas på försäljning av varor och tjänster samt på andra skattepliktiga transaktioner inom varje medlemsstats och gemenskapens territorium. Vad som avses med en medlemsstats och gemenskapens territorium definieras i artikel 3 i direktivet. Enligt artikel 3.1 och 3.2 avses med en medlemsstats territorium det territorium som definieras i artikel 227 i fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen. I artikel 3.3 undantas vissa territorier från medlemsstatens territorium. Enligt anslutningsfördraget är också Åland ett sådant territorium som inte hör till skatteområdet, trots att det hör till gemenskapens tullområde. Med gemenskapen och gemenskapens territorium avses enligt artikel 3.1 medlemsstaternas territorier, definierade på ovan nämnda sätt.

Enligt artikel 3.1 i direktivet avses med tredje territorium eller tredje land varje annat territorium än gemenskapens och medlemsstaternas ovan definierade territorier. Områden som geografiskt hör till en medlemsstats territorium, men som inte omfattas av medlemsstatens eller gemenskapens skatteområde, dvs. s.k. tredje territorier, förhåller sig sålunda till gemenskapens skatteområde på samma sätt som de länder som inte hör till gemenskapen, dvs. tredje land. Skattepliktiga transaktioner som sker inom sådana territorier omfattas inte av gemenskapens lagstiftning om mervärdesskatt.

Utgångspunkten i direktivet är principen om territoriell tillämpning, enligt vilken varje medlemsstat beskattar endast sådana skattepliktiga transaktioner som sker inom dess

skatteområde. Direktivet innehåller detaljerade bestämmelser om i vilken medlemsstat en skattepliktig transaktion anses ha skett. Om leveransen av en vara eller tillhandahållandet av en tjänst enligt direktivets bestämmelser om platsen för transaktionen (överlåtelseplatsen) sker inom ett tredje territorium som hör till medlemsstaten men inte till dess skatteområde, är medlemsstaten enligt direktivet inte skyldig att beskatta överlåtelsen. Däremot har medlemsstaten rätt att göra det. Medlemsstatens beskattning är i det här avseendet inte bunden vid gemenskapens skatte­lagstiftning.

Mervärdesskatten riktar sig i regel endast på sådana nyttigheter som konsumeras inom medlemsstaternas territorium. Denna princip som bygger på destinationsorten, dvs. konsumtionslandet, har i fråga om varor följts så, att försäljningen, dvs. utförelsen, av varorna till en plats utanför gemenskapens skatteområde har befriats från skatt, medan införsel från platser utanför skatteområdet har beskattats. I fråga om tjänster stämmer bestämmelserna om överlåtelseplatsen i allmänhet i sig överens med principen om konsumtionsland. Dessutom är försäljningen av vissa tjänster som närmast anknyter till export av varor enligt bestämmelserna skatte­fri.

Bestämmelserna om import och export av varor har sedan ingången av 1993 inte längre tillämpats på varuhandeln mellan medlemsstaterna. Denna handel omfattas av ett särskilt beskattningssystem för gemenskapshandel, vilket grundar sig fortsättningsvis i huvudsak på principen om konsumtionsland. Inköp och överföringar av varor från andra medlemsstater övervakas eller beskattas inte längre vid gränserna, utan i samband med landets inhemska beskattning såsom gemenskapsinterna förvärv. På motsvarande sätt utgör försäljningen av en vara som transporteras till en annan medlemsstat en skattefri gemenskapsintern försäljning, om köparen är ett företag som är antecknat i den andra medlemsstatens register över mervärdesskatte­skyldiga. Försäljning till konsumenter beskattas i regel i försäljarens land enligt principen om ursprungsland. Beskattningssystemet för gemenskapshandeln inbegriper dessutom bestämmelser om distansförsäljning, försäljning av nya transportmedel och specialförfaranden för försäljning till icke-skatt­skyldiga företag och juridiska personer.

Eftersom tredje territorier som hör till en

medlemsstat men inte till dess skatteområde jämföras med tredje land, beskattas överföringar av varor från sådana områden till medlemsstatens eller gemenskapens skatteområde som om det vore fråga om import. I analogi med detta har försäljning av varor och av tjänster som har samband med dessa befriats från skatt när varorna skall transporteras från gemenskapens skatteområde till ett tredje territorium. Beskattningsystemet för gemenskapshandeln tillämpas inte på varuöverföringar mellan en medlemsstat och ett tredje territorium.

En skattepliktig transaktion kan anknyta till ett tredje territorium förutom på så sätt att varan transporteras från eller till ett sådant territorium också så, att säljaren eller köparen är en person som är etablerad inom ett tredje territorium. Detta kan inverka på hur försäljningen eller inköpet behandlas i skattehänseende. Köparens eller säljarens etableringsort används som kriterium i vissa av direktivets bestämmelser om utförsel och om överlåtelseplatsen. Säljarens etableringsort inverkar dessutom på tillämpningen av en minimigräns för den skattepliktiga verksamheten, på den omvända skattskyldigheten samt på avdrags- och återbäringsförfarandet.

1.2.1.2. Bestämmelser om överlåtelseplatsen

Allmänt

Det sjätte mervärdesskattedirektivets bestämmelser om platsen för tillhandahållandet av varor och tjänster avgör i vilken medlemsstat beskattningen skall ske. De innehåller också kriterierna för huruvida en skattepliktig transaktion skall anses äga rum inom en medlemsstats skatteområde eller inom ett tredje territorium som hör till medlemsstaten. Bestämmelserna om överlåtelseplatsen finns i huvudsak i artiklarna 8 och 9.

Varor

När varor skall transporteras till köparen är enligt artikel 8.1 a platsen för leverans av varorna, dvs. överlåtelseplatsen, den plats där varorna befinner sig vid den tidpunkt då sändningen eller transporten till mottagaren påbörjas. Om varorna installeras eller sammansätts av leverantören eller för hans räkning, skall platsen för leveransen anses vara

den plats där varorna installeras eller sammansätts. Börjar transporten av varor inom ett tredje lands territorium, anses enligt artikel 8.2 platsen för importörens tillhandahållande och för efterföljande tillhandahållanden ligga inom den medlemsstat till vilken varorna importeras. Enligt artikel 8.1 b anses platsen för leverans av sådana varor som varken skickas eller transporteras vara den plats där varorna befinner sig när leveransen äger rum.

Artikel 8.1 c innehåller en bestämmelse om överlåtelseplatsen för varor som säljs ombord på fartyg, flygplan eller tåg under den del av en passagerartransport som genomförs i gemenskapen. I dessa fall anses platsen för leverans av en vara som sålts under transporten vara avreseorten för passagerartransporten. Med en del av en passagerartransport som genomförs i gemenskapen avses den del av en passagerartransport som utan uppehåll inom tredje territorium genomförs mellan avrese- och ankomstorten. Med avreseort för passagerartransporten avses den första ort i gemenskapen där passagerare kan stiga ombord på transportmedlet. Med ankomstort avses den sista ort i gemenskapen där passagerare kan stiga av transportmedlet. Återresan betraktas som en separat transport.

Ovan nämnda bestämmelse om överlåtelseplatsen är inte tillämplig på varuförsäljning som sker under en sådan passagerartransport mellan medlemsstater där transportmedlet gör ett uppehåll inom ett tredje territorium. Ett uppehåll torde här förutsätta att passagerare kan stiga ombord eller lämna transportmedlet. Bestämmelsen om överlåtelseplatsen kan inte heller tillämpas på försäljning som sker under transport mellan ett tredje territorium och en medlemsstat. På sådana försäljningar tillämpas artikel 8.1 b, enligt vilken överlåtelseplatsen är den plats där varorna befinner sig när leveransen äger rum. Försäljningarna sker sålunda inom medlemsstatens skatteområde till den del varan levereras på dess territorialvatten eller i dess luftrum.

Artikel 28b B innehåller en särskild bestämmelse om varor som säljs genom distansförsäljning vid handel mellan medlemsstaterna. Den gäller således inte varor som transporteras mellan medlemsstaterna och tredje territorier.

Artikel 28b A innehåller bestämmelser om transaktionsplatsen vid förvärv av varor in-

om gemenskapen. Enligt 28b A 1 anses platsen för förvärv av varor inom gemenskapen vara den plats där varorna befinner sig vid den tidpunkt när transporten till den person som förvärvar dem slutar. Enligt A 2 skall dock platsen för förvärv inom gemenskapen anses ligga inom den medlemsstats territorium som utfärdade det registreringsnummer för mervärdesskatt under vilket den person som förvärvat varorna gjorde förvärvet, om han inte visar att detta förvärv har beskattats i enlighet med A 1.

Bestämmelserna om transaktionsplatsen vid förvärv inom gemenskapen tillämpas inte inom ett tredje territorium. Om avgångs- eller destinationsorten för en vara är ett tredje territorium, är det inte fråga om ett gemenskapsinternt förvärv, även om transporten skulle ske via en medlemsstats skatteområde. Inte heller i det fallet att köparen vid köpet använder ett mervärdesskattnummer som har utfärdats för ett tredje territorium, medan avgångs- och destinationsorten ligger inom två olika medlemsstaters skatteområden, anses det gemenskapsinterna förvärvet ha skett inom det tredje territoriet.

Tjänster

I artikel 9.1 i direktivet finns en allmän bestämmelse om platsen för tillhandahållande av en tjänst. Enligt denna skall överlåtelseplatsen anses vara där säljaren är etablerad eller har ett fast driftställe från vilket tjänsten tillhandahålls eller, i avsaknad av någon sådan plats, den plats där säljaren har en fast adress eller vanligtvis bor. Den allmänna bestämmelsen tillämpas om inte något annat bestäms särskilt i fråga om en viss tjänst.

Den ovan nämnda allmänna bestämmelsen tillämpas på hyrning av transportmateriel. Enligt artikel 9.3 kan dock en medlemsstat för undvikande av dubbelbeskattning, utbliven beskattning eller konkurrenssnedvridning betrakta platsen för hyrning av transportmateriel, som enligt den allmänna bestämmelsen skulle ligga inom medlemsstatens territorium, såsom liggande utanför gemenskapen, om tjänsten konsumeras utanför gemenskapen. Likaså kan medlemsstaten betrakta platsen för tillhandahållande av tjänsten, som annars skulle ligga utanför gemenskapen, såsom liggande inom medlemsstaten, om tjänsten i fråga konsumeras i medlemsstaten.

Vid tillhandahållande av tjänster som har

samband med fast egendom skall enligt artikel 9.2 a överlåtelseplatsen vara den plats där egendomen är belägen.

Överlåtelseplatsen för transporttjänster skall enligt artikel 9.2 b vara den plats där transporten äger rum, med beaktande av det avstånd som tillryggaläggs. Detta gäller dock inte varutransporter inom gemenskapen.

Enligt artikel 28b C 2 skall platsen för tillhandahållande av tjänster i samband med transport av varor inom gemenskapen vara avgångsorten. Har dock en dylik transporttjänst tillhandahållits en kund som har fått ett mervärdesskattnummer i någon annan medlemsstat än den från vilken transporten avgår, anses platsen för tillhandahållande av transporttjänsten enligt C 3 ligga inom den medlemsstats territorium som har försett kunden med det mervärdesskattnummer som har använts vid köpet. Med transport av varor inom gemenskapen avses enligt C 1 transporter där avgångs- och ankomstorten är belägna inom två olika medlemsstaters territorier. Som en gemenskapsintern transport betraktas också en sådan transport inom en medlemsstats territorium som anknyter direkt till ovan nämnda transport.

Bestämmelsen om platsen för tillhandahållande av en transporttjänst vid transport av varor inom gemenskapen tillämpas inte på transporter med avgångs- eller ankomstort inom ett tredje territorium. Även om avgångs- och destinationsorten ligger inom två olika medlemsstaters skatteområden och köparen vid köpet använder ett mervärdesskattnummer som han har fått inom ett tredje territorium, anses transporten inte ske inom det tredje territoriet, utan i avgångsstaten.

Enligt artikel 9.2 c skall överlåtelseplatsen i fråga om följande tjänster vara den där dessa fysiskt utförs:

- kulturella, underhållningsmässiga, idrottsliga, pedagogiska och liknande evenemang och tjänster samt tjänster som anknyter till dessa,

- transportanknutna tjänster,
- värdering av lös egendom och arbete på lös egendom.

Om den som köper tjänster som gäller lös egendom eller anknyter till en transport inom gemenskapen använder vid köpet ett mervärdesskattnummer som har utfärdats av någon annan medlemsstat än den där tjänsten utförs, är överlåtelseplatsen den medlemsstat som har utfärdat numret. I frå-

ga om tjänster som gäller lös egendom är en förutsättning den att egendomen transporteras bort från den stat där arbetet utförs. Om köparen vid köpet använder ett mervärdeskattnummer som har utfärdats inom ett tredje territorium, anses inte tjänsten ha tillhandahållits inom det tredje territoriet, utan i den stat där arbetet utförs.

I fråga om de immateriella tjänster som räknas upp i artikel 9.2 e är överlåtelseplatsen den där köparen har etablerat sin rörelse eller har ett fast driftställe åt vilket tjänsten tillhandahålls eller, i avsaknad av någon sådan plats, den där kunden har en fast adress eller där han vanligtvis bor. De tjänster som avses i bestämmelsen är bl.a. olika sakkunnig- och planeringstjänster, reklamtjänster och hyrning av annat materiel än transportmateriel. Om köparen är etablerad inom gemenskapen, tillämpas bestämmelsen dock endast om köparen är en näringsidkare. Om en inom gemenskapen etablerad köpare inte är en näringsidkare utan t.ex. en privatperson, skall överlåtelseplatsen enligt den allmänna bestämmelsen om platsen för tillhandahållandet av tjänster anses ligga i den medlemsstat där säljaren är etablerad eller där det fasta driftställe finns från vilket tjänsten säljs. Vid försäljning av immateriella tjänster till sådana andra personer än näringsidkare som har sin hemort inom ett tredje territorium anses överlåtelseplatsen däremot ligga inom det tredje territoriet.

Bestämmelserna om platsen för mellanhänders tillhandahållande av tjänster finns i artikel 28b E. Enligt huvudregeln i 28b E 3 skall överlåtelseplatsen i fråga om tjänster som utförs av mellanhänder i andra persons namn och för deras räkning vara den plats där transaktionerna sker. Om en mellanhands kund har fått ett mervärdeskattnummer i en annan medlemsstat än den inom vars territorium transaktionerna genomförs, skall dock platsen för mellanhänders tillhandahållande av tjänster anses ligga inom den medlemsstats territorium som har utfärdat det vid köpet använda mervärdeskattnumret för kunden. Motsvarande regler tillämpas enligt E 1 på förmedling av tjänster vid varutransport inom gemenskapen och enligt E 2 på förmedling av tjänster som anknyter till dessa. Om köparen vid förvärv av ovan nämnda förmedlingstjänster använder ett mervärdeskattnummer som har utfärdats inom ett tredje territorium, anses inte tjänsten ha utförts inom det tredje territoriet,

utan i den stat där den förmedlade tjänsten eller varan tillhandahålls eller från vilken den gemenskapsinterna transporten avgår.

1.2.1.3. Import av varor

Begreppet "varuinförsel" och införsellandet. Enligt artikel 2.2 i det sjätte mervärdeskatteedirektivet skall skatt betalas för införsel av varor.

Begreppet "varuinförsel" definieras i artikel 7.1. Enligt denna artikel avses med varuinförsel för det första införsel till gemenskapens skatteområde av varor som inte uppfyller villkoren i artiklarna 9 och 10 i fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen eller, om varorna omfattas av fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen, inte får fritt omsättas. För det andra avses med varuinförsel införsel från områden utanför gemenskapens skatteområde, dvs. från tredje territorier, vilka hör till gemenskapens tullområde, men inte till dess skatteområde.

Införseln sker enligt artikel 7.2 i den medlemsstat inom vars territorium varorna befinner sig när de ankommer till gemenskapen. I artikel 7.3 bestäms att införsellandet, i en situation där en vara som inte har förtullats för fri omsättning anmäls för ett sådant suspensionsförfarande eller motsvarande tullförfarande som avses i artikel 16.1 B a-d, är den medlemsstat inom vars territorium varan befinner sig när förfarandet i fråga upphör. På samma sätt gäller att när varor som införs från en plats som ligger inom gemenskapens tullområde men utanför dess skatteområde placeras under ett sådant suspensionsförfarande eller motsvarande tullförfarande som avses i artikel 33a 1 b eller c, skall införseln anses ske först då förfarandet i fråga upphör och först i den medlemsstat inom vars skatteområde varorna befinner sig när förfarandet upphör.

Skyldighet att betala skatt. Enligt artikel 21.2 bestämmer den medlemsstat till vilken varorna importerats vem som är betalningskyldig för skatten på importen.

Skattegrunden. Enligt artikel 11 B 1 skall beskattningsunderlaget för införsel vara tullvärdet, bestämt i enlighet med gällande gemenskapsbestämmelser. I bestämmelsen sägs uttryckligen att detta tillämpas också vid införsel av varor från gemenskapens tullområde till dess skatteområde. Artikel 11 B 3—5 innehåller dessutom särskilda bestäm-

meler som skall tillämpas vid mervärdesbeskattningen.

Beskattningsgrundande händelser och påföring av skatt. Om beskattningsgrundande händelser och den tidpunkt när skatt kan påföras i samband med införsel bestäms i artikel 10.1 och 10.3. Med en beskattningsgrundande händelse avses den omständighet som gör att de juridiska villkoren för att skatt skall kunna påföras uppfylls. Skatt kan påföras när skattemyndigheten enligt lag får rätt att i ett givet ögonblick göra anspråk på skatt från den skattskyldige, även om tidpunkten för betalning kan skjutas upp.

Skattskyldigheten inträder och skatt kan påföras när varan kommer in i gemenskapen. Har något av de förfaranden som avses i artikel 7.3 tillämpats på varan vid införseln, inträder dock skattskyldigheten och skatten kan påföras först när förfarandet upphör. Om varan är föremål för tull, jordbruksavgift eller en avgift med likvärdig verkan som har fastställts enligt en gemensam politik, sammankopplas skattskyldighetens inträde och skattepåföring med tidpunkten för tullavgifterna i fråga. Bestämmelserna om tidpunkten för betalningsskyldighetens inträde i fråga om tull tillämpas också i det fallet att ingen tull skall uppbäras för varan.

Avdrag för skatt på införsel. I artikel 17 bestäms om den skattskyldiges rätt att dra av mervärdesskatten på ett förvärv. Avdragsrätten gäller bl.a. den mervärdesskatt som betalas i landet för import av varor, om varorna skaffas för skattepliktiga transaktioner. Enligt artikel 18.1 b förutsätter avdragsrätten att den skattskyldige innehar en importhandling som anger att han är mottagare eller importör och som anger, eller medger beräkning av, den mervärdesskatt som skall betalas. Enligt artikel 18.3 skall medlemsstaterna fastställa de förutsättningar och förfaranden som gäller för att den skattskyldige skall få rätt till ett avdrag som inte har gjorts i enlighet med bestämmelserna i artikel 18.1.

1.2.1.4. Skattefrihet vid införsel

Om undantag från skatteplikten vid införsel av varor bestäms i artikel 14 i det sjätte mervärdesskattedirektivet. Skattefri är införseln av sådana varor som av näringsidkare under alla förhållanden får säljas skattefritt inom landet. Skattefri är också införseln av

sådana varor som är tullfria på basis av någon annan bestämmelse än den gemensamma tulltaxan. Medlemsstaterna har dock möjlighet att välja att inte medge undantag från skatteplikten, om detta sannolikt skulle vara ägnat att allvarligt inverka på konkurrensbetingelserna. Om skattebefrielse bestäms närmare i följande direktiv: rådets direktiv av den 28 mars 1983 om räckvidden av artikel 14.1 d i direktiv 77/388/EEG om befrielse från mervärdesskatt vid slutlig införsel av vissa varor (83/181/EEG), nedan skattefrihetsdirektivet, rådets direktiv av den 28 maj 1969 om harmonisering av lagstiftningen om befrielse från omsättningsskatter och punktskatter på varor som införs av resande (69/169/EEG), nedan resgodsdirektivet, och rådets direktiv av den 19 december 1978 om befrielse från införselskatter på varor i småförsändelser av icke-kommersiell karaktär från tredje land (78/1035/EEG), nedan gåvoförsändelsedirektivet. De skattebefrielser som anges i dessa motsvarar i huvudsak de tullbefrielser om vilka bestäms i gemenskapens tullagstiftning. På införsel från ett tredje territorium inom gemenskapens tullområde till en medlemsstats skatteområde skall samma skattebefrielser tillämpas som på annan import.

På basis av resgodsdirektivet är varor som resande medför i sitt personliga bagage skattefria till ett värde av 175 ecu, dvs. 1 100 mk. I detta värde inräknas inte personliga tillhörigheter som den som återvänder till gemenskapen återinför eller som resande som anländer till gemenskapen inför tillfälligt för den tid resan varar. Utöver detta får alkohol, tobak och andra varor vilkas kvantitet begränsats införas skattefritt till angivna mängder. Medlemsstaterna kan fastställa lägre gränser beträffande värde eller kvantitet för skattebefrielse av varor som införs av personer som bor i gränsområdet, av gränsarbetare eller av personalen på transportmedel i trafik mellan tredje land och gemenskapen.

1.2.1.5. Förfarande vid införsel

Enligt artikel 23.1 i det sjätte mervärdesskattedirektivet fastställer medlemsstaterna närmare regler för upprättande av deklARATION och betalning av skatt för importerade varor. Om de formaliteter och förfaranden som skall tillämpas på införsel till gemenskapens skatteområde från ett territorium

som hör till gemenskapens tullområde men inte till dess skatteområde finns dock särskilda bestämmelser i artikel 33a.

Enligt artikel 33a 1 a skall varor som kommer in till gemenskapens skatteområde från dess tullområde omfattas av de formaliteter som i gemenskapens tullagstiftning föreskrivs för varor som importeras till gemenskapens tullområde. Sådana formaliteter är bl.a. skyldigheten att visa upp varorna och att deklarerera på SAD, dvs. enhetsdokumentet.

Enligt artikel 163 i rådets förordning (EG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen (nedan tullkodexen) gör förfarandet för intern transitering (intern förpassning) det möjligt att överföra en vara från ett territorium som hör till tullområdet via tredje land till ett annat land som hör till tullområdet, utan att varans tullstatus förändras. Enligt artikel 311 första stycket c i kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93 om tillämpningsföreskrifter för gemenskapens tullkodex (nedan tillämpningsförordningen) används förfarandet för intern transitering också när varor sänds till gemenskapens skatteområde från ett tredje territorium som hör till gemenskapens tullområde, från det förstnämnda området till det sistnämnda eller från ett tredje territorium till ett annat likadant territorium.

I direktivets artikel 33a 1 b bestäms att om destinationsorten för varor som överförs från gemenskapens tullområde till dess skatteområde finns inom någon annan medlemsstats skatteområde än den där de införs, skall varorna förflyttas under förfarandet för intern transitering, fastställt i gemenskapens tullagstiftning, om de har blivit föremål för en deklaration som hänför dem till detta förfarande.

Artikel 33a 1 c gäller sådana till gemenskapens skatteområde importerade varor som kan omfattas av något förfarande enligt artikel 16.1 B a—d (tillfällig upplagring, placering i en frizon eller i ett frilager, tulllagerförfarande eller aktiv förädling enligt ett suspensionssystem) eller av förfarandet för helt tullfri temporär införsel, om varorna importeras från en plats utanför gemenskapens tullområde. Medlemsstaterna skall säkerställa att varorna i ett sådant fall kan vara kvar i gemenskapen på samma villkor som de som tillämpas på nämnda förfaranden.

1.2.1.6. *Uppskjuten beskattning vid införsel*

Enligt artikel 23.2 i det sjätte mervärdesskattedirektivet kan medlemsstaterna föreskriva att den mervärdesskatt som utgår på införsel av varor inte behöver betalas vid tiden för införseln, under förutsättning att skatten anges i den skattedeklaration som skall lämnas i samband med den inhemska beskattningen. Bestämmelsen gäller endast införsel som sker på åtgärd av näringsidkare och skattskyldiga personer (*taxable persons or persons liable to tax*) eller vissa kategorier av dessa. Med skattskyldiga personer torde avses alla personer som är skattskyldiga vid den inhemska beskattningen.

Artikel 23 gör det inte bara möjligt att skjuta upp betalningen av skatten så att den sker i samband med den inhemska beskattningen, utan också att övergå från skatteberäkning vid gränsen till beskattning på eget initiativ i samband med den inhemska beskattningen. Vid gränsen måste dock utövas kontroll för att det skall vara möjligt att göra skillnad mellan de importörer som omfattas av uppskjutet förfarande och andra importörer samt att anmäla varor för ett suspensionsförfarande och placera dem under det eller något liknande tullförfarande. Dessutom skall enligt artikel 33a de formaliteter som tullagstiftningen föreskriver iakttagas. En förenkling av deklarationsskyldigheten och andra föreskrivna tullformaliteter är därför möjlig bara inom de gränser som gemenskapens tullagstiftning bestämmer.

Artikel 23 tillåter inte att införsel i egenkap av ett skattepliktigt fenomen slopas helt. Trots det uppskjutna förfarandet måste den skattemässiga behandlingen av varuinförsel ske med tillämpning av direktivets särskilda importbestämmelser i fråga om den beskattninggrundande händelser och påföring av skatt, skattegrunden, skattebefrielser samt intyg för avdragsrätt.

1.2.1.7. *Skattefrihet vid internationell handel*

Allmänt

I artikel 15 i det sjätte mervärdesskattedirektivet bestäms om undantag från skatte-

plikten för export från gemenskapen och för liknande transaktioner samt internationell trafik. Medlemsstaterna skall medge undantag på villkor som de fastställer med sikte på att säkerställa en riktig tillämpning av skattebefrielseerna. Skattebefrielseerna för internationell trafik gäller både transporter mellan medlemsstaterna och transporter till destinationer utanför gemenskapen. Bestämmelser om skattefrihet vid internationell handel ingår också i artiklarna 14 och 16.

Export av varor

Enligt artikel 15.1 skall medlemsstaterna medge undantag från skatteplikten när det gäller försäljning av varor som av säljaren eller för hans räkning transporteras ut från gemenskapen. Enligt artikel 15.2 är försäljning av varor skattefri också när de av en kund som inte är etablerad i landet eller för hans räkning transporteras till en destination utanför gemenskapen. Skattefriheten gäller också utförsel från gemenskapens skatteområde till ett tredje territorium som hör till gemenskapens tullområde.

Försäljning till resande

Enligt artikel 15.2 skall undantag från skatteplikten medges när det gäller försäljning till resande av varor som dessa för med sig från gemenskapen i sitt personliga bagage, under förutsättning att

- den resande inte är etablerad inom gemenskapen,

- varorna transporteras ut från gemenskapen inom tre månader efter den månad då försäljningen genomfördes, och

- försäljningens sammanlagda värde inklusive mervärdesskatt överstiger motvärdet i nationell valuta av 175 ecu; medlemsstaterna får emellertid undanta en försäljning vars sammanlagda värde är lägre än detta belopp.

Exporten skall utgas med en faktura eller en likvärdig handling, som har bestyrkts av den tullanstalt där varorna lämnade gemenskapen. Parterna i överenskommelsen om beskattning av resgods i resandetrafiken mellan Finland, Danmark, Norge och Sverige samt om skattefri försäljning på flygplats i dessa länder (FördrS 33-34/81, nedan resgodsöverenskommelsen) kan dock fortsätta med det förfarande där de norska tullmyndigheterna bestyrker en faktura för varor som norska resenärer köper i Danmark, Fin-

land eller Sverige och för med sig till Norge. Detta har noterats i rådets protokoll om godkännande av direktiv 95/7/EG.

Skattefriheten gäller också varor som transporteras från en medlemsstats skatteområde till ett tredje territorium som hör till gemenskapens tullområde.

Arbete på lös egendom

Enligt artikel 15.3 är försäljningen av arbetsprestationer som gäller lös egendom skattefri, om egendomen efter att arbetet har utförts förs ut från gemenskapen av säljaren eller av en sådan köpare som inte är etablerad inom gemenskapen. Arbetet beskattas i samband med införseln av varorna. Bestämmelsen gäller också arbetsprestationer som säljs till ett tredje territorium.

Fartyg och luftfartyg i internationell trafik

I artikel 15.4—15.9 medges på vissa villkor undantag från skatteplikt i fråga om försäljning av varor och tjänster för fartyg och luftfartyg i internationell trafik samt i fråga om försäljning och uthyrning av sådana fartyg och luftfartyg. Enligt artikel 15.4 kommer kommissionen att förelägga rådet förslag till gemensamma regler om skattefrihetens räckvidd och om genomförandet av den. Till dess att dessa regler träder i kraft får medlemsstaterna begränsa tillämpningsområdet för den skattefrihet som gäller bunkring och proviantering av fartyg.

För fartygens del har Finland i anslutningsfördraget fått rätt att undanta vissa fartyg och arbete på dessa från skatteplikten oberoende av om de används i internationell trafik eller inte. Undantaget gäller till år 2001.

Artikel 28k innehåller en bestämmelse om att varuförsäljning ombord på fartyg eller flygplan i trafik mellan medlemsstater är skattefri. Enligt artikeln får medlemsstaterna skattebefria tillhandahållande av varor i butiker för skattefri försäljning på flygplatser eller i hamnar eller ombord på fartyg eller luftfartyg, när de varor som tillhandahålls är avsedda att medföras i det personliga bagaget av resande med flyg eller båt inom gemenskapen. Den övre gränsen för skattefriheten är 90 ecu, dvs. ca 550 mk. Utöver detta får alkohol, tobak och andra produkter vars kvantitet har begränsats säljas skattefritt till de mängder som berättigar till skattefri

införsel från länder utanför gemenskapen.

Direktivet innehåller ingen bestämmelse om skattefrihet i fråga om försäljning av varor ombord på fartyg eller luftfartyg i trafik mellan en medlemsstat och ett tredje land eller ett tredje territorium. Medlemsstaterna borde därför i princip beskatta sådan försäljning till den del den sker på medlemsstatens territorialvatten eller i dess luftrum. I praktiken är dock nämnda försäljning allmänt befriad från skatt.

Tjänster i samband med införsel och utförsel

Enligt artikel 15.13 är försäljningen av sådana tjänster som är direkt kopplade till export av varor från gemenskapen undantagen från skatteplikten. Sålunda är t.ex. transport av varor ut från gemenskapen och tjänster som an knyter till sådan transport skattefria. De blir beskattade som en del av importerade varors värde, i det fallet att importen är skattepliktig.

Enligt artikel 14.1 i är försäljningen av tjänster i samband med varuinförsel skattefri, om värdet av dessa tjänster bör inräknas i beskattningsunderlaget för införseln. Försäljningen av dessa tjänster har betraktats som skattefri oberoende av om införseln är skattepliktig eller inte. Exempelvis transporter av flyttgods från platser utanför gemenskapen till en medlemsstat är sålunda skattefria.

Bestämmelserna ovan tillämpas också på utförsel från en medlemsstats skatteområde till ett tredje territorium som hör till gemenskapens tullområde och på införsel från ett sådant territorium till en medlemsstats skatteområde.

Skattefrihet vid internationella varutransporter

I artikel 16 ges medlemsstaterna rätt att medge undantag från skatt i fråga om viss införsel samt sådan försäljning av varor och tjänster som är kopplad till internationella varutransporter. Skattebefrielseerna kan gälla t.ex. försäljning av varor som placeras under tullagerförfarande samt införsel och försäljning av varor som placeras i frilager. Skattebefrielseerna omfattar också varor som införs från tredje territorier.

Persontransporter

Direktivet innehåller inga bestående skattefrihetsbestämmelser i fråga om persontransporter. På basis av bestämmelserna om överlåtelseplatsen borde medlemsstaterna därför i princip beskatta internationella persontransporter till den del de sker inom deras skatteområden. Finland har dock rätt att enligt övergångsbestämmelsen i anslutningsfördraget tills vidare medge undantag från skatten på internationella persontransporter när det gäller den sträcka som tillryggaläggs i Finland.

Förfarande vid utförsel

I det sjätte mervärdesskattedirektivets artikel 33a 2 a bestäms att på varor som förs från gemenskapens skatteområde till ett tredje territorium som hör till gemenskapens tullområde skall tillämpas de formaliteter som gemenskapens tullagstiftning föreskriver för export av varor från gemenskapens tullområde. Enligt artikel 33a 2 b skall medlemsstaterna säkerställa att varor som tillfälligt har förts ut från gemenskapens skatteområde för att åter införas kan vid återinförseln åtnjuta samma villkor som varor som tillfälligt förs ut från gemenskapens tullområde. Syftet med dessa bestämmelser är att säkerställa att den handel som idkas med territorier som hör till tullområdet men inte till skatteområdet behandlas enligt samma bestämmelser som handeln med tredje land.

1.2.1.8 Andra frågor

Minimigränsen för skattepliktig verksamhet

Enligt artikel 24.2 b i det sjätte mervärdesskattedirektivet får en medlemsstat medge befrielse från skatt för näringsidkare vilkas årsomsättning är högst 5 000 ecu. I anslutningsfördraget har Finland beviljats rätt att undanta sådana näringsidkare vilkas årsomsättning är mindre än motvärdet i nationell valuta av 10 000 ecu. Enligt tredje stycket i artikel 24.3 gäller ett sådant undantag inte försäljning som idkas av en skattskyldig person som inte är etablerad inom landets territorium. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att sådana företags avdragsrätt inte begränsas.

Omvänd skattskyldighet

Enligt artikel 21.1 kan medlemsstaterna, i det fallet att säljaren av varorna eller tjänsterna är en skattskyldig person som inte är etablerad inom landets territorium, föreskriva att någon annan person, såsom ett skatteombud eller köparen, skall vara skyldig att betala skatten. Köparen skall utses som skattskyldig i vissa speciella situationer som har samband med beskattningssystemet för gemenskapshandel (trepårtshandel, tjänster som hänför sig till lös egendom, gemenskapssinternas transporter och tjänster som anknyter till dessa samt förmedlingstjänster). Därutöver skall köparen föreskrivas vara skyldig att betala skatten vid köp av immateriella tjänster av en person som inte är etablerad inom landets territorium.

Gruppregistrering

Enligt artikel 4.4 andra stycket kan en medlemsstat såsom en enda skattskyldig anse sådana juridiskt separata personer som är etablerade inom landets territorium och som är nära förbundna med varandra genom finansiella, ekonomiska och organisatoriska band. I en sådan grupp som anses som en enda skattskyldig får inte finnas personer som är etablerade utanför medlemsstatens skatteområde.

Marginalbeskattningsförfarande för begagnade varor, konstverk, samlarföremål och antikviteter

I artikel 26a bestäms om ett marginalbeskattningsförfarande som skall tillämpas på återförsäljning av begagnade varor, konstverk, samlarföremål och antikviteter. Återförsäljaren av nämnda varor kan enligt bestämmelsen betala skatt på vinstmarginalen i stället för på hela försäljningspriset, såsom fallet är i fråga om andra varor.

Marginalbeskattningsförfarandet kan i princip tillämpas endast på försäljning av sådana varor som en återförsäljare har köpt i det egna landet eller i en annan medlemsstat. Förfarandet kan inte tillämpas på försäljning av sådana begagnade varor som återförsäljaren importerar från ett land utanför gemenskapen. Detta gäller också införsel från tredje territorier.

Avdrags- och återbetalningsrätt

Enligt artikel 17.2 i det sjätte mervärdesskattedirektivet får den skattskyldige från den skatt som han är skyldig att betala dra av den skatt som inom landets territorium har betalats för de varor eller tjänster som tillhandahålls honom, förutsatt att nyttigheterna har skaffats för skattepliktiga transaktioner. På basis av denna bestämmelse kan inte skatt som har betalats i ett tredje territorium dras av från den som skall betalas inom medlemsstatens skatteområde.

Enligt artikel 17.3 skall medlemsstaterna också medge rätt till avdrag eller återbetalning om varorna eller tjänsterna är avsedda för sådana skattefria transaktioner som gäller export eller motsvarande verksamhet. Det samma gäller förvärv för sådana transaktioner som bedrivs i ett annat land och som skulle uppfylla villkoren för avdrag om de hade ägt rum inom landets territorium. Den återbetalning som avses i artikel 17.3 görs enligt artikel 17.4 till skattskyldiga personer som är etablerade i en annan medlemsstat, i enlighet med direktiv 79/1072/EEG, och till skattskyldiga personer som inte är etablerade inom gemenskapens territorium, i enlighet med direktiv 86/560/EEG. Direktiven i fråga innehåller detaljerade bestämmelser om återbetalningsförfarandet.

I ett tredje territorium etablerade näringsidkare som gör skattepliktiga inköp inom en medlemsstats skatteområde för den verksamhet som de bedriver i det tredje territoriet bör ansöka om återbetalning av den skatt som ingår i köpen, i enlighet med bestämmelserna i direktiv 86/560/EEG. Enligt detta direktiv får medlemsstaterna vid återbetalningsförfarandet i fråga om skattskyldiga personer etablerade utanför gemenskapen inte tillämpa villkor som är gynnsammare än de som tillämpas vid återbetalningsförfarandet i fråga om personer etablerade inom gemenskapen.

*1.2.2. Behandlingen av nationellt territorium i accishänseende enligt Europeiska gemenskapens lagstiftning**1.2.2.1. Tillämpningsområdet för accislagstiftningen*

Om den accisbeskattning som skall tilläm-

pas i Europeiska unionens medlemsstater bestäms i rådets direktiv av den 25 februari 1992 om allmänna regler för punktskattepliktiga varor och om innehav, flyttning och övervakning av sådana varor 92/12/EEG (nedan regeldirektivet). Direktivet tillämpas på produkter som tillverkats i medlemsstaterna och som införts till dem och för vilka skattebasen, skattestrukturen och minimivåerna för den harmoniserade accisen har fastställts i särskilda direktiv. Skatteharmoniseringen gäller tobaksvaror, alkohol och alkoholdrycker samt mineraloljor. Medlemsstaterna har dessutom rätt att uppbära accis också på andra produkter, bara detta inte leder till gränsformaliteter i handeln mellan medlemsstaterna.

Enligt artikel 2 i regeldirektivet skall direktiven om harmoniserad beskattning tillämpas inom varje medlemsstat och gemenskapens skatteområden, vilka definieras i artikeln. Med skatteområde avses enligt denna gemenskapens territorium, såsom detta för varje medlemsstat definieras i artikel 227 i fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen. Vissa s.k. nationella territorier i medlemsstaterna, såsom Kanarieöarna, har uteslutits från medlemsstaternas skatteområden och på så sätt också från tillämpningsområdet för direktiven om harmoniserad accisbeskattning. I artikel 2 i Ålandsprotokollet nämns uttryckligen att Åland skall anses vara ett i artikel 2 i regeldirektivet avsett nationellt område som inte omfattas av de gemenskapsbestämmelser som syftar till en harmonisering av accisbeskattningen. Åland hör sålunda inte till tillämpningsområdet för gemenskapens lagstiftning om acciser, varken territoriellt eller materiellt.

Syftet med Europeiska gemenskapens bestämmelser om påförande av accis (i bestämmelserna används termen "punktskatt") är att skapa skattemässigt likvärdiga konkurrensbetingelser på den inre marknaden samt att göra det möjligt att slopa gränsformaliteter när det gäller varuöverföringar mellan medlemsstaterna. Samtidigt har förutsättningar skapats för tillsyn över att skatterna tas ut vid rätt tidpunkt och i rätt beskattningsland, som i regel är den medlemsstat där varorna släpps för konsumtion.

På accisbeskattningen av kommersiell verksamhet mellan medlemsstaterna tillämpas principen om destinationsland. Enligt denna kan varor överföras skattefritt från en

medlemsstat till en annan, och de blir beskattade först i den medlemsstat där de släpps för konsumtion. Privatpersoners förvärv beskattas i regel i den medlemsstat där de görs.

På överföringar av accispliktiga produkter mellan ett område som hör till gemenskapens skatteområde och ett som inte gör det kan inte tillämpas de gemenskapshandelsbestämmelser i regeldirektivet som bl.a. möjliggör skattefria överföringar mellan två medlemsstaters skatteområden och som å andra sidan t.ex. vid distansförsäljning förpliktar säljaren i avgångsmedlemsstaten att betala destinationsmedlemsstatens accis. Däremot skall bestämmelserna om import till skatteområdet och export från detta tillämpas på överföringarna.

1.2.2.2. Införsel till gemenskapens skatteområde

Enligt artikel 5.1 i regeldirektivet skall accispliktiga varor beläggas med accis vid den tidpunkt då de tillverkas inom gemenskapens territorium eller när de importerats dit. Utöver införsel från en plats utanför gemenskapens tullområde avses med import också införsel till gemenskapens skatteområde från ett nationellt territorium som inte hör till skatteområdet. I dylika fall skall gemenskapens bestämmelser om import tillämpas på produkterna för den harmoniserade accisbeskattningens del, oberoende av hur de tidigare har behandlats i accishänseende.

Enligt artikel 5.1 skall, om varan omfattas av något av gemenskapens tullförfaranden vid införandet till skatteområdet, importen av varorna anses äga rum först när tullförfarandet upphör att gälla för varorna. Till skillnad från det sjätte mervärdesskattedirektivet förutsätter regeldirektivet inte att införsel från tullområdet men från en plats utanför skatteområdet skall underkastas de tullformaliteter som avses i gemenskapens tulllagstiftning. Å andra sidan tillåter regeldirektivet i praktiken att tullformaliteter, t.ex. tullförfarandena, trots allt tillämpas på produkterna i fråga. Utöver tidpunkten för införseln bestäms det nämligen i artikel 5.2 att produkter som införs till gemenskapens skatteområde också med avseende på accisbeskattningen är temporärt skattefria när de placeras under ett sådant suspensionsförfarande som avses i tullkodexen.

Intern transitering nämns inte särskilt som

ett arrangemang som berättigar till skattesuspension. Eftersom nämnda förfarande dock måste användas för att markera varans tullrättsliga gemenskapsstatus vid överföring mellan ett territorium som hör till gemenskapens mervärdesskatteområde och ett territorium som inte gör det, skall förfarandet tillämpas också i fråga om accisbeskattningen. Med stöd av artikel 5.1 i regeldirektivet kan det anses att varor som omfattas av förfarandet för intern transitering när de införs över gemenskapens gräns för accisbeskattningen, blir föremål för beskattning först vid den tidpunkt då förfarandet i fråga inom skatteområdet avslutas.

I artikel 6 i regeldirektivet ingår en bestämmelse om när accisskyldigheten anses inträda samt om den stat i vilken accisen skall tas ut. Enligt artikeln skall accisen betalas när produkten släpps för konsumtion eller lagerbrister registreras inom accisområdet. Förutsättningarna för skatteuppbörden skall bedömas av och accisbeloppet betalas till den medlemsstat där produkten släpps för konsumtion eller svinnet registreras, i enlighet med de stadganden som är i kraft inom medlemsstatens skatteområde den dag då skatten skall tas ut. I artikeln definieras frisläppande för konsumtion så, att det utgörs av en situation där suspensionssystemen, dvs. temporär accisfrihet, inte kan tillämpas eller upphör att gälla för en produkt. I artikeln nämns som en sådan situation också införsel, dvs. ankomst till skatteområdet, av varor som inte omfattas av ett tullsuspensionssystem.

Suspensionssystem för produkter som kommer till gemenskapens skatteområde kan efter en införsel som i sig kan anses vara skattepliktig fortsättas genom att produkterna placeras i ett skattefritt lager inom skatteområdet, varvid de omfattas av den temporära accisfrihet som tillämpas vid gemenskapshandel. I ett skattefritt lager är produkterna temporärt accisfria, varvid inträdet för accisskyldigheten skjuts upp till den tidpunkt då produkterna släpps för konsumtion från lagret. Produkter i ett sådant lager kan såsom temporärt accisfria vidareöverföras med iakttagande av bestämmelserna om gemenskapshandeln. Syftet med dessa bestämmelser är att undvika uppbörd och återbetalning av accisen i sådana fall där produkterna är avsedda att släppas för konsumtion, t.ex. minutförsäljning, i någon annan medlemsstat än den där de har tillverkats eller till vilken

de har införts från en plats utanför gemenskapen.

Det att accisskyldigheten inträder i någon medlemsstat betyder inte ännu att den accis som utgår för produkten måste betalas vid denna tidpunkt. Enligt artikel 6 i regeldirektivet hör fastställandet av betalningstidpunkten, det övriga beskattningsförfarandet och också accisskyldigheten till varje medlemsstats lagstiftningsbehörighet. Beskattningen av produkter som kommer till gemenskapens skatteområde kan sålunda ordnas på önskat sätt, men med beaktande av de tvingande bestämmelser om inträdet av accisskyldigheten som nämns ovan.

1.2.2.3. *Accisfrihet vid införsel*

Också sådan införsel till gemenskapens skatteområde som enskilda personer genomför är i regel accispliktig, såvida inte någon särskild grund för befrielse föreligger. I resgodsdirektivet och gåvoförsändelsedirektivet bestäms om befrielse från accis på varor som resande som anländer från tredje land medför i sitt personliga bagage och på gåvoförsändelser från tredje land till gemenskapen. Motsvarande skattefriheter skall tillämpas på införsel från ett nationellt område som hör till gemenskapens tullområde, men inte till dess skatteområde.

I resgodsdirektivet har rätten till accisfri införsel av alkoholdrycker och tobaksvaror begränsats så, att alkoholdrycker får införas accisfritt till en mängd av antingen en liter starksprit eller två liter mellanprodukter samt två liter vin. Av tobaksvaror får införas alternativt 200 cigaretter, 100 cigariller, 50 cigarrer eller 250 gram röktobak. För den accisfria införseln av andra produkter har satts en värdegräns på 175 ecu. Medlemsstaterna kan sänka den kvantitativa gränsen för de varor som berättigar till skattebefrielse, när de medförs av personer som bor i gränsområdet, av gränsarbetare eller av personalen på transportmedel i trafik mellan ett land utanför gemenskapen och en medlemsstat.

Fastän resgodsdirektivet inte kvantitativt begränsar skattefri införsel av öl, har skattefri införsel av öl från ett land utanför gemenskapen på basis av Finlands anslutningsfördrag begränsats till samma mängd som en privatperson för skattefritt införa från ett annat medlemsland. Begränsningen är sålunda 15 liter per resande.

I gåvoförsändelsedirektivet finns likaså

kvantitativa begränsningar för accisfria alkoholdrycker och tobaksvaror som kommer från platser utanför gemenskapen. I fråga om andra produkter gäller accisfriheten försändelser vars värde uppgår till högst 45 ecu. Medlemsstaterna har dessutom rätt att sänka den kvantitativa gränsen eller värdegränsen för accisfria gåvoförsändelser eller att slopa accisfriheten helt.

I praktiken innebär tillämpningen av resgodsdirektivet att produkter som resande medför till gemenskapens skatteområde i sitt bagage skall befrias från accis till de mängder som direktivet anger. Å andra sidan skall de medförda produkterna beskattas till den del de överskrider de mängder som enligt bestämmelserna är accisfria, oberoende av hur de tidigare har behandlats i accishänseende. Likaså skall gåvoförsändelser som kommer från platser utanför gemenskapens skatteområde beskattas på samma sätt som gåvoförsändelser som kommer till gemenskapen från platser utanför dess tullområde.

1.2.2.4. *Utförsel från gemenskapens skatteområde*

De bestämmelser om skattefrihet som hänför sig till den harmoniserade accisbeskattningen ingår i artikel 23 i regeldirektivet och i de egentliga accisdirektiven. Fysisk utförsel av produkter från skatteområdet har inte i dessa bestämmelser uttryckligen bestämts vara accisfri. I fråga om produkter som utförs i kommersiellt syfte följer dock accisfriheten av principen om konsumtionsland, dvs. det att den harmoniserade accisen skall betalas för en sådan produkt som på det sätt som avses i direktivet släpps för konsumtion inom gemenskapens skatteområde.

Regeldirektivet innehåller inga särskilda bestämmelser om förfarandet i fråga om sådan utförsel som sker från en medlemsstats skatteområde till en plats utanför detta. Vad beträffar villkoren för befrielse från accis får medlemsstaten förfara som den önskar, förutsatt att den säkerställer att de produkter som befriats från accis lämnar skatteområdet. Till skillnad från det sjätte mervärdesskattedirektivet förutsätter regeldirektivet inte heller att de tullformaliteter som gäller för export skall tillämpas på överföringar över den fiskala gränsen. Å andra sidan är det ingenting som hindrar att medlemsstaterna kopplar samman accisfriheten med dessa

formaliteter, varvid accisfriheten för utförsel från skatteområdet kan genomföras med iakttagande av samma formaliteter och övervakningsbestämmelser som vid utförsel från gemenskapens tullområde.

När produkter som redan har beskattats inom medlemsstaternas skatteområde lämnar gemenskapens skatteområde, kan den betalda accisen återbetalas med stöd av artikel 22 i regeldirektivet. Villkoren för återbetalningen bestämmer varje medlemsstat. Möjligheten till återbetalning torde endast kunna gälla utförsel i kommersiellt syfte.

1.2.2.5. *Provanter av fartyg och luftfartyg och försäljning ombord på dessa*

Enligt artikel 23.5 i regeldirektivet kan medlemsstaterna bibehålla sina stadganden om furnering för fartyg och luftfartyg till dess att gemenskapsbestämmelser om skattefrihet har utfärdats. Bestämmelsen ingår i artikeln om skattebefrielser, och därför anses den innebära att medlemsstaterna kan besluta om skattefrihet för överlåtelse av varor för utrustande av fartyg och luftfartyg eller för förbrukning eller försäljning till passagerare ombord på dessa. Bestämmelsen ger samtidigt medlemsstaterna en möjlighet att begränsa fartygens och luftfartygens rätt till accisfri proviantering på det sätt de önskar.

I regeldirektivet finns inga särskilda bestämmelser om när och var accisen skall tas ut för accispiktiga produkter som säljs till passagerare ombord på fartyg och luftfartyg för att medföras i bagaget. Å andra sidan har det inte bestämts att dylika överlåtelser skall vara kategoriskt accisfria ens i sådana fall där det är fråga om produkter som är avsedda att säljas ombord på fartyg eller flygfartyg i trafik mellan gemenskapen och ett territorium utanför dess skatteområde.

Den accisfria försäljning som sker i trafik inom gemenskapens skatteområde begränsas av artikel 28 i regeldirektivet, enligt vilken accisfri försäljning av varor som medtas av resande i bagaget är möjlig endast under en resa som börjar inom en medlemsstats skatteområde och har den faktiska ankomstorten inom en annan medlemsstats skatteområde. Försäljningen är möjlig endast om passageraren innehar en resebiljett som berättigar till transporten eller en annan färdhandling som anger att den omedelbara destinationen är en flygplats eller hamn i en annan med-

lemsstat. Den accisfria försäljningen har dessutom begränsats till de kvantiteter alkoholdrycker och tobaksvaror som resande får ta med sig skattefritt till gemenskapen från en plats utanför gemenskapen. Accisfri försäljning är på ovan nämnda villkor möjlig också i skattefria butiker belägna på flygplatser och i hamnar.

Tillhandahållande av produkter för försäljning till passagerarna på ett fartyg som under resan besöker en hamn eller flygplats utanför gemenskapens skatteområde kan i sig befrias från accis i samband med leveransen till fartyget. Accispliktiga produkter som förvärvas ombord beskattas dock i gemenskapen såsom import till den del de importmängder som är accisfria överskrids. Bestämmelserna i artikel 28 i regeldirektivet begränsar inte accisfriheten i fråga om proviantering av fartyg som lämnar gemenskapens skatteområde eller i fråga om försäljningen till dem som reser med dessa fartyg.

1.2.3. Skattelagstiftningen i Finland

1.2.3.1. Allmänt

Enligt den gällande mervärdesskatte- och accislagstiftningen tillämpas samma skattesystem i landskapet Åland som i det övriga Finland. Det finns ingen fiskal gräns mellan Åland och det övriga Finland. Följaktligen betalas skatt för försäljning av varor och tjänster samt varuöverföringar som sker på Åland eller mellan landskapet och landets övriga delar, på samma sätt som för försäljningar och överföringar som sker på annat håll i landet. Försäljningar och överföringar mellan Åland och andra medlemsstater omfattas av samma stadganden som gäller för handel mellan Finland och länder utanför gemenskapen. Särskilda stadganden om behandlingen av Åland i skattehänseende finns i den särskilda lagen som gäller Åland.

1.2.3.2. Mervärdesbeskattningen

Enligt 1 § i den gällande mervärdesskatte-lagen (1501/93) skall skatt betalas bl.a. på rörelsemässig försäljning av varor och tjänster i Finland. Landskapet Åland anses höra till Finland, så skatt betalas för försäljning som sker i landskapet på samma sätt som för försäljning i andra delar av landet, med de undantag som beror på den fiskala gränsen mellan Åland och de övriga medlems-

staterna.

Enligt 1 § i den särskilda lagen om Åland tillämpas på försäljning och annan överföring av varor från landskapet Åland till övriga delar av landet och försäljning från övriga delar av landet till landskapet Åland de stadganden i mervärdesskattelagen som gäller försäljning av varor och tjänster i Finland. Samma regler tillämpas således på försäljning mellan landskapet och det övriga Finland som i fråga om handeln inom Finland. I mervärdesskattelagstiftningen ingår därför inga separata stadganden för Finland och Åland när det gäller platsen för tillhandahållandet av varor och tjänster, beskattningen av import eller skattefrihet för export. Inte heller andra stadganden om utrikeshandel tillämpas på handeln mellan Åland och andra delar av landet.

Enligt 2 a § i den särskilda lagen tillämpas på försäljning och överföring av varor och tjänster mellan landskapet Åland och andra länder de stadganden om mervärdes- och accisbeskattning som tillämpas på försäljning och överföring av varor och tjänster mellan Finland och länder som inte hör till Europeiska gemenskapen. På handeln mellan Åland och andra medlemsstater än Finland tillämpas därför inte de bestämmelser som hänförs till beskattningssystemet för gemenskapshandeln, utan samma regler som gäller för handeln mellan Finland och tredje land. I mervärdesskattelagen eller den särskilda lagen finns inga detaljerade stadganden om handeln mellan Åland och andra medlemsstater eller tredje land. Den skattemässiga behandlingen av denna handel bestäms sålunda utgående från 2 a § i den särskilda lagen och på basis av mervärdesskattelagens allmänna stadganden.

1.2.3.3. Accisbeskattningen

Accislagstiftningen anpassades till gemenskapens accisystem genom lagen om påförande av accis (1469/94), som trädde i kraft vid ingången av 1995, och genom de materiella accislagarna. Av dessa innehåller lagen om påförande av accis de allmänna materiella och formella beskattningsstadganden som gäller alla acciser. I de materiella accislagarna finns de särskilda stadgandena om bl.a. skattebasen, skattens struktur och beloppet i fråga om varje enskild accis. Bland de materiella accislagarna omfattar lagen om tobaksaccis (1470/94), lagen om

accis på alkohol och alkoholdrycker (1471/94) och lagen om accis på flytande bränslen (1472/94) de harmoniserade acciserna.

Accis uppbärs dessutom i form av s.k. nationella acciser på stenkol, naturgas, torv, tallolja och elström samt sötsaker och läskedrycker med stöd av lagen om accis på vissa energikällor (1473/94) respektive lagen om sötsaks- och läskedrycksaccis (1474/94). På de nationella acciserna tillämpas så långt möjligt de bestämmelser som gäller det harmoniserade beskattningssystemet.

Gällande lagstiftning om accisbeskattningen omfattar också landskapet Åland.

Med stöd av 2 § i den särskilda lagen om Åland tillämpas på överföring av varor mellan landskapet och det övriga Finland samma regler som de som tillämpas vid accisbeskattningen inom landet. På basis av detta stadgande kan produkter som redan har beskattats överföras i kommersiellt syfte mellan fastlandet och Åland utan särskilda stadganden om övervakning. Produkter som inte ännu beskattats kan flyttas från ett skattefritt lager, t.ex. från tillverkningsplatsen, till ett annat skattefritt lager utan att accis behöver betalas, i enlighet med landets interna, synnerligen smidiga övervakningssystem. Produkterna blir föremål för beskattning när de från lagret släpps för konsumtion. Produkter som privatpersoner för med sig mellan fastlandet och Åland underkastas inte beskattningsåtgärder. Å andra sidan tillåts ingen skattefri försäljning till passagerarna på fartyg som trafikerar en sådan rutt.

Med stöd av 2 a § i den särskilda lagen beskattas varuöverföringar mellan landskapet och andra länder enligt de stadganden som tillämpas på handeln mellan Finland och länder utanför gemenskapen. Enligt stadgandet uppbärs accis för införsel till Åland från andra platser än det finska fastlandet på samma sätt som för import till Finland från länder utanför gemenskapen, när införsel utgör grund för påförande av accis. När varor införs av privatpersoner, beskattas de till den del villkoren för accisfri införsel inte uppfylls. Utförsel från Åland till någon annan plats än det finska fastlandet befrias från accis under samma förutsättningar som export från gemenskapen. Fartyg och luftfartyg som går i trafik från Åland till någon annan plats än fastlandet kan proviantera accisfritt för den konsumtion och försäljning till passagerare som sker ombord.

1.2.4. Bedömning av nuläget

Ålandsprotokollet förutsätter att försäljning och överföring av varor mellan Åland och det övriga Finland vad beträffar mervärdes- och accisbeskattningen behandlas på samma sätt som transaktioner mellan Finland och tredje land. Ingen fiskal gräns har dock införts mellan Åland och det övriga Finland. Detta har motiverats med att det inte finns något sakligt behov av gränsbeskattning och gränskontroll mellan Åland och det övriga Finland, eftersom den indirekta beskattningen omfattas av den finska statens behörighet också för Ålands vidkommande, och eftersom det inte har funnits något behov av en avvikande skattenivå för transaktioner som sker på Åland.

Behandlingen av försäljning och överföring av varor mellan landskapet Åland och andra delar av landet vad beträffar mervärdes- och accisbeskattningen stämmer för närvarande inte överens med gemenskapslagstiftningen. Det kan också påstås att avsaknaden av en fiskal gräns snedvrider konkurrensen, eftersom den skattemässiga behandlingen av handeln mellan Åland och andra delar av landet är enklare och i vissa situationer leder till ett förmånligare slutresultat än behandlingen av handeln mellan Åland och andra delar av gemenskapen. Hos Europeiska gemenskapernas kommission har framförts ett klagomål över detta. Kommissionen torde inom en nära framtid framställa krav på att en faktisk fiskal gräns skall införas.

Lagstiftningen om behandlingen av Åland i skattehänseende är bristfällig. Detaljerade stadganden om hur sådan internationell handel med varor och tjänster som gäller Åland skall behandlas saknas helt, och därför måste de allmänna stadgandena om mervärdes- och accisbeskattningen tillämpas. Detta har lett till en behandling som beror på tolkning och delvis är slumpmässig i situationer där det inte helt klart är fråga om en försäljning eller överföring inom Åland eller det övriga Finland.

Giltigheten och tolkningen av den 1969 ingångna överenskommelsen rörande proviantering av passagerarfartyg i trafik mellan hamnar i Danmark, Finland, Norge och Sverige (FördrS 30/69, nedan provianteringsöverenskommelsen) har visat sig vara problematisk sedan Finland blev medlem i Europeiska unionen. Dessa problem har inte bara

att göra med Åland, utan den skattemässiga behandlingen överhuvudtaget när det gäller proviantering av fartyg i trafik mellan Finland och Sverige och försäljningen av varor ombord på dessa.

1.3. Propositionens mål och medel för förverkligandet av dem

I syfte att ändra den skattemässiga behandlingen av Åland så, att den uppfyller de krav som gemenskapslagstiftningen ställer, och i syfte att göra behandlingen klarare föreslås det att den fiskala gräns som gemenskapslagstiftningen förutsätter skall skapas mellan Åland och det övriga Finland. I lagen skall dessutom ingå detaljerade stadganden om hur transaktioner mellan Åland och andra delar av landet samt mellan Åland och övriga stater skall behandlas med avseende på mervärdesskatt och accis. Stadgandena skall finnas i en ny lag om undantag för landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen. Samtidigt skall den nuvarande särskilda lagen om Åland bli upphävd. I mervärdesskattelagen och lagen om påförande av accis föreslås vissa mindre ändringar som beror på den fiskala gränsen.

Avsikten är att mervärdes- och accisbeskattning av transaktioner mellan Åland och det övriga Finland blir i praktiken så smidig som är möjligt i enlighet med gemenskapslagstiftningen. Enligt gemenskapens tullagstiftning kan de behöriga myndigheterna ta i bruk förenklade förfaranden vid införseln och utförseln. De nu föreslagna bestämmelserna förhindrar inte tillämpning av dessa förfaranden på transaktioner mellan Åland och övriga Finland och inte heller på transaktioner mellan Åland och andra medlemsstater.

1.4. De viktigaste förslagen gällande mervärdesbeskattningen

1.4.1. Tillämpningsområdet för mervärdesskattelagstiftningen

Enligt gemenskapslagstiftningen skall mervärdesskatt betalas för försäljning av varor och tjänster inom en medlemsstats skatteområde. Åland hör enligt anslutningsfördraget inte till Finlands skatteområde, utan utgör ett s.k. tredje territorium, vilket innebär att medlemsstaten inte är bunden av gemenska-

pens skattelagstiftning vid beskattningen av transaktioner som genomförs inom det. Även om gemenskapens mervärdesskattelagstiftning inte gäller försäljning av varor och tjänster på Åland, förändrar den föreslagna fiskala gränsen mellan Åland och det övriga Finland inte statens beskattningsrätt. Sålunda skall skatt fortfarande betalas till staten också för transaktioner som sker på Åland. Också i övrigt skall samma mervärdesskattesystem tillämpas på Åland som i det övriga Finland, med de undantag som den fiskala gränsen mellan Åland och gemenskapen medför.

Om den fiskala gränsen mellan Åland och det övriga Finland införs såsom gemenskapslagstiftningen förutsätter, innebär detta att stadgandena om import och export i handeln med tredje land till skillnad från nuvarande praxis skall tillämpas på varuhandeln mellan Åland och det övriga landet. Utförseln från fastlandet till Åland och från Åland till fastlandet befrias från skatt. I analogi med detta blir införseln till Åland från fastlandet och till fastlandet från Åland skattepliktig. På grund av bestämmelserna om överlåtelseplatsen och skattebefrielse inverkar den fiskala gränsen dessutom på hur handeln med tjänster mellan Åland och det övriga Finland behandlas i skattehänseende. Gränsen medför ett behov av särskild reglering också till vissa andra delar.

Även om gemenskapslagstiftningen gäller bara utförsel från fastlandet till Åland och införsel från Åland till fastlandet, måste motsvarande föreskrifter tillämpas också på utförsel från Åland till fastlandet och införsel från fastlandet till Åland, för att dubbelbeskattning och utebliven beskattning skall kunna undvikas. En konsekvent praxis och ett lätthanterligt och enkelt system kan uppnås endast om samma system tillämpas också i fråga om detaljerna, även om det i princip vore möjligt att på Åland tillämpa en rent nationell lagstiftning.

Handeln mellan Åland och andra medlemsstater än Finland skall såsom för närvarande omfattas av samma stadganden som handeln mellan Finland och tredje land. På denna handel skall sålunda inte tillämpas beskattningssystemet för gemenskapshandeln. Den skattemässiga behandlingen av handeln mellan Åland och tredje land skall förbli oförändrad.

Lagtekniskt föreslås den fiskala gränsen bli införd så, att Åland i enlighet med nuva-

rande praxis i mervärdesskattelagen anses höra till Finland. Stadgandena i mervärdesskattelagen skall sålunda gälla också transaktioner som genomförs på Åland, om inte något annat stadgas särskilt. Stadganden om undantag som beror på den fiskala gränsen skall finnas i den nya särskilda lagen som gäller Åland.

1.4.2. Stadganden om överlåtelseplatsen

Det sjätte mervärdesskattedirektivets bestämmelser om överlåtelseplatsen vid försäljning av varor ingår i artiklarna 8 och 28b A och B, medan bestämmelserna om överlåtelseplatsen vid försäljning av tjänster finns i artiklarna 9 och 28b C—E. Motsvarande stadganden finns i 63—69 §§ i den gällande mervärdesskattelagen. Stadgandena tillämpas i handeln mellan Åland och andra stater samt mellan det finska fastlandet och andra stater. Stadgandena är inte av praktisk betydelse för närvarande på förhållandena mellan Åland och det övriga Finland.

Stadgandena om överlåtelseplatsen föreslås bli ändrade så, att de beaktar den föreslagna fiskala gränsen mellan Åland och det övriga landet. Dessutom skall de stadganden om överlåtelseplatsen som gäller handeln mellan Åland och andra stater göras klarare. Stadganden om detta tas in i 5—7 §§ i den nya särskilda lagen som gäller Åland.

1.4.3. Import av varor

Den föreslagna fiskala gränsen innebär att införsel av varor från Åland till andra delar av landet och från andra delar av landet till Åland blir skattepliktig. På denna införsel skall de stadganden om import av varor tillämpas som finns i 9 kap. mervärdesskattelagen och som stämmer överens med direktivets bestämmelser. Om detta stadgas i 18—21 §§ i den nya särskilda lagen som gäller Åland. I analogi med detta befrias varuförsäljningar mellan Åland och det övriga Finland från skatt.

1.4.4. Skattskyldigas införsel

1.4.4.1. Uppskjuten beskattning

Enligt artikel 23 andra stycket i det sjätte mervärdesskattedirektivet kan medlemsstaterna föreskriva att den mervärdesskatt som utgår på införsel av varor inte behöver beta-

las vid tiden för införseln, om skatten anges i den deklaration som skall lämnas för den inhemska beskattningen (uppskjuten beskattning). Bestämmelsen gäller endast införsel som görs av skattskyldiga eller näringsidkare.

Enligt gällande mervärdesskattelag bestämmer och uppber tullmyndigheterna den skatt som skall betalas för import av varor, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs i tullagstiftningen.

Direktivet gör det möjligt för Finland att om landet så önskar införa det uppskjutna beskattningsförfarandet som avses i direktivet. Förfarandet kan i princip genomföras på två olika sätt:

1. Tullmyndigheten bestämmer den skatt som skall betalas i samband med införsel i enlighet med de normala stadgandena, men skatten betalas först vid den inhemska beskattningen, om importören är antecknad i registret över mervärdesskattskyldiga. De skattskyldiga företagen uppger i sin skattedeklaration till länsskatteverket den skatt som skall betalas på införsel. Sker införseln för ett ändamål som berättigar till avdrag, behöver skatten dock inte betalas i praktiken, eftersom den anges i samma deklaration också som avdragsgill skatt.

2. Länsskatteverket sköter alla åtgärder i samband med beskattningen, om importören är antecknad i registret över mervärdesskattskyldiga. Importören uppger i sin skattedeklaration till länsskatteverket den skatt som skall betalas på införsel, och om en vara har införts för ett ändamål som berättigar till avdrag, behöver skatten i praktiken inte betalas. Skattebeloppet beräknas och eventuella skattebefrielser bestäms i enlighet med stadgandena om import. Kontrollen vid gränsen skall vara så obetydlig som möjligt. Gränskontroll behövs dock i det avseendet att tullmyndigheten kontrollerar om importören är antecknad i registret över mervärdesskattskyldiga. Kontrollen vore dessutom nödvändig till den del en vara hänförs till ett suspensionsförfarande eller något liknande särskilt tullförfarande.

När det gäller andra än de som är antecknade i registret över mervärdesskattskyldiga uppber skatten i båda alternativen på normalt sätt av tullmyndigheten vid gränsen.

Uppskovsförfarandet skall kunna tillämpas på införsel från Åland till det finska fastlandet och från fastlandet till Åland. Om förfarandet tillämpades endast på handeln mel-

lan Åland och det övriga Finland, skulle detta kunna anses vara diskrimination mot införseln från andra medlemsstater. Förfarandet bör därför gälla också införsel från de övriga medlemsstaterna till Åland. På importer från tredje land till Åland eller andra delar av landet skall däremot alltid det normala gränsbeskattningsförfarandet tillämpas.

Huruvida uppskovsförfarandet är genomförbart bör bedömas mot bakgrunden av att gränskontrollen och gränsbeskattningen i varje fall måste genomföras i fråga om annan än införsel än sådan som görs av skattskyldiga.

Alternativ 2 för uppskovsförfarandet innebär att tullmyndigheterna befrias från uppgiften att påföra och uppbära skatten. Skatten blir i stället en avgift som på eget initiativ skall uppges för länsskatteverket i månadsdeklarationen. Detta minskar tullens uppgifter, men orsakar en betydande extra belastning för skatteförvaltningen, eftersom arrangemanget förutsätter att länsskatteverken har hand om importbeskattningen (styrning, övervakning, debitering, efterbeskattning, ändrings sökande), vilket de för närvarande saknar behövlig sakkunskap för.

Deklarationerna för importförtullning skall i båda alternativen lämnas till tullmyndigheten. Effektiviteten i fråga om förvaltningen talar för att samma myndighet som kontrollerar att importdeklarationen är riktigt ifylld också skall sköta debiteringen av skatten. På så sätt undviks dubbelarbete i behandlingen av importer. Dessutom underlättas de skattskyldigas skatteberäkningar av att tullmyndigheten påför skatten.

En importförtullningsdeklaration skall lämnas till tullen både vid införsel till Åland från de övriga medlemsstaterna och vid handel mellan Åland och det övriga Finland. Om den importdeklaration som gemenskapslagstiftningen kräver inte används som grund för gränskontroll när det gäller handel mellan Åland och andra delar av landet, bör för denna handel en ny övervakningsmekanism med tillhörande deklarationsskyldigheter skapas enligt modell av gemenskapshandelns VIE-system. Detta innebär att systemet blir svårare att hantera till följd av att de förfaranden som skall tillämpas vid införsel och utförsel växer i antal och blir mera komplicerade.

Med beaktande av ovan nämnda synpunkter på förvaltningen och övervakningen kan det inte anses vara möjligt att genomföra

alternativ 2. Det föreslås därför att påförfarandet av den skatt som skall betalas för import samt övervakningen i anslutning till denna fortfarande skall skötas av tullmyndigheterna, som har den bästa sakkunskapen för dessa uppgifter.

I det följande jämförs fördelarna och nackdelarna hos å ena sidan alternativ 1 (övervakning och debitering sköts av tullmyndigheterna, uppbörden av länsskatteverket) och å andra sidan normal gränsbeskattning (tullmyndigheterna sköter övervakning, debitering och uppbörd).

Uppskovsförfarandet förutsätter inledande investeringar i form av ändringar i månadsdeklarationernas innehåll och i adb-systemen samt upprättandet av dataförbindelser mellan tullmyndigheterna och länsskatteverket.

En uppskjuten beskattning innebär ett smidigare förfarande vid betaling och indrivning, eftersom skatten kan kvitteras i skatte-deklarationen för den inhemska beskattningen. Å andra sidan kan detta i någon mån öka möjligheterna till missbruk och risken för att skatten lämnas obetald, vilket i sin tur kan kräva större satsningar på övervakningen. Uppskovsförfarandet medför vissa nya uppgifter för tullen (kontroll av importörens skattskyldighetsstatus och överföring av beslutsdata). Ur helhetsperspektiv underlättas dock tullens uppgifter något.

Införs förfarandet med uppskjuten beskattning, blir systemet i sin helhet svårare att hantera ur både de skattskyldigas och skatteförvaltningens synvinkel. Det gör beskattningen mera komplicerad, eftersom skatteförvaltningen och dess kunder blir tvungna att tillämpa olika system på olika importer. Specialförfarandet skulle egentligen gälla ett förhållandevis litet antal skattskyldiga (på Åland är de skattskyldiga ca 1 500), men det måste till förfarandet utsträckas till att gälla alla skattskyldiga (ca 400 000), eftersom vem som helst i princip kan idka handel mellan Åland och andra delar av landet. Om uppgifter som gäller få skattskyldiga begärs på blanketter som är avsedda för alla skattskyldiga, kan detta leda till att antalet fel som beror på missförstånd ökar.

Uppskovsförfarandet kan ha snedvridande verkningar för handeln. Tack vare den finansiella förmånen gynnar förfarandet förvärv som företag verksamma på Åland gör i andra delar av landet och de som företag verksamma på annat håll i landet gör på

Åland, på bekostnad av förvärv inom respektive område. Därutöver kan förfarandet leda till försök att uppnå skatteförmåner på konstgjord väg.

Den uppskjutna beskattningen innebär att införsel från medlemsstaterna till Åland samt från Åland till det finska fastlandet får en gynnsammare status än import från tredje land eller tredje territorier. Detta medför behov av att utsträcka förfarandet till att gälla all utrikeshandel.

Uppskovsförfarandet är inte nödvändigtvis någon hållbar lösningsmodell. I Europeiska gemenskapen planeras i fråga om beskattningen av gemenskapshandeln en slutlig övergång till det system som bygger på principen om ursprungsland. Vid ursprungslandsbeskattning blir företagen tvungna att köpa varor till ett skattebelagt pris också i de övriga medlemsstaterna. Om ändringen genomförs är det möjligt att rätten att tillämpa ett uppskovsförfarande vid införsel från tredje land samtidigt slopas, eftersom det kan ge varor från tredje land en finansiellt gynnsammare ställning i jämförelse med gemenskapsvaror.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att förfarandet med uppskjuten beskattning inte erbjuder några väsentliga förenklingar för företag som bedriver handel mellan Åland och det övriga Finland. I stället gör det mervärdesskattesystemet som helhet svårare att hantera ur både de skattskyldigas och skatteförvaltningens synvinkel.

Med stöd av vad som anförts ovan föreslås det att på handeln mellan Åland och det övriga Finland samt på handeln mellan Åland och andra medlemsstater skall tillämpas ett gränsbeskattningsförfarande som motsvarar det som tillämpas på import från tredje land. Förenklingarna kan genomföras genom att de förfaranden som tullagstiftningen möjliggör tillämpas på införseln och utförseln.

1.4.4.2. *Föreslaget förfarande*

På införsel som sker mellan Åland och det övriga Finland på åtgärd av skattskyldiga skall i enlighet med vad som anförts ovan tillämpas gränsbeskattning.

I gränsbeskattningsförfarandet behöver åländska företag till skillnad från nuvarande praxis inte betala skatt på försäljning av varor till andra delar av landet. Skatten betalas av den som inför varan, dvs. vanligtvis köparen. De åländska företagen kan dock i

praktiken genomföra utförseln till andra delar av landet så, att de sköter importklareringen i köparens namn och betalar skatten på införseln för köparens räkning. Säljarens faktura till köparen är med avvikelser från vad som nu är fallet skattefritt och berättigar inte till avdrag. Köparen kan i stället dra av den i samband med införseln betalda skatten på basis av ett förtullningsbeslut som säljaren skickar.

I analogi med detta behöver företag på fastlandet inte längre betala skatt på försäljning av varor till Åland. De åländska företagen kan sköta exportklareringen i säljarens namn och importförtulla varan i eget namn samt betala skatten på införseln. Det åländska företaget skall skicka tulldeklarationen för den utförda varan till säljaren som bekräftelse av rätten till skattefritt försäljning. Den skatt som betalas i samband med införseln skall vara avdragsgill för köparen enligt de allmänna reglerna.

Det normala gränsbeskattningsförfarandet kan göras enklare genom tillämpning av de förenklade förfaranden som tullagstiftningen tillåter. Tullverkets registrerade kunder kan utnyttja periodförtullning (betalningstid 3—4 veckor) eller periodfakturerings (betalningstid ca en månad). I vissa situationer kan dessutom hemförtullning tillämpas, varvid deklARATIONEN vid gränsen som slopas under vissa förutsättningar. Förfarandet kan dessutom underlättas genom en förenkling av innehållet i tulldeklarationen samt genom en möjlighet att sköta export- och importförtullningen med samma beslut, om exportören och importören är en och samma person.

På införsel som sker mellan Åland och det övriga Finland skall tillämpas de formaliteter som gemenskapens tullagstiftning föreskriver. I artikel 189 i tullkodexen bestäms om den säkerhet som skall krävas för en tullskuld. På basis av artiklarna 94 och 163.3 i tullkodexen skall vid intern transitering säkerhet ställas förutom för tullskuld också för andra avgifter. Eftersom intern transitering måste tillämpas vid transporter mellan Åland och andra delar av gemenskapen, skall i regel säkerheter krävas också för betalningen av skatterna. Enligt artikel 94.2 behöver säkerhet dock inte krävas för sjö- eller lufttransporter. Dessutom lämnar artikel 97.2 b rum för nationella förenklade förfaranden också vid intern transitering när det gäller varor som inte är avsedda att omsättas inom någon annan medlemsstats territorium. Ut-

gående från detta kan man enligt prövning avstå från att kräva säkerheter i fråga om varutransporter mellan Åland och andra delar av landet.

1.4.5. Privatpersoners och andra icke-skattskyldiga införsel

1.4.5.1. *Allmänt*

Enligt det sjätte mervärdesskattedirektivet betalas skatt på införsel av varor från ett tredje territorium till en medlemsstats skatteområde. Detta gäller också införsel som görs av privatpersoner samt icke-skattskyldiga företag och sammanslutningar och utöver inköp också andra varuöverföringar. Om skattebefrielser i samband med införsel bestäms i artikel 14 i det sjätte mervärdesskattedirektivet, i skattefrihetsdirektivet, gåvo-försändelsedirektivet och resgodsdirektivet.

Om den föreslagna fiskala gränsen införs, blir försäljning från Åland till andra delar av landet samt från andra delar av landet till Åland befriad från skatt också när den sker till privatpersoner samt icke-skattskyldiga företag och sammanslutningar. Motsvarande införsel blir skattebelagd. Beskattningen genomförs som normal gränsbeskattning. Skatteplikten i fråga om införsel skall gälla också varuöverföringar som görs av privatpersoner. På denna införsel tillämpas dock de skattebefrielser som föreskrivs i direktiven.

1.4.5.2. *Passagerares hemkomstgåvor*

Enligt resgodsdirektivet skall sådana varor som resande medför i sitt personliga bagage då de anländer till en medlemsstats skatteområde från ett tredje territorium vara skattefria till ett värde av 175 ecu, dvs. 1 100 mk. Utöver detta får alkohol, tobak och andra kvantitativt begränsade varor införas skattefritt i angivna mängder. Motsvarande skattefrihet skall enligt förslaget tillämpas på hemkomstgåvor som resande medför från Åland till andra delar av landet och från andra delar av landet till Åland.

1.4.5.3. *Transportmedlens personal*

Med stöd av resgodsdirektivet kan skattefriheten begränsas i fråga om hemkomstgåvor som medförs av personer som bor i ett gränsområde, av gränsarbetare samt av personalen på transportmedel i trafiken mellan

Åland och det övriga landet.

I 95 § 3 mom. i den gällande mervärdesskattelagen har den skattefrihet som gäller för produkter som införs av personalen på ett transportmedel i yrkesmässig trafik mellan Finland och ett land utanför gemenskapen samt av gränsarbetare begränsats i enlighet med 12 § tullagen (1466/94). Enligt 12 § tullagen får den som tillhör personalen på ett fordon i yrkesmässig trafik mellan Finland och tredje land tullfritt föra in varor som hemkomstgåvor så, att mängden under en kalendermånad inte överstiger den mängd som en resande får föra in tullfritt på en gång.

Försäljningen till resande mellan Åland och det övriga Finland skall alltid bli beskattad en gång (se 1.4.8.), så i det avseendet finns det ingen orsak att begränsa skattefriheten i fråga om hemkomstgåvor som medförs av personer som bor i ett gränsområde, av gränsarbetare och av personalen på transportmedel. Begränsningar är dock nödvändiga, eftersom det föreslås att skattefri försäljning till passagerare ombord på fartyg och luftfartyg skall tillåtas i trafiken mellan Åland och det finska fastlandet. Det föreslås därför att skattefriheten i fråga om hemkomstgåvor skall begränsas på samma sätt som i trafiken mellan Finland och tredje land. Personalen på luftfartyg i trafik mellan Åland och det övriga Finland och på fartyg som trafikerar internationella linjer på nämnda sträcka samt personalen på transportmedel i yrkesmässig vägtrafik, vilka anländer med ett sådant fartyg skall med andra ord få införa hemkomstgåvor skattefritt så, att mängden under en kalendermånad inte överstiger den mängd som en passagerare får föra in skattefritt på en gång.

Hemkomstgåvor som personalen på transportmedel i trafik mellan Åland och andra medlemsstater medför skall i enlighet med nuvarande praxis omfattas av de begränsningar som anges i 95 § 3 mom. mervärdesskattelagen och i 12 § tullagen. Samma begränsningar skall gälla personalen på transportmedel i trafik mellan det finska fastlandet och andra medlemsstater via Åland.

1.4.5.4. *Kommersiella postförsändelser*

På basis av artiklarna 22 och 23 i skattefrihetsdirektivet är införsel av brev- och paketförsändelser som anländer från ett tredje

territorium direkt till mottagaren inom en medlemsstats skatteområde skattefria, om försändelsernas värde är högst 22 ecu, dvs. ca 130 mk. Det har föreslagits att gränsen skall höjas till 45 ecu. Skattefriheten gäller inte alkoholhaltiga varor och tobaksvaror eller parfymer och luktvatten. Medlemsstaterna har rätt att utesluta postförsäljningsvaror från skattefriheten.

Om samma import- och exportföreskrifter tillämpas på försäljning mellan Åland och det övriga Finland som på motsvarande handel mellan Finland och tredje land, är postförsäljningsförsändelser helt skattefria, ifall deras värde understiger 130 mk. Förvärv av t.ex. böcker och andra varor av mindre värde från Åland till andra delar av landet eller från andra delar av landet till Åland blir då med tanke på beskattningen förmånligare än förvärv av motsvarande varor inom respektive område. Eftersom transportkostnaderna för dessa varor i allmänhet är större än den nytta som skattefriheten medför, skulle detta uppenbarligen inte ha någon väsentlig snedvridande verkan på konkurrensen. Det föreslås därför att införsel av postförsäljningsförsändelser av mindre värde mellan Åland och det övriga Finland skall vara skattefri på samma sätt som i fråga om import från tredje land. Visar det sig att skattefriheten orsakar snedvridningar i konkurrensen eller höjs värdegränsen för skattefri införsel på gemenskapsnivå, bör skattefriheten tas upp till ny prövning.

1.4.5.5. *Postförsändelser mellan privatpersoner*

Enligt gåvoförsändelsemyndigheten är införsel av icke-kommersiella gratisförsändelser mellan enskilda personer skattefria, om försändelsernas värde är högst 45 ecu, dvs. ca 270 mk. För alkoholdrycker, tobaksvaror, parfymer, toalettvatten, kaffe och te har dessutom föreskrivits kvantitativa begränsningar.

Om samma import- och exportföreskrifter tillämpas på försäljning mellan Åland och det övriga Finland som på motsvarande handel mellan Finland och tredje land, är införsel av gåvoförsändelser mellan privatpersoner skattefria, ifall försändelsernas värde inte överstiger 270 mk. Denna skattefrihet föreslås inte bli begränsad, eftersom den skatt som betalats i samband med förvärvet ingår också i gåvoförsändelser som understiger värdegränsen. Gåvoförsändelser som över-

stiger gränsen skall dessutom vara belagda med importskatt.

1.4.5.6. *Övriga varuöverföringar av privatpersoner*

Inte heller tillämpningen av övriga skattebefrielser bör begränsas när det gäller privatpersoners införsel mellan Åland och det övriga Finland. Sålunda skall de skattebefrielser som gäller t.ex. flyttgods, bröllopsgåvor och arvegods motsvara de befrielser som tillämpas i importen mellan Finland och tredje land.

I enlighet med gemenskapslagstiftningen skall privatpersoners varuöverföringar från Åland till andra delar av landet i regel omfattas av importbeskattningen. Om inte något särskilt stadgande om befrielse från skatt finns, skall varuöverföringar som görs av enskilda mellan Åland och andra delar av landet beskattas som import. På sådana varor har skatt redan betalats i samband med att de förvärvats. Att importskatt uppbärs utöver detta är dock en följd av den fiskala gränsen. Samma regler tillämpas för närvarande på införsel till Finland från tredje land samt på införsel från andra medlemsländer till Åland.

1.4.6. *Förfarande vid införsel*

Enligt artikel 23 i det sjätte mervärdesskattedirektivet fastställer medlemsstaterna reglerna för förfarandet vid införsel av varor. Enligt artikel 33a i direktivet tillämpas på införsel till gemenskapens skatteområde från ett tredje territorium som hör till gemenskapens tullområde de formaliteter som gemenskapens tullagstiftning föreskriver.

Enligt 101 § 2 mom. mervärdesskattelagen gäller om förfarandet vid import av varor, betalning, återbäring eller återindrivning av skatt samt även om annat förfarande i tillämpliga delar vad tullagstiftningen stadgar om tull. Enligt paragrafens 3 mom. tillämpas tullagstiftningens stadganden om formaliteter som gäller varor som införs till gemenskapens tullområde samt om tillfällig upplagring, överföring till frilager eller friområde eller placering enligt tullupplagringsförfarande, internt förädlingsförfarande med suspensionsarrangemang eller helt tullfritt temporärt importförfarande också på varor som införs från gemenskapens tullområde, men

från ett område utanför gemenskapens skatteområde, till gemenskapens skatteområde.

På grund av den föreslagna fiskala gränsen tillämpas ovan nämnda formaliteter och förfaranden som tullagstiftningen föreskriver också på införsel mellan Åland och andra delar av landet.

Varor som överförs mellan Åland och det övriga Finland, en annan medlemsstat eller ett annat tredje territorium som hör till gemenskapens tullområde skall enligt tullagstiftningen hänföras till det interna förpassningsförfarandet. Det interna förpassningsförfarandet används även då varorna överförs från Åland via en annan del av landet till en plats i den övriga gemenskapen eller ett annat tredje territorium, varvid införseln sker först när förfarandet upphör i destinationsstaten. Varor kan hänföras till det interna förpassningsförfarandet också då de överförs från en medlemsstats skatteområde via Åland till en annan medlemsstats skatteområde. I ett sådant fall sker ingen införsel.

Gemenskapens tullagstiftning är direkt tillämplig lagstiftning också på Åland, som hör till gemenskapens tullunion. Tullkodexen och förordningen om tillämpning av den möjliggör dock nationella arrangemang för vissa situationer, särskilt när arrangemangen inte gäller andra medlemsstater. För dessa arrangemang ger den nationella tullagen (1466/94) tullverket relativt omfattande befogenheter. Övervaknings- och beskattningsformaliteter (se avsnitt 1.4.4.2.) kan sålunda ordnas flexibelt inom ramen för gemenskapslagstiftningen, utan stadganden på lagnivå om de nya förfarandena.

1.4.7. Skattefrihet vid kommersiell utförsel

Artikel 15 i det sjätte mervärdesskattedirektivet innehåller bestämmelser om skattefrihet vid internationell handel. Enligt dessa är försäljningen av varor och vissa tjänster undantagen från skatteplikt närmast då den riktar sig till platser utanför gemenskapen. Skattefriheten gäller bl.a. försäljning av varor som är avsedda att transporteras ut ur gemenskapen samt försäljning av transporttjänsterna beträffande dessa varor och av andra tjänster med direkt anknytning till transport av dessa varor samt dessutom försäljning av arbetsprestationer som hänför sig till varorna i fråga.

Den föreslagna fiskala gränsen innebär att försäljningen av varor som transporteras från

Åland till det övriga Finland och från det övriga landet till Åland samt av tjänster i samband med dessa varor blir skattefria. På dessa försäljningar tillämpas skattefrihetsstadgandena i 70—71 §§ mervärdesskattelagen, vilka motsvarar bestämmelserna i direktivet. Om detta stadgas i 9—17 §§ i den nya särskilda lagen om Åland. På handeln mellan Åland och det övriga Finland skall inte tillämpas de stadganden som hänför sig till beskattningssystemet för gemenskapshandeln.

1.4.8. Skattefrihet för försäljning till resande

Utgående från artikel 15.2 i det sjätte mervärdesskattedirektivet skall under angivna förutsättningar undantag från skatt medges för försäljning av varor till resande med hemort utanför gemenskapen, när varorna är avsedda att medföras från gemenskapen i det personliga bagaget.

Enligt 70 b § 1 mom. mervärdesskattelagen tillämpas motsvarande stadgande på försäljning i Finland till resande med hemort utanför gemenskapen samt på försäljning på Åland till resande med hemort i en annan medlemsstat. Skattefriheten tillämpas för närvarande inte på försäljning till dem som reser mellan Åland och det övriga Finland.

Enligt den nordiska resgodsöverenskommelsen är ett villkor för skattefriheten i fråga om försäljning till resande att skatt har betalats på varorna i den resandes hemland i samband med importen. Syftet med överenskommelsen är att förhindra utebliven beskattning och dubbelbeskattning av resgods vid internordiska resor. På grund av Finlands, Sveriges och Danmarks medlemskap i Europeiska unionen är överenskommelsen nu tillämplig bara på försäljningen till dem som reser mellan Norge och de övriga länderna som omfattas av överenskommelsen. Eftersom Åland utgör ett tredje territorium vid mervärdesbeskattningen kan överenskommelsen dock tillämpas också på försäljning på Åland till dem som är bosatta i Sverige och Danmark.

Den föreslagna fiskala gränsen innebär att försäljningen till dem som reser mellan Åland och det övriga Finland bör befrias från skatt. Om samma import- och exportföreskrifter tillämpas på denna försäljning som på motsvarande handel mellan Finland och tredje land, kan de resande förvärva var-

or helt skattefritt till ett värde av ca 1 100 mk per resa. Resgodsdirektivet och 95 § mervärdesskattelagen föreskriver nämligen att de varor som en resande som anländer till medlemsstatens skatteområde från ett tredje land eller ett tredje territorium inför i sitt personliga bagage är skattefria till ett värde av 175 ecu, dvs. 1 100 mk.

I syfte att förhindra utebliven beskattning och underlätta övervakningen föreslås det att den nordiska resgodsoverenskommelsen skall utgöra modell också för förfarandet i fråga om resande mellan Åland och det övriga landet. Försäljning som sker på fastlandet till resande med hemort på Åland är då skattefri, om varornas försäljningspris utan skatt är minst 1 000 mk och om den resande betalar skatt på införseln av varorna på Åland. Motsvarande regler skall tillämpas på försäljning som sker till den som reser från Åland till fastlandet.

Den resandes hemort kontrolleras på normalt sätt i passet eller motsvarande dokument. Ålänningarna blir således tvungna att visa upp ett särskilt hemortsintyg för att stadgandet om skattefrihet skall kunna tillämpas på dem. Detsamma gäller finländska resenärer som önskar köpa varor skattefritt på Åland.

På resandes införsel från Åland till andra delar av landet och från andra delar av landet till Åland skall tillämpas samma regler som på import från tredje land. Tullen behöver då inte tillämpa olika förfaranden på hemkomstgåvor som resande för med sig från olika länder. Införseln är skattefri, om dess värde inte överstiger gränsen på 1 100 mk. Stadgandet om skattefrihet vid försäljning skall således inte tillämpas i praktiken på hemkomstgåvor vilkas värde uppgår till högst 1 100 mk.

Slutresultatet av denna reglering är att varor som ålänningar köper på fastlandet och fastlandsfinländare köper på Åland blir såsom nu är fallet alltid beskattade en gång. Köparen blir dessutom tvungen att tillfälligt finansiera den skatt som i samband med införseln uppbärs för inköp på mer än 1 100 mk, tills säljaren får en utredning om importskatten av köparen och återbetalar till denne den skatt som ingick i försäljningspriset.

Försäljning till en åländsk resenär i en annan medlemsstat är befriad från skatt i enlighet med artikel 15.2 i direktivet. Införseln av sådana hemkomstgåvor vore därför såsom

nu i regel skattepliktig. För enhetlighetens skull skall i detta fall i enlighet med nuvarande praxis motsvarande skattebefrielser tillämpas på införsel av resande som i fråga om import till Finland från länder utanför gemenskapen.

1.4.9. Försäljning ombord på fartyg och luftfartyg samt på flygplatser

1.4.9.1. Försäljning ombord på fartyg och luftfartyg

Enligt artikel 8.1 b i det sjätte mervärdesskattedirektivet bestäms beskattningslandet i fråga om försäljning av varor under transporter mellan en medlemsstat och ett tredje land eller ett tredje territorium utgående från vilket lands territorium varorna befinner sig i när överlåtelsen äger rum. Beskattningslandet i fråga om försäljning av tjänster bestäms på basis av bestämmelserna om överlåtelseplatsen i artikel 9.

När varor eller tjänster som nämns i artikel 9.2 c säljs ombord på ett fartyg eller luftfartyg som går i trafik mellan en medlemsstat och ett tredje territorium eller under en sådan transport mellan medlemsstater där fartyget eller luftfartyget gör ett uppehåll inom ett tredje territorium, sker försäljningen inom medlemsstatens skatteområde till den del överlåtelsen sker på dess territorialvatten eller i dess luftrum. Medlemsstaten har beskattningsrätt i fråga om försäljning som sker på det territorialvatten eller i det luftrum som omfattas av ett sådant tredje territorium som hör till medlemsstaten men inte till dess skatteområde samt i fråga om försäljning på internationellt vatten eller i internationellt luftrum. I den mån som försäljningen sker på en annan stats territorialvatten eller i dess luftrum har medlemsstaten inte någon beskattningsrätt. Enligt det beslut som Europeiska gemenskapernas domstol fattade den 2.5.1996 Nr C-231/94 (Faaborg-Gelting Linien A/S v Finanzamt Flensburg) beskattas serveringstjänster ombord på fartyg i det land där säljaren är etablerad.

Försäljning under transporter mellan en medlemsstat och ett tredje territorium omfattas inte av artikel 28k, enligt vilken medlemsstaterna på vissa villkor får medge undantag från skatten på varor som under en gemenskapsintern transport säljs till resande. Medlemsstaten skall således i princip beskatta försäljning av varor på fartygen eller

luftfartygen och tjänster som avses i artikel 9.2 c till den del den sker på det territorialvatten eller i det luftrum som hör till dess skatteområde. Med stöd av det ovan nämnda beslutet av Europeiska gemenskapernas domstol skall den stat där säljaren är etablerad i princip beskatta serveringstjänster ombord på fartygen eller luftfartygen. I praktiken har dock försäljning ombord på fartyg och luftfartyg i internationell trafik i många medlemsstater i allmänhet befriats från skatt. Införsel av varor som har sålts på ett fartyg eller luftfartyg är skattepliktig till den del mängden överstiger de gränser som har satts för skattefri införsel.

Enligt 70 § 7 punkten och 71 § 3 punkten mervärdesskattelagen är försäljning av varor och tjänster till den som reser utomlands befriad från skatt när den sker ombord på ett fartyg eller luftfartyg i yrkesmässig internationell trafik. Försäljning till dem som reser mellan Åland och det övriga Finland är däremot skattepliktig. För varors vidkommande gäller detta både linjer mellan Åland och det övriga Finland och internationella linjer. Tjänster som säljs till dem som reser mellan Åland och det övriga Finland på internationella linjer har emellertid tillfälligt befriats från skatt.

På linjer mellan Åland och det övriga Finland har Finland med stöd av gemenskapens lagstiftning och praxis möjlighet att välja om försäljningen skall beskattas eller inte. Eftersom försäljningar på Åland enligt förslaget i regel skall omfattas av samma mervärdesbeskattning som försäljningar på annat håll i landet, skulle det vara naturligt om också försäljning under transporter mellan Åland och det övriga Finland i likhet med nuvarande praxis omfattades av beskattningen. Den föreslagna fiskala gränsen medför dock förvaltningsmässiga nackdelar för åländska företag och försävarar på så sätt handeln mellan Åland och det övriga landet. För att dessa nackdelar skall kunna kompenseras och verksamhetsbetingelserna för de företag som sköter trafikförbindelserna till Åland och företagen i turistbranschen förbättras, föreslås det att skattefriheten utvidgas till att gälla också försäljning av varor och tjänster på linjer mellan Åland och det övriga Finland.

För att de problem och övervakningssvårigheter som den utvidgade skattefriheten medför skall kunna undvikas skall skattefriheten begränsas i fråga om varor och tjäns-

ter som säljs i sjötrafik, så att den endast gäller fartyg som trafikerar internationella linjer. Med dessa fartyg skall avses båtar som går i trafik mellan Finland och en annan medlemsstat eller en stat utanför gemenskapen och som gör ett uppehåll på Åland. Vad luftfartygen beträffar skall skattefriheten gälla också sådana flygplan som går i trafik endast mellan Åland och andra delar av landet.

Dessutom skall skattefriheten på både fartyg och luftfartyg gälla endast alkoholdrycker, tobaksprodukter, konfektyrvaror och kosmetika. I fråga om alkoholdrycker och tobaksprodukter skall skattefriheten vara begränsad till de mängder som får föras in skattefritt. Den skattefria försäljningen av öl begränsas dessutom till två liter per passagerare.

Försäljningen av andra produkter än de ovan nämnda skall vara skattepliktig. Ombord på fartyg i trafik mellan de nordiska länderna vore dock också denna försäljning skattefri för förhindrande av dubbelbeskattning, eftersom varorna blir beskattade redan i samband med att de levereras till fartyget (se 1.4.9.2.).

Försäljningen av varor och tjänster på linjer mellan Sverige och Åland skall i enlighet med nuvarande praxis vara befriad från mervärdesskatt på samma sätt som försäljningen på linjer mellan Finland och tredje land. Enligt lagen om beskattning i vissa fall av varor, som säljes ombord på passagerarfartyg i utrikestrafik (397/69, nedan provianterings-skattelagen) skall andra än de obeskattade varor som avses i lagen, dvs. andra än alkoholdrycker, tobaksprodukter, konfektyrvaror och kosmetika, beskattas i samband med provianteringen av fartyg (se 1.4.9.2.).

Försäljning ombord på fartyg eller luftfartyg i trafik mellan det finska fastlandet och Sverige via Åland, till dem som reser från den ena medlemsstaten till den andra eller mellan Åland och Sverige, skall i enlighet med nuvarande praxis vara skattefri. Andra varor än alkoholdrycker, tobaksprodukter, konfektyrvaror och kosmetika skall beskattas i enlighet med den nordiska provianteringsöverenskommelsen i samband med provianteringen av fartyg (se 1.4.9.2.).

Den servering och den försäljning av övriga tjänster som sker ombord på fartyg och luftfartyg under transport mellan det finska fastlandet och Sverige via Åland skall fortsättningsvis vara skattefria också för dem

som reser mellan Åland och det finska fastlandet.

1.4.9.2. *Proviaivering*

Bestämmelserna om undantag från skatteplikten i artikel 15.4—15.9 i det sjätte mervärdesskattedirektivet gäller försäljning av varor och tjänster till fartyg och luftfartyg i internationell trafik. Till dess att de gemensamma regler för genomförande av skattebefrielser som kommissionen föreslår träder i kraft, kan medlemsstaterna begränsa tillämpningsområdet för skattefriheten i fråga om varor för bunkring och proviantering av fartyg.

Enligt 70 § 7 punkten mervärdesskattelagen är försäljning av en vara för försäljning ombord på ett fartyg eller luftfartyg i yrkesmässig internationell trafik skattefri. Enligt 94 § 21 punkten är import av varor som enligt 9 § tullagen är tullfria också skattefri. Tullfria är enligt 9 § tullagen vanliga provianteringsförnödenheter för fartyg och luftfartyg i internationell trafik. Enligt provianteringskattelagen skall skatt betalas för en vara som överläts till passagerarfartyg som uteslutande går i trafik mellan Finland och Sverige, Danmark eller Norge, för att ombord på dessa säljas till passagerare. Enligt lagen betalas skatt på andra alkoholdrycker, tobaksprodukter, konfektyrvaror och annan kosmetika än de som avses i provianteringsöverenskommelsen. Skatten är inte avdragsgill vid mervärdesbeskattningen.

Den föreslagna fiskala gränsen inverkar inte på den skattemässiga behandlingen av provianteringen av fartyg och luftfartyg som uteslutande går i trafik mellan Åland och det övriga Finland. Försäljning av provianteringsförnödenheter till ett fartyg eller luftfartyg i ovan nämnd trafik skall såsom nu vara mervärdesskattepliktig. Köparen skall ha rätt att dra av den skatt som ingår i köpet.

Proviaivering av fartyg och luftfartyg i internationell trafik mellan Åland och andra stater samt mellan det finska fastlandet och andra stater skall såsom nu vara skattefri i enlighet med 70 § 7 punkten och 94 § 21 punkten mervärdesskattelagen.

Den nordiska provianteringsöverenskommelsen gäller fortfarande sjötrafiken mellan Åland och de övriga nordiska länderna. Medlemskapet i Europeiska unionen har inte föranlett några ändringar i detta avseende. Införsel av varor från Åland till Sverige eller

Danmark och från Sverige eller Danmark till Åland beskattas som import, och försäljning ombord på fartyg är såsom tidigare befriad från skatt. Leverans för sistnämnda syfte av andra obeskattade varor än de som avses i provianteringsöverenskommelsen skall fortfarande beskattas med stöd av provianteringskattelagen. Skatten vore inte avdragsgill.

Den nordiska provianteringsöverenskommelsen och provianteringskattelagen skall fortfarande tillämpas också i sjötrafiken mellan det finska fastlandet och andra nordiska länder via Åland. Leverans av andra varor än alkoholdrycker, tobaksprodukter, konfektyrvaror och kosmetika till fartygen i fråga vore skattepliktig utan rätt till avdrag. I det här avseendet skall det inte vara av betydelse om varorna säljs till någon som reser mellan fastlandet och Åland eller till någon som reser mellan Finland och ett annat land i Norden.

Tillämpningen av provianteringsöverenskommelsen i trafiken mellan Finland och Sverige eller Danmark behandlas ovan i avsnitt 2.

1.4.9.3. *Försäljning på flygplatser*

Enligt artikel 28k i det sjätte mervärdesskattedirektivet får medlemsstaterna medge undantag från skatt för tillhandahållande i en butik för skattefri försäljning av varor avsedda att utföras i det personliga bagaget av resande med flyg eller båt till andra medlemsstater. Också enligt den praxis som medlemsstaterna tillämpar är försäljningen för resande till tredje land allmänt undantagen från skatt.

De stadganden om skattefrihet som gemenskapens lagstiftning och praxis möjliggör ingår i mervärdesskattelagen. Skatt betalas inte på försäljning i ett tulllager, skatteupplag eller skattefritt lager beläget i en hamn eller på en flygplats, av varor som resande medför i bagaget till en annan medlemsstat (70 a § 1 mom. 1 punkten) eller till en plats utanför gemenskapen (70 b § 3 mom.). Den skattefrihet som avses i 70 b § 3 mom. är begränsad till produkter som räknas upp i den nordiska resgodsoverenskommelsen, om köparen är en person som har sin hemort i Norge. Skattefrihetsstadgandena tillämpas för närvarande inte på försäljning till dem som reser mellan Åland och det övriga Finland.

Eftersom det har föreslagits ovan att försäljning ombord på luftfartyg som trafikerar linjer mellan Åland och det övriga Finland skall vara skattefria, föreslås också motsvarande försäljning på flygplatser bli befriad från skatt. Skattefriheten skall begränsas på samma sätt som i fråga om försäljningen på fartyg. Skattefriheten och de begränsningar som gäller för den skall omfatta också försäljning på internationella linjer till dem som reser mellan Åland och andra delar av landet.

Försäljning på en flygplats belägen på Åland till dem som reser ut ur gemenskapen eller till en annan medlemsstat skall i enlighet med nuvarande praxis vara skattefria på basis av 70 b § 3 mom. mervärdesskattelagen. Den skattefria försäljningen till resande bosatta i Norge skall liksom i dag vara begränsad till de alkoholdrycker, tobaksprodukter, konfektyrvaror och kosmetiska preparat som räknas upp i den nordiska resdosöverenskommelsen.

1.4.10. Transporttjänster och till dessa anknutna tjänster

1.4.10.1. Varutransporter och till dessa anknutna tjänster

Enligt artikel 15.13 i det sjätte mervärdesskattedirektivet är försäljningar av transporttjänster och andra tjänster som är direkt kopplade till export av varor från gemenskapen undantagna från skatt. Dessa tjänster blir beskattade som en del av importerade varors värde i det fallet att importen är skattepliktig. Enligt artikel 14.1 i kan undantag medges för försäljning av tjänster i samband med varuinförsel, om värdet av dessa tjänster är inräknat i beskattningsunderlaget för den skatt som skall betalas på införseln.

Enligt mervärdesskattelagen och den särskilda lagen som gäller Åland är varutransporter mellan Åland och det övriga Finland och till dessa anknutna tjänster skattepliktiga på samma sätt som transporter inom Finland och till dessa anknutna tjänster.

Eftersom förslaget innebär att införsel av varor från Åland till det övriga Finland och från det övriga Finland till Åland blir skattepliktig, beskattas transporttjänsterna och till dessa anknutna tjänster i samband med införseln. För förhindrande av dubbelbeskattning föreslås att försäljningen av dem befrias från skatt. På dessa tjänster skall tilläm-

pas skattefrihetsstadgandena i 71 § 1 och 2 punkten mervärdesskattelagen. Stadgandena motsvarar bestämmelserna i direktivet.

Enligt mervärdesskattelagen skall de stadganden som gäller varutransporter tillämpas på posttjänster. Till följd av den fiskala gränsen kommer försändelser från Åland till det finska fastlandet och från det finska fastlandet till Åland att bli skattefria, vilket avviker från dagens läge.

1.4.10.2. Persontransporter

I direktivet ingår ingen bestående bestämmelse om skattefrihet för internationella persontransporter. Medlemsstaterna borde därför i princip beskatta sådana transporter till den del de sker inom deras skatteområden. I anslutningsfördraget har dock Finland beviljats rätt att tills vidare befria internationella persontransporter från skatt.

På basis av 66 § 1 mom. mervärdesskattelagen betalas ingen skatt på en transporttjänst om transporten sker direkt till eller från utlandet. Också de transporter mellan det finska fastlandet och andra medlemsstater som sker via Åland är skattefria. Stadgandet tillämpas inte på transporter mellan Åland och det övriga Finland.

Eftersom den mervärdesbeskattning som tillämpas på försäljning som sker på Åland i princip är densamma som mervärdesbeskattningen av försäljning i det övriga Finland, skall persontransporter mellan Åland och andra delar av landet fortfarande vara skattepliktiga. Den fiskala gränsen inverkar inte heller på hur persontransporter mellan Finland och utlandet behandlas i skattehänseende.

1.4.11. Förfarandet vid utförsel

Enligt artikel 33a 2 a i det sjätte mervärdesskattedirektivet skall de formaliteter som tillämpas på utförsel av varor från gemenskapens skatteområde till ett tredje territorium som utgör en del av gemenskapens tullområde vara desamma som gällande formaliteter för export av varor från gemenskapens tullområde. Motsvarande stadgande ingår i 217 a § i den gällande mervärdesskattelagen. Den föreslagna fiskala gränsen innebär att de formaliteter som gemenskapens tullagstiftning föreskriver skall tillämpas också på utförsel mellan Åland och det övriga Finland.

1.4.12. Andra frågor

1.4.12.1. Allmänt

Om den fiskala gränsen mellan Åland och det övriga Finland införs, måste transaktioner inom respektive område i princip särskiljas. Enligt en ordagrann tolkning förutsätter undantaget att de skattskyldiga som är verksamma på Åland eller på fastlandet registreras separat och att transaktioner inom vardera området deklarerar separat. För enkelhetens skull föreslås dock att de som bedriver verksamhet på Åland och de som är verksamma i andra delar av landet fortsättningsvis skall antecknas i samma register över skattskyldiga. Försäljningar och inköp som görs på Åland och i det övriga landet skall inte heller behöva särskiljas i bokföringen eller i skattedeklarationer. Eftersom skattetagaren är staten och samma skattesystem tillämpas på Åland och i det övriga landet, leder detta i praktiken till ett slutresultat som i sak stämmer överens med gemenskapslagstiftningen.

1.4.12.2. Minimigräns för skattepliktig verksamhet

Den omsättningsgräns som i artikel 24 i det sjätte mervärdesskattedirektivet fastställs för småföretag som lämnas utanför beskattningen tillämpas inte på en skattskyldig person som inte är etablerad inom landets territorium.

Enligt 3 § mervärdesskattelagen är en säljare inte skattskyldig om omsättningen under kalenderåret uppgår till högst 50 000 mk. Enligt 3 § 3 mom. 1 punkten tillämpas detta inte på utlänningar som saknar fast driftställe i Finland.

Med tillämpning av direktivet innebär den föreslagna fiskala gränsen att minimigränsen för skattskyldigheten inte skall tillämpas på försäljning som bedrivs på fastlandet av en näringsidkare som är etablerad på Åland. Syftet med direktivets bestämmelse är att säkerställa att dessa företag kan tillgodogöra sig avdragsrätten. Eftersom förvärv på Åland och på annat håll i landet enligt de allmänna reglerna skall omfattas av avdragsrätten, är det inte nödvändigt att tillämpa direktivets bestämmelse till denna del. Tillämpning av bestämmelsen skulle dessutom göra förfarandet mera komplicerat.

Med stöd av vad som sagts ovan föreslås

att vid bedömningen av skattskyldigheten för smärre verksamhet såsom nu beaktas försäljningar inom både Ålands och det övriga Finlands territorium. Penninggränsen skall tillämpas även om ett åländskt företag inte har ett fast driftställe på fastlandet. I analogi med detta skall i fråga om företag verksamma på fastlandet också försäljning som sker på Åland beaktas.

I enlighet med nuvarande praxis skall omsättningsgränsen tillämpas på utländska företag som har ett fast driftställe antingen på Åland eller på annat håll i landet.

1.4.12.3. Omvänd skattskyldighet

Enligt artikel 21.1 i det sjätte mervärdesskattedirektivet skall köparen föreskrivas vara betalningsskyldig för skatten vid köp av bl.a. immateriella tjänster av en person som inte är etablerad inom landets territorium.

Enligt 9 § mervärdesskattelagen är i regel köparen skyldig att betala skatt på försäljning av varor och tjänster, om säljaren är en utlänning som inte har ett fast driftställe i Finland. En utlänning kan dock med stöd av 12 § på ansökan bli skattskyldig för all sin försäljning.

Den omvända skattskyldigheten skall enligt direktivets bestämmelser tillämpas på försäljning av immateriella tjänster till företag på fastlandet, när säljaren är ett åländskt företag som inte har ett fast driftställe på fastlandet. För enkelhetens skull föreslås det dock att den omvända skattskyldigheten inte skall tillämpas på säljare som har sin hemort på Åland. Åländska företag vore på så sätt alltid själva skattskyldiga för sina försäljningar på fastlandet. Motsvarande stadganden skall gälla försäljningar som fastlandsföretag gör på Åland.

Den omvända skattskyldigheten skall fortfarande inte tillämpas när ett utländskt företag har ett fast driftställe antingen på Åland eller på det finska fastlandet. En utlännings rätt att på ansökan bli skattskyldig skall gälla både verksamhet som bedrivs på Åland och sådan som bedrivs på fastlandet.

1.4.12.4. Beskattning av grupper

Enligt artikel 4.4 i det sjätte mervärdesskattedirektivet kan till en grupp av skattskyldiga höra endast personer som är etablerade inom samma medlemsstats skatteområde. Enligt 13 a § mervärdesskattelagen skall de

näringsidkare som hör till en sådan skattskyldighetsgrupp som avses i stadgandet ha sin hemort i Finland.

Med tillämpning av direktivet kan till en sådan skattskyldighetsgrupp som avses i 13 a § mervärdesskattelagen endast höra antingen näringsidkare som har sin hemort på Åland eller sådana som har sin hemort i någon annan del av landet. För enkelhetens skull, och eftersom det inte är meningen att åländska företag skall registreras separat, föreslås det dock att en skattskyldighetsgrupp i enlighet med nuvarande praxis skall kunna omfatta både näringsidkare med hemort på fastlandet och näringsidkare med hemort på Åland.

1.4.12.5. *Marginalbeskattningsförfarande för begagnade varor, konstverk, samlarföremål och antikviteter*

I artikel 26a i det sjätte mervärdesskattedirektivet bestäms om ett marginalbeskattningsförfarande för begagnade varor samt konstverk, samlarföremål och antikviteter. En återförsäljare av nämnda varor kan enligt stadgandena betala skatt endast på vinstmarginalen i stället för på hela försäljningspriset såsom fallet är i fråga om försäljning av andra varor. Förfarandet kan inte tillämpas på begagnade varor som en återförsäljare själv för in i landet. Motsvarande stadganden finns i 79 a—79 k §§ mervärdesskattelagen.

Marginalbeskattningsförfarandet tillämpas för närvarande på varor som en återförsäljare verksam på Åland har köpt skattefritt på fastlandet och på motsvarande sätt på varor som köpts på Åland för att säljas på fastlandet. Med tillämpning av direktivet är det inte längre möjligt att använda marginalbeskattningsförfarandet i fråga om begagnade varor som förs in från Åland till det finska fastlandet, eftersom dessa omfattas av samma stadganden som varor som importeras från länder utanför gemenskapen. Marginalbeskattningsförfarandet kan tillämpas på konstverk, samlarföremål och antikviteter som förs in från Åland, men för införseln skall betalas skatt. Detta innebär att hela försäljningspriset på begagnade varor, konstverk, samlarföremål och antikviteter som förvärvats på Åland, med avvikelse från vad som nu är fallet, blir beskattat. Motsvarande stadganden skall tillämpas på varor vid införsel från fastlandet till Åland. Samma

praxis följs för närvarande när det gäller varor som förs in till Åland från andra medlemsstater eller tredje land.

1.4.12.6. *Avdrags- och återbäringsrätt*

Enligt artikel 17.4 i det sjätte mervärdesskattedirektivet får företag som inte är etablerade inom gemenskapens territorium tillbaka de skatter som ingår i förvärv gjorda inom gemenskapen, med iakttagande av det återbetalningssystem som bestäms i direktiv 86/560/EEG.

I 122 § mervärdesskattelagen stadgas om en utländsk näringsidkares rätt att på ansökan få återbäring på den skatt som ingår i förvärvet av en vara eller tjänst i Finland. Stadgandet gäller en utlänning som inte är skattskyldig för sin försäljning i Finland och som inte har något fast driftställe här.

Ett åländskt företag som inte har ett fast driftställe på fastlandet, och som inte är skattskyldigt där, enligt vad direktivet föreskriver inte längre kan dra av den skatt som ingår i ett förvärv gjort på fastlandet, utan måste ansöka om återbäring för skatten i enlighet med lagens 122 §. För enkelhetens skull föreslås det dock att återbäringsförfarandet inte heller framöver skall tillämpas mellan Åland och det övriga Finland. Avdrags- och återbäringsrätten motsvarar varandra i sak. Tillämpas återbäringsförfarandet förutsätter detta att åländska företag registreras separat samt att transaktioner på Åland och fastlandet särskiljs.

1.5. **De viktigaste förslagen gällande accisbeskattningen**

1.5.1. *Tillämpningsområdet för accislagstiftningen*

Åland skall fortsättningsvis omfattas av samma materiella accislagstiftning som det övriga Finland. Accis skall uppbäras i enlighet med nuvarande praxis på sådana produkter som enligt olika accislagar är accispliktiga och som tillverkas på Åland eller förs in till Åland från andra länder. Produkterna skall vara accispliktiga enligt samma grunder som tillämpas i fråga om fastlandet. Acciserna skall uppbäras åt staten av tullverket.

För att beskattningsförfarandet i fråga om Åland skall kunna anpassas till de krav som gemenskapslagstiftningen ställer, skall en fiskal gräns mellan landskapet Åland och det

övriga Finland införs. Detta sker genom att en ny särskild lag stiftas som gäller Åland. I lagen skall ingå ett stadgande enligt vilket accispliktiga varor som förs in från Åland till andra delar av landet skall beskattas på samma grunder som import från länder utanför gemenskapen, medan utförsel från andra delar av landet till Åland befrias från accis i likhet med export från gemenskapen. För förhindrande av helt utebliven beskattning å ena sidan och dubbelbeskattning å den andra skall i analogi med detta i den särskilda lagen stadgas att accis skall påföras för införsel från andra delar av landet till Åland, medan varor som förs ut från Åland till andra delar av landet befrias från accis.

Åland har i skattehänseende tredje lands status också i förhållande till gemenskapens övriga medlemsstater, vilket innebär att också varor som förs ut från dessa länder till Åland är befriade från accis. På motsvarande sätt är varor som förs in i länderna i fråga från Åland accisbelagda på basis av införseln. Även om det är möjligt att på Åland tillämpa önskat accisystem, talar synpunkterna på enhetligheten och ändamålsenligheten för att accis skall påföras för införsel till Åland också från gemenskapens övriga medlemsstater, medan utförsel till dessa länder skall vara accisfri, såsom i dag. Inte heller när det gäller Åland och länder utanför gemenskapen ändras den skattemässiga behandlingen på grund av förslaget.

Gemenskapslagstiftningen förutsätter en fiskal gräns mellan det finska fastlandet och landskapet Åland bara när det gäller harmoniserade acciser. Eftersom beskattningen av produkter som är belagda med s.k. nationella acciser har också i övrigt ordnats så långt möjligt på samma sätt som i fråga om de harmoniserade acciserna, är det ändamålsenligast att ovan nämnda stadganden om Ålands skattemässiga status tillämpas också på nationella acciser. Det föreslås därför att samma stadganden som i princip gäller harmoniserade acciser skall tillämpas på alla accispliktiga produkter också vid den accisbeskattning som gäller Åland.

1.5.2. Införsel av produkter

Den föreslagna fiskala gränsen innebär att införsel av accispliktiga produkter från Åland till det övriga Finland och från övriga delar av landet till Åland blir skattebelagd på samma sätt som införsel från en plats

utanför gemenskapens tullområde. Införsel till Åland från någon annan medlemsstat än Finland och från platser utanför tullområdet skall liksom i dag vara skattepliktig.

Stadgandena i den gällande lagen om påförande av accis är vad beskattningen av importerade produkter beträffar med smärre preciseringar tillämpliga som sådana på produkter som införs från Åland till andra delar av landet. För enhetlighetens skull är det ändamålsenligt att tillämpa dessa stadganden också på all införsel till Åland. Eftersom beskattningen av införsel i kommersiellt syfte i accisbeskattningen i stor utsträckning är kopplad till den inhemska beskattningen, medför införsel som hänför sig till förvärvsverksamhet knappt några egentliga beskattningsåtgärder vid gränsen.

Alla produkter som inom Finlands skatteområde släpps för konsumtion skall beskattas, om inte någon särskild grund för befrielse finns i gemenskapsbestämmelserna. Stadgandena om införsel skall därför tillämpas förutom på införsel som hänför sig till förvärvsverksamhet också när en privatperson för in accispliktiga produkter från Åland till andra delar av landet för eget bruk. Accisen uppbärs då enligt stadgandena om import i en tullanstalt vid den fiskala gränsen. På införsel som görs av enskilda skall samma undantag från accis tillämpas som vid import från platser utanför gemenskapens tullområde. Andra produkter än sådana som stadgats vara accisfria skall beskattas i enlighet med importföreskrifterna, oberoende av hur de tidigare har behandlats i accisbeskattningen. I fråga om överföringar som enskilda gör mellan landskapet Åland och andra delar av landet kan detta leda till dubbelbeskattning av accispliktiga produkter.

Beslut om den skattemässiga behandlingen av privatpersoners införsel till Åland kan fattas nationellt. Produkter som enskilda förvärvar på fastlandet skall fortsättningsvis vara accisbelagda, eftersom det i accisbeskattningen inte finns någon sådan skattefri försäljning till resande som ingår i mervärdesskattesystemet. För att dubbelbeskattning skall kunna undvikas, bör produkter som för privat bruk införs till Åland från andra delar av landet i princip befrias från den accis som uppbärs på basis av införsel. Detta kan dock anses strida mot gemenskapslagstiftningen, eftersom det innebär att produkter som införs från andra medlemsstater behandlas på ett mindre fördelaktigt sätt än de

som införs från Finland. Införsel från fastlandet till Åland måste därför behandlas på samma sätt som införsel från andra medlemsstater också när det gäller privatpersoner. Det är åter ändamålsenligt att såsom i dag begränsa den sistnämnda införseln kvantitativt på samma sätt som införseln från länder utanför gemenskapen, på grund av den accisfria försäljning som tillåts ombord på fartyg och luftfartyg i trafik mellan Åland och andra medlemsstater.

1.5.3. Utförsel av produkter

Undantaget i fråga om behandlingen av Åland i skattehänseende förutsätter enligt gemenskapsbestämmelserna att produkter som förs från det finska fastlandet till Åland i kommersiellt syfte skall befrias från accis. På samma sätt som utförsel från gemenskapen föreslås det att överföring av obeskattade varor i exportsyfte skall omfattas av de formaliteter som gemenskapens tullagstiftning föreskriver för export (exportförfarande) och av de stadganden i lagen om påförande av accis som gäller accisskyldighet och övervakning. Motsvarande stadganden om accisfrihet föreslås bli tillämplade också på utförsel från Åland till det övriga Finland. Accisen på produkter som redan beskattats kan på basis av en överföring som sker i kommersiellt syfte på ansökan återbäras i efterskott.

Produkter som från ett skattefritt lager beläget inom Finlands skatteområde förs ut skattefritt till Åland skall efter att de har kommit över den fiskala gränsen kunna överföras till ett skattefritt lager under tullens tillsyn, om den som för in produkterna är auktoriserad lagerhållare på Åland. Samma förfarande skall kunna tillämpas på överföringar från Åland till det övriga Finland. I praktiken medför en sådan överföring över den fiskala gränsen inte några betalningar. Stadgandena om förfarandena för accisfri utförsel och accisfri överföring vid införsel skall dock iaktas.

Vid överföringar mellan Åland och det övriga Finland skall också ett förfarande som formellt sett överensstämmer med stadgandena och de krav som den fiskala gränsen ställer, men som i praktiken är förenklat, kunna iaktas så, att varor som varit belagda med skatt när de flyttats till den fiskala gränsen hänförs till exportförfarandet först vid denna gräns, varvid den skatt som skall

återbäras och den som på basis av införseln skall uppbäras kan kvitteras genom samma beslut.

Den skattemässiga behandlingen av produkter som exporteras från Åland till något annat land än Finland förblir oförändrad.

1.5.4. Proviantering av fartyg och luftfartyg samt försäljning ombord på dessa

Trots förverkligandet av skattegränsen är det inte nödvändigt att utgående från gemenskapsbestämmelserna tillåta att fartyg och luftfartyg i trafik mellan Åland och det övriga Finland provianteras accisfritt för konsumtionen ombord och för försäljning till passagerare av varor att medföras i bagaget. Finland har dock rätt att göra det. Det samma gäller accisfri försäljning i skattefria butiker belägna på flygplatser till resande i denna trafik. Det skulle falla sig naturligt att bibehålla accisplikten i fråga om provianteringen, eftersom förvärv som sker inom Ålands och det övriga Finlands territorium också i övrigt skall vara föremål för en enhetlig accisbeskattning. För att de förvaltningsmässiga nackdelar som den föreslagna fiskala gränsen medför för åländska företag skall kunna kompenseras och verksamhetsbetingelserna för företag som sköter trafikförbindelserna förbättras, föreslås det dock, såsom redan konstaterats i avsnitt 1.4.9.1. ovan, att den nuvarande accisfriheten skall utvidgas till att gälla också proviantering av fartyg och luftfartyg som trafikerar linjer mellan Åland och det övriga landet.

I syfte att minimera de olägenheter som den utvidgade accisfriheten medför med avseende på bl.a. övervakningen skall accisfriheten begränsas i fråga om sjötrafik så, att den gäller endast fartyg som trafikerar internationella linjer via Åland. Accisfri proviantering för fartygens behov och för accisfri försäljning till passagerarna skall sålunda tillåtas i fråga om fartyg som går i trafik mellan Finland och ett annat land och gör ett uppehåll på Åland så, att passagerarna har möjlighet att stiga ombord eller lämna fartyget där. Av praktiska skäl har provianteringen för servering ombord på sådana fartyg redan befriats från accis också till den del serveringen sker under resan mellan det finska fastlandet och Åland. Utvidgningen av accisfriheten betyder således i praktiken att det blir tillåtet att sälja accisfritt till de passagerare som reser med fartyget på

sträckan mellan det finska fastlandet och Åland.

För luftfartygens del föreslås det att accisfri proviantering skall tillåtas också för sådana flygplan som går i trafik mellan det finska fastlandet och Åland. De förutsätts med andra ord inte gå i internationell trafik.

Av orsaker som har att göra med övervakningen föreslås det att den accisfria försäljningen av tobaksprodukter och alkoholdrycker till dem som reser mellan det finska fastlandet och Åland skall begränsas till högst de mängder som de resande får föra med sig accisfritt över den fiskala gränsen i sitt bagage. Dessutom föreslås det att rätten att sälja öl accisfritt skall begränsas till två liter per passagerare, vilket kan förhindra att de ölhämtningsresor som förekommit vid den östra gränsen flyttas till Ålandstrafiken till följd av att den berättigar till accisfri försäljning. Med tanke på övervakningen föreslås det att accisfri försäljning endast skall tillåtas till passagerare som har en biljett eller motsvarande färdhandling som berättigar till resan. Accisfri försäljning av varor avsedda att medföras i bagaget skall således inte vara tillåten i fråga om fartygens personal.

Fartygs- och luftfartygstrafiken mellan Åland och Sverige eller Danmark är till sin karaktär internationell trafik. Rätten till accisfri proviantering av transportmedlen i fråga för konsumtionen ombord skall bibehållas. Försäljningen till passagerarna ombord omfattas inte av de stadganden som begränsar den accisfria försäljningen i trafiken mellan medlemsstater. Resande som anländer från Åland till Sverige eller Danmark bemöts i skattehänseende som resande från tredje land, och de produkter som de medför i bagaget är därför befriade från accis enligt vad resgodsdirektivet föreskriver.

På proviantering av fartyg som är i trafik mellan Åland och de andra nordiska länderna skall fortfarande tillämpas det nordiska provianteringsavtalet, enligt vilket fartygens skattefria proviantering för försäljning ombord skall av övervakningsskäl begränsas till de mängder som passagerarna får införa skattefritt.

För genomförande av den nordiska provianteringsöverenskommelsen föreslås därför att den accisfria provianteringen för försäljning av alkoholdrycker och tobaksvaror att medföras i bagaget som sker ombord på fartyg till passagerare som reser på fartyget

från Åland till Sverige, Norge eller Danmark skall begränsas till de mängder som är accisfria vid införsel.

Försäljning ombord på fartyg i trafik mellan det finska fastlandet och Sverige eller Danmark via Åland till dem som reser från en medlemsstat till en annan skall liksom i dag vara accisfri. Den accisfria provianteringen för försäljningen skall dock begränsas på det sätt som den nordiska provianteringsöverenskommelsen förutsätter.

Det föreslås att trafiken mellan landskapet Åland och något annat land än Finland, Sverige, Norge eller Danmark skall omfattas av samma stadganden som trafiken mellan det finska fastlandet och länder utanför gemenskapen. Proviaenteringen av fartyg och luftfartyg för konsumtion och accisfri försäljning ombord skall sålunda inte påföras kvantitativa begränsningar.

Försäljning på flygplatser till dem som reser med flyg skall vara befriad från accis under samma förutsättningar som försäljningen ombord på flygplanen.

Rätten för personalen på transportmedel i trafik mellan Finland och ett land utanför gemenskapen att accisfritt föra med sig hemkomstgävor har begränsats på det sätt som gemenskapsbestämmelserna tillåter. Stadgandena om detta ingår i 12 § tullagen (331/96) och 21 § lagen om påförande av accis (332/96), enligt vilka den tullfria och accisfria införseln under en kalendermånad inte får överstiga den mängd som en resande tullfritt och accisfritt får föra in på en gång.

Av neutralitetsskäl behövs dock en motsvarande begränsning som gäller dem som hör till personalen på luftfartyg som går i trafik mellan landskapet Åland och det övriga Finland eller på fartyg som trafikerar nämnda sträcka på internationell linjen, liksom även personalen på motorfordon i yrkesmässig vägtrafik vilka anländer med sådana fartyg.

2. Försäljning ombord på fartyg i trafik mellan de nordiska länderna

2.1. Inledning

Den skattemässiga behandlingen av försäljningen till passagerare ombord på fartyg i trafik mellan Finland och de andra nordiska länderna påverkas förutom av Europeiska gemenskapens lagstiftning också av överenskommelsen om proviantering som har in-

gåtts mellan de nordiska länderna. I den nordiska överenskommelsen har strängare bestämmelser tillämpats på trafiken mellan länderna i fråga än på den övriga utlandstrafiken. Man har velat begränsa den skattefria försäljningen så, att den rättas efter de mängder av alkoholdrycker, tobaksprodukter, konfektyrvaror och kosmetika som är skattefria vid införsel. Vad andra varor beträffar har man velat säkerställa att de blir beskattade en gång.

Medlemskapet i Europeiska unionen har försvårat tillämpningen av den nordiska överenskommelsen sedan en del av de nordiska länderna har anslutit sig till gemenskapen medan andra har valt att stanna utanför, eftersom direktiven förutsätter att försäljning mellan medlemsstaterna omfattas av andra regler än de som tillämpas på försäljning till länder utanför gemenskapen. I den förändrade situationen måste nya medel sökas för att de mål som provianteringsöverenskommelsen syftar till skall uppnås.

2.2. Nuläge

2.2.1. Gemenskapslagstiftningen

Enligt artikel 8.1 b i det sjätte mervärdesskattedirektivet bestäms beskattningslandet i fråga om varuförsäljning som sker under transport mellan en medlemsstat och tredje land utgående från vilket lands territorium varorna befinner sig i när leveransen äger rum. I direktivet finns ingen bestämmelse om skattefrihet för denna försäljning. I praktiken är den dock allmänt undantagen från skatt. Införsel av de varor som sålts ombord är skattepliktig till den del de införda mängderna överstiger gränserna för skattefri införsel.

På försäljning som sker under transporter mellan medlemsstaterna tillämpas artikel 8.1 c, enligt vilken försäljningslandet bestäms på basis av avreseorten. Artikel 28k innehåller en bestämmelse om skattefrihet för gemenskapsinterna transporter, enligt vilken medlemsstaterna under vissa förutsättningar får medge befrielse från skatt på varor som säljs under en sjö- eller lufttransport till en annan medlemsstat.

Skattefrihetsbestämmelserna i artikel 15.4—15.9 gäller försäljning av varor och tjänster till fartyg och luftfartyg i internationell trafik. Enligt dessa bestämmelser

kommer kommissionen att avge ett förslag till gemensamma regler för genomförandet av skattefrihet. Till dess att dessa regler träder i kraft får medlemsstaterna begränsa tillämpningsområdet för den skattefrihet som gäller bunkring och proviantering av fartyg.

Enligt artikel 28 i regeldirektivet för accisbeskattningen är accisfri försäljning ombord på fartyg och luftfartyg som trafikerar linjer mellan medlemsstaterna möjlig till de mängder som får importeras accisfritt från länder utanför gemenskapen. Artikeln begränsar inte accisfriheten i fråga om proviantering av fartyg som avgår från gemenskapen till platser utanför dess skatteområde och inte heller i fråga om försäljning till passagerarna på dessa fartyg.

2.2.2. Den nordiska provianteringsöverenskommelsen

Syftet med den nordiska provianteringsöverenskommelsen är att förenkla tullkontrollen av resandetrafiken med passagerarfartyg och att effektivisera övervakningen av försäljningen och serveringen av skattefria varor ombord på fartygen samt att begränsa försäljningen till fartygens passagerare till de mängder som de får föra in skattefritt.

Med proviantering avses att varor tas ombord för försäljning och servering till passagerarna. För servering får varor förvärfvas skattefritt, med undantag av tobaksprodukter. För försäljning får endast alkoholdrycker, tobaksprodukter, konfektyrvaror och kosmetika förvärfvas skattefritt. Tullmyndigheten bestämmer storleken av det varulager som får tas ombord skattefritt. Denna mängd skall för alkoholdryckernas och tobaksprodukternas del motsvara den största sammanräknade varumängd som passagerarna får föra in tullfritt. Säljaren skall begränsa de mängder som säljs så, att passagerarna inte kan föra in en större mängd varor än vad tullbestämmelserna tillåter.

Överenskommelsen i fråga har trätt i kraft i Finland genom lagen 29/69. Med genomförandet av överenskommelsen sammanhänger provianteringskattelagen samt förordningen om verkställighet och tillämpning av denna (398/69). Enligt nämnda lag skall för en vara som från tullområdet överläts till ett fartyg som uteslutande går i trafik mellan Finland och Sverige, Danmark eller Norge för att ombord på detta säljas till passagera-

re, betalas omsättningsskatt och accis, tull och andra skatter som uppbärs i samband med import. Skatt betalas dock inte på den mängd alkoholdrycker, tobaksvaror, konfektyrer och kosmetika som tullmyndigheten har konstaterat motsvara passagerarnas behov. Skatterna och avgifterna uppbärs av tullmyndigheten i samband med tullklaringen av varorna. Skatt- och betalningsskyldig är den som anmäler varorna för tullklaring i provianterings syfte. Skatten är inte avdragsgill vid mervärdesbeskattningen.

2.2.3. Lagstiftningen i Finland

Enligt 70 § 7 punkten mervärdesskattelagen betalas inte skatt på försäljning av varor till dem som reser utomlands på ett fartyg eller luftfartyg i yrkesmässig internationell trafik mellan Finland och ett land utanför gemenskapens skatteområde. Motsvarande stadgande om acciserna ingår i 20 § 1 mom. lagen om påförande av accis.

Enligt 70 a § mervärdesskattelagen betalas inte skatt på försäljning av varor till passagerare ombord på ett fartyg eller luftfartyg under transport till en annan medlemsstat. Den övre gränsen för skattefriheten är 550 mk. Utöver detta får alkohol, tobak och andra produkter vars kvantitet har begränsats säljas skattefritt till de mängder som berättigar till skattefri införsel från länder utanför gemenskapen. Motsvarande stadgande om accisfrihet ingår i 20 § 2 mom. lagen om påförande av accis.

Enligt 70 § 7 punkten mervärdesskattelagen betalas inte skatt på försäljning av varor som är avsedda att säljas ombord på fartyg eller luftfartyg i yrkesmässig internationell trafik. Vid import gäller enligt lagens 94 § 21 punkt skattefrihet för införsel av varor som enligt 9 § tullagen är tullfria. Tullagens 9 § medger tullfrihet för varor som är avsedda för sedvanlig proviantering av fartyg eller luftfartyg i yrkesmässig internationell trafik.

Proviaivering av fartyg och luftfartyg i yrkesmässig internationell trafik för konsumtion ombord och för sådan försäljning ombord om vilken stadgats att den är accisfri skall vara accisfri med stöd av 16 § 6 punkten lagen om påförande av accis.

Den skattemässiga behandlingen av proviantering när det gäller fartyg som går i trafik mellan de nordiska länderna bestäms med stöd av den i avsnitt 2.2.2. nämnda provianteringsskattelagen.

2.3. Föreslagna ändringar

Den väsentliga innebörden av den nordiska provianteringsöverenskommelsen är att tull- och skattekontrollen av passagerares hemkomstgåvor underlättas genom att skattefriheten i fråga om proviantering av varor för försäljning ombord på fartyg begränsas till att gälla endast alkoholdrycker, tobaksprodukter, konfektyrvaror och kosmetika samt de mängder som tullmyndigheten har fastställt och som motsvarar de kvantitativa begränsningarna för skattefri införsel. Samma mål eftersträvas dessutom genom föreskrifter om försäljarkontroll. För leverans till fartyg av andra produkter, samt av nämnda produkter till den del mängderna överstiger de fastställda, skall uppbäras konsumtions skatter och tullar. Proviaiveringsoverenskommelsen bygger på antagandet att den försäljning och servering som sker ombord på fartygen är skattefri.

Finlands och Sveriges medlemskap i Europeiska unionen har inverkat på provianteringsöverenskommelsens tillämplighet i trafiken mellan dessa. Mellan dessa förekommer inte längre någon importbeskattning eller gränskontroll. Därför har försäljning ombord på fartyg i trafik mellan medlemsstaterna stadgats vara skattepliktig med de undantag som artikel 28k i det sjätte mervärdesskattedirektivet och artikel 28 i regeldirektivet för accisbeskattningen medger. Om mervärdesskatt påförs för proviantering på linjer mellan Finland och Sverige eller Danmark utan avdragsrätt på det sätt som avses i provianteringsöverenskommelsen, leder detta till dubbelbeskattning för den skattepliktiga försäljningens del. Proviaivering av varor mervärdesbeskattas därför inte när den sker för försäljning på dessa linjer. Uttryckliga ändringar i detta syfte föreslås bli gjorda i provianteringsskattelagen. Det skulle därvid inte vara nödvändigt att göra motsvarande ändring för accisernas del, eftersom överlåtelse, för försäljning på dessa rutter, av alla de produkter som är underkastade accis är skattefri enligt de förutsättningar och begränsningar som stadgas i 16 § 6 punkten och 20 § 3 mom. lagen om påförande av accis.

Eftersom anskaffning av varor avsedda att säljas ombord på fartyg i trafik mellan medlemsstaterna på ovan anförda grunder inte längre kan mervärdesbeskattas, leder detta till att mervärdesskatt inte alls uppbärs för försäljning av andra än de obeskattade varor

som nämns i provianteringsöverenskommelsen upp till ett värde av 550 mk. Proviante-ringsöverenskommelsen utgår dock ifrån att andra produkter än alkoholdrycker, tobaks-produkter, konfektyrvaror och kosmetika blir beskattade. För att detta mål skall kunna uppnås bör mervärdesskattefriheten vid försäljning begränsa till de obeskattade varorna som avses i provianteringsöverenskommelsen under transporter som avgår från Finland. På så sätt nås samma slutresultat som tidigare, och samtidigt kan neutraliteten genomföras på internordiska linjer. I Sverige tillämpas motsvarande förfarande på transporter som avgår från Sverige till Finland och Danmark.

Med stöd av vad som anförts ovan föreslås det att i mervärdesbeskattningen skattefriheten för varuförsäljning till passagerare under sjöresor från Finland till Sverige eller Danmark skall begränsas i jämförelse med nuvarande praxis så, att den gäller alkoholdrycker, tobaksprodukter, konfektyrvaror och kosmetika.

Försäljning ombord på fartyg och luftfartyg i trafik mellan Finland och Norge skall fortfarande vara skattefri. Gemenskapslagstiftningen har inte föranlett några ändringar i detta avseende. I trafiken mellan Finland och Norge är införseln av varor fortfarande föremål för beskattning och kontroll vid gränsen.

3. Andra ändringar i mervärdesbeskattningen

Det föreslås att 72 h § 5 mom. mervärdeskattelagen ändras så, att försäljning av varor som finns i tullupplagringsförfarandet, på ett friområde eller i ett frilager skall vara skattefri även då varorna i samband med försäljningen överförs från nämnda förfarande eller nämnda platser, om överföringen av varorna innebär import. Ändringen är nödvändig för att undvika dubbelbeskattning. I mervärdeskattelagen skall dessutom göras vissa justeringar av närmast teknisk natur.

4. Andra ändringar i accisbeskattningen

Det föreslås också att i lagen om påförande av accis skall göras vissa preciseringar som har samband med överföringar som sker över gemenskapens fiskala gräns. Stad-

gandena skall på Åland tillämpas likadant som i det övriga Finland. På grund av den föreslagna fiskala gränsen skall stadgandena tillämpas också på överföringar mellan Åland och det finska fastlandet. Det interna förpassningsförfarandet, som används vid överföringar som inom gemenskapens tullområde överskrider den fiskala gränsen, föreslås bli fogat till de i 3 § 2 mom. lagen om påförande av accis avsedda förfaranden som uppskjuta inträdet av skattefordran. Det föreslås likaså att stadgandet om skattskyldighet för svinn i fråga om produkter som införs över gemenskapens tullgräns skall preciseras så, att det kan tillämpas också på produkter som införs från gemenskapens tullområde över den fiskala gränsen.

Utän något samband med den fiskala gränsen föreslås det att till lagen om påförande av accis skall fogas ett stadgande med en precisering av den bestämmelse i artikel 3 i protokollet om immunitet och privilegier för Europeiska gemenskaperna som gäller den rätt som gemenskapernas institutioner har till skattefria förvärv. Enligt nämnda artikel skall medlemsstaterna vidta lämpliga åtgärder för att efterskänka eller betala tillbaka de indirekta skatter som ingår i priset på lös egendom när gemenskaperna gör betydande inköp för tjänstebruk. Det föreslås att accisfriheten skall genomföras som direkt accisfrihet i samband med förvärvet. I fråga om institutioner som är förlagda till Finland föreslås accisfrihet bli beviljad för sådana förvärv vilkas pris inklusive accis är minst 500 mk. Accisfriheten skall förutom förvärv i Finland också gälla införsel. Likaså skall institutioner i andra medlemsstater ha rätt att förvärva accispliktiga varor till accisfritt pris av lagerhållare här i landet. I det fallet skall minimipriset på ett accisfritt förvärv bestämmas enligt föreskrifterna i placementsstaten.

Det föreslås dessutom att vissa mindre preciseringar skall göras i lagen om påförande av accis.

5. Propositionens verkningar

5.1. Ekonomiska verkningar

Värdet av varuleveranser inklusive postförsändelser från det finska fastlandet till Åland är uppskattningsvis 650 milj. mk och leveransernas antal ca 200 000 om året.

Motsvarande varutransporters årliga värde är ca 130 milj. mk. Värdet av varuleveranser från Åland till fastlandet uppgår till ca 400 milj. mk och leveransernas antal är ungefär 80 000. Varutransporternas värde är ca 60 milj. mk. Värdet av varuinförseln från andra gemenskapsländer till Åland uppgår till ungefär 350 milj. mk och värdet av motsvarande utförsel till ca 200 milj. mk om året.

En övergång till gränsbeskattning i handelen mellan fastlandet och Åland ökar företagets finansieringskostnader med 1—2 milj. mk från de nuvarande, eftersom den skatt som tas ut för införseln måste till skillnad från nuvarande praxis finansieras temporärt för den tid som förlöper mellan betalningen av skatten och det att rätten till avdrag har utnyttjats. Statens ränteinkomster växer med motsvarande belopp. Om redovisningstidpunkten tidigareläggs med en dryg månad, ger detta en engångsökning på ca 30 milj. mk i de årligen inflytande medlen under det år förfarandet införs.

Beviljas rätten till skattefri försäljning till dem som reser mellan Åland och det finska fastlandet på fartyg i internationell trafik, ökar den skattefria försäljningens värde med uppskattningsvis 3—8 milj. mk per år. Vad flygtrafiken beträffar uppskattas ökningen i den skattefria försäljningen bli 5—7 milj. mk per år. Statens intäkter i form av mervärdesskatt och accis minskar till följd av ovan nämnda förändringar med sammanlagt 7—10 milj. mk per år. Dessa försäljningssiffror har beräknats på basis av nuvarande passagerarantal. Skattefriheten skulle dock öka passagerarmängderna, vilket gör att dess inverkan i form av minskade skatteintäkter vore större än den ovan angivna.

Om den skattefria försäljningen ombord på fartyg i trafik mellan Finland och Sverige eller Danmark begränsas i enlighet med den nordiska provianteringsöverenskommelsen, ökar skatteintäkterna med uppskattningsvis 15 milj. mk per år, såvida inte beskattningen inverkar på de sålda mängderna. Begränsningar i den skattefria försäljningen minskar dock de mängder som säljs, så tillväxten i skatteintäkterna blir mindre än vad som anges ovan. I och med att försäljningen minskar leder begränsningarna till att företagen i branschen får ett sämre nettoresultat.

De övriga ändringar som föreslagits har inga betydande statsekonomiska verkningar.

5.2. Verkningar i fråga om organisation och personal

Den föreslagna lösningen förutsätter att gränsbeskattning och gränskontroll som sköts av tullverket ordnas mellan Åland och det övriga Finland. Med tanke på övervakningen måste varutrafiken och persontrafiken i princip begränsas så, att den går längs bestämda ruttor och via bestämda tullanstalter. Största delen av trafiken mellan nämnda områden följer två skärgårdsruttor på vilka trafiken sköts med färjor och förbindelsefartyg. En ansenlig del löper också mellan Mariehamn och Åbo eller Nådendal, medan trafiken via andra orter är obetydlig. Eftersom tullväsendet hör till rikets behörighet, skall det finska tullverket sköta dessa uppgifter i båda riktningarna. Det vore ändamålsenligt att koncentrera beskattningen av både införsel och utförsel samt övervakningen i så stor utsträckning som möjligt till ett skede och ett ställe. Det planeras att beskattningen och övervakningen av de varor som går sjövägen mellan Åland och andra delar av sydvästra Finland skall skötas i huvudsak av det sydvästra tulldistriktet, vid tullstationerna i Åbo och Nådendal samt de nya tullstationer som skall öppnas där skärgårdsrutterna slutar i Gustavs och Korpo.

Eftersom uppgifterna är nya, förutsätter de en ökning på uppskattningsvis 35—37 årsverken i tullverkets arbetsmängd. Personal-kostnaderna för detta är ca 7 milj. mk om året. Av den personal som behövs kan åtminstone merparten överföras till dessa uppgifter inom det sydvästra tulldistriktet, eftersom medlemskapet i gemenskapen har minskat tullens uppgifter i just detta tulldistrikt och personalen inte ännu har kunnat minskas i motsvarande grad. De övriga årliga verksamhetskostnaderna beräknas uppgå till drygt 380 000 mk.

Det har tänkts att tillfälliga baracker skall ordnas som lokaler för de nya tullstationerna i Gustavs och Korpo åtminstone till att börja med. Kostnadsberäkningen för byggnader och andra investeringar, inventarier samt vägarangemang är drygt 800 000 mk. I budgetpropositionen har för 1997 reserverats 1 357 000 mk för utgiften till följd av den fiskala gränsen. De resterande kostnaderna avses bli finansierade genom inbesparingar i tullverkets budget.

6. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjäns-
teuppsdrag vid finansministeriet. Under beredningen har Ålands landskapsstyrelse samt representanter för rederi- och luftfarts branschen hörts.

7. Samband med internationella fördrag

De förslag som gäller införandet av en

fiskal gräns mellan Åland och det övriga Finland föranleds av bestämmelserna i fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen.

De förslag som gäller ändringar i den skattemässiga behandlingen vad beträffar proviantering av fartyg i trafik mellan Finland och de andra nordiska länderna beror på ändringar som gemenskapslagstiftningen föranleder i sättet att genomföra den nordiska provianteringsöverenskommelsen.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslagen

1.1. Allmänt

Det föreslås att mervärdes- och accislagstiftningen ändras så, att den fiskala gräns mellan Åland och det övriga Finland som Europeiska gemenskapernas lagstiftning förutsätter förverkligas. På Åland skall enligt förslaget tillämpas samma mervärdesskatte- och accisystem som i det övriga Finland, med de undantag som föranleds av den fiskala gränsen. Därför skall Åland fortfarande höra till Finland vid tillämpningen av stadgandena i mervärdesskattelagen och lagen om påförande av accis. De undantag från de allmänna stadgandena i mervärdesskattelagen och lagen om påförande av accis som beror på den fiskala gränsen mot Åland skall tas in i den nya lagen om undantag gällande landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen. De undantag som gäller landskapet Åland finns då samlade i en lag. I den nya särskilda lagen tas dessutom in detaljerade stadganden om handeln mellan Åland och andra stater. Den gällande särskilda lagen om Åland upphävs. I mervärdesskattelagen, lagen om påförande av accis och provianteringsskattelagen företas vissa mindre ändringar som beror på den fiskala gränsen och dessutom en del andra ändringar.

1.2. Mervärdesskattelagen

1 a §. Enligt den gällande 1 § i mervärdesskattelagen skall skatt betalas till staten bl.a. på rörelsemässig försäljning av varor och tjänster i Finland samt på import av var-

or i Finland. I detta lagrum omfattar begreppet Finland också landskapet Åland. För tydlighetens skull tas ett uttryckligt stadgande om detta in i lagens 1 a § 1 mom. Med Finland avses enligt det Finlands mervärdesskatteområde enligt Europeiska gemenskapernas lagstiftning samt landskapet Åland, och med utlandet alla andra områden.

I paragrafens 2 mom. ingår stadgandena från gällande 1 mom.

På Åland skall tillämpas samma mervärdesskattesystem som i det övriga Finland, med de undantag som följer av den fiskala gränsen. Undantagen tas in i den särskilda lagen om undantag gällande landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen. Ett hänvisningsstadgande gällande detta tas in i paragrafens 3 mom.

46 §. Mellanrubriken före paragrafen ändras så att den överensstämmer med det begrepp som används i paragrafen.

63 a och 63 b §§. De felaktiga hänvisningarna i paragraferna ändras.

67 a §. Paragrafens 1 mom. preciseras så att det endast gäller sådana tjänster i samband med en transport som utförts inom gemenskapen.

67 b §. Ordalydelsen i stadgandet preciseras.

70 a §. Enligt den gällande 70 a § mervärdesskattelagen är försäljning av varor ombord på ett fartyg eller luftfartyg till den som reser till en annan medlemsstat skattefri när den sker under transporten. Också motsvarande försäljning av varor i ett tullager eller i ett skattefritt lager i en hamn eller på en flygplats är skattefri.

Eftersom försäljning till passagerare i ett tullager eller motsvarande lager som är be-

läget i en hamn i praktiken inte förekommer, slopas i paragrafens 1 mom. 1 punkt hänvisningen till försäljning som sker i en hamn.

Till paragrafen fogas ett nytt 4 mom., enligt vilket försäljningen av andra än de obeskattade varor som nämns i den nordiska provianteringsöverenskommelsen, dvs. andra än alkoholdrycker, tobaksprodukter, konfektyrvaror och kosmetika, ombord på ett fartyg i trafik mellan Finland och Sverige eller Danmark skall vara skattepliktig (se avsnitt 2.3.1.). Paragrafens nuvarande 4 mom. blir 5 mom.

Stadgandet om skattefri försäljning ombord på fartyg och luftfartyg samt begränsningarna i anslutning härtill i lagens 70 a § 1 mom. 2 punkt lämpar sig inte för situationer då ett dylikt fartyg i trafik mellan medlemsstaterna gör ett uppehåll på Åland. Till dessa delar genomförs de begränsningar i fråga om skattefriheten som avses i den nordiska provianteringsöverenskommelsen genom beskattning av leveransen av varor till fartyget eller luftfartyget.

72 h §. Enligt lagens 72 h § 3 mom. är en förutsättning för att försäljning av varor som omfattas av ett förfarande eller finns på ett friområde eller i ett frilager enligt paragrafen skall vara skattefri att varorna inte i samband med försäljningen överförs från nämnda förfarande eller platser. Det föreslås att momentet ändras så att försäljningen av nämnda varor är skattefri, om överföringen av varorna innebär import. Ändringen är nödvändig för att dubbel beskattning skall förhindras.

85 §. Den inledande satsen i paragrafens 1 mom. ändras så att även överföring av varor från upplagringsförfarande beaktas i den.

95 §. I gällande 95 § 3 och 4 mom. i mervärdesskattelagen har skattefriheten i fråga om hemkomstgåvor för dem som hör till personalen på ett transportmedel i yrkesmässig trafik mellan Finland och ett land utanför gemenskapen samt gränsarbetare begränsats i enlighet med 12 § tullagen. Ordalydelsen i stadgandet hänvisas till 12 § tullagen sådan den lyder i regeringens proposition med förslag till lag om ändring av tullagen (reg-prop. 178/1995 rd). De nya begränsningar som föreslogs i regeringens proposition godkändes dock inte i riksdagen. Tullagens 12 § gäller således liksom tidigare endast dem som tillhör personalen på ett transportmedel och begränsar deras hemkomstgåvor under en kalendermånad till de mängder som en

passagerare har rätt att på en gång införa tullfritt. Det föreslås att ordalydelsen i 95 § 3 mom. mervärdesskattelagen ändras så, att den motsvarar ordalydelsen och begränsningarna i den gällande 12 § tullagen. Av samma orsak föreslås paragrafens 4 mom. bli upphävt.

179 §. Enligt gällande 179 § 1 mom. i mervärdesskattelagen kan efterbeskattning verkställas inom tre år från utgången av den räkenskapsperiod till vilken den kalendermånad för vilken skatten borde ha betalats hänförs sig. Skatteperioden för en i lagens 162 § 4 mom. avsedd primärproducent är ett kalenderår och skatten skall betalas för kalenderåret. Det föreslås att lagens 179 § 1 mom. ändras till denna del.

Ikraftträdande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 januari 1997.

Enligt ikraftträdelsestadgandets 2 mom. skall lagen tillämpas när en såld vara har levererats eller en tjänst utförts, skyldighet att betala skatt för en införd vara har uppkommit på det sätt som avses i 87 §, en vara eller en tjänst har tagits i eget bruk eller en vara har upphört att vara föremål för upplagringsförfarande den dag lagen träder i kraft eller senare. Det att leveransprincipen följs i det föreslagna stadgandet motsvarar den praxis som tillämpats vid tidigare lagändringar.

I ikraftträdelsestadgandets 3 mom. upphävs 8 mom. i ikraftträdelsestadgandet till lag 1767/95 om ändring av mervärdesskattelagen (se 12 § i den särskilda lagen om Åland).

1.3. Lagen om påförande av accis

3 §. Enligt gällande 3 § 2 mom. lagen om påförande av accis anses produkter som importerats från en plats utanför gemenskapen som temporärt accisfria så länge som de hänförs till något tullsuspensionsförfarande enligt artikel 84.1 a i gemenskapens tullkodex eller så länge som de befinner sig på friområde eller i frilager. De tullförfaranden som kommer i fråga är extern transitering, lagring i tullager, aktiv förädling enligt ett suspensionssystem, bearbetning under tullkontroll och temporär import. Med stöd av 13 § 1 mom. lagen om påförande av accis skall accis för produkter som hänförs till dessa förfaranden betalas enligt den tidpunkt då produkterna överläts till konsumtion från det temporära accisfrihetssystemet, dvs. den

tidpunkt vid vilken man i Finland upphör att tillämpa ifrågakvarande tullförfarande på produkterna. Stadgandena grundar sig på artikel 5.2 i regeldirektivet.

Enligt artikel 5.1 i regeldirektivet skall, om varorna omfattas av något av gemenskapens tullförfaranden vid införandet till skatteområdet, importen av varorna anses äga rum först när tullförfarandet upphör att gälla för varorna. På basis av artikel 311 i förordningen om tillämpning av tullkodexen skall det interna förpassningsförfarande inom gemenskapen som avses i artikel 163 i tullkodexen användas när varor överförs mellan ett territorium som inte hör till gemenskapens mervärdesskatteområde och ett territorium som hör till skatteområdet. Eftersom gemenskapens accisområde i praktiken motsvarar dess mervärdesskatteområde, blir det interna förpassningsförfarandet tillämpligt också i fråga om accispliktiga varor som införs från gemenskapens tullområde till skatteområdet. I anslutning till detta har i 13 § 2 mom. 3 punkten lagen om påförande av accis stadgats att accis för en produkt som överförs från gemenskapens tullområde till dess skatteområde skall betalas enligt den tidpunkt när det interna förpassningsförfarande som tillämpas på produkten avslutas i Finland.

Eftersom accispliktiga produkter som överskrider den fiskala gränsen och på vilka det interna förpassningsförfarandet enligt gemenskapsbestämmelserna skall tillämpas, i fiskalt hänseende kan jämföras med varor som införs från en plats utanför gemenskapens tullområde och som placerats under tullsuspensionsförfarande, föreslås att till 3 § 2 mom. lagen om påförande av accis fogas ett stadgande enligt vilket den temporära accisfriheten för produkter som importerats från en plats utanför gemenskapen också skall gälla sådana produkter som när de införs till gemenskapens skatteområde hänförs till det interna förpassningsförfarandet. Till följd av den nya särskilda lag som gäller Åland är stadgandet tillämpligt också på produkter som överförs mellan landskapet Åland och det övriga Finland. Accisen för dessa produkter bestäms med stöd av det allmänna stadgandet i 13 § 1 mom. lagen om påförande av accis enligt den tidpunkt när produkterna överläts till konsumtion från det temporära accisfrihetssystemet. Det föreslås att den gällande lagens 13 § 2 mom. 3 punkt samtidigt upphävs såsom onödig.

6 §. I paragrafen definieras begreppen medlemsstat och gemenskapen, med vilka avses medlemsstatens och gemenskapens accisområde så som det definieras i Europeiska gemenskapernas lagstiftning. Stadgandet grundar sig på artikel 2 i regeldirektivet.

Det föreslås att till paragrafen för tydlighetens skull fogas ett stadgande i vilket uttryckligen konstateras att landskapet Åland hör till Finland vid tillämpningen av stadgandena om accisbeskattning. I enlighet med detta definieras begreppet Finland i paragrafens 1 mom. så, att det även omfattar landskapet Åland. På Åland skall således tillämpas samma system för påförande av accis och materiella accislagar som i det övriga Finland. Detta innebär att t.ex. tillverkning av accispliktiga produkter på Åland eller import av sådana produkter till Åland är föremål för beskattning så som stadgas om Finland i 3 § lagen om påförande av accis. Utgångspunkten är att accis för dessa produkter skall uppbäras enligt samma grunder som i det övriga Finland.

Om de undantag som på grund av den fiskala gränsen gäller i accisbeskattningen för Åland skall stadgas i den särskilda lag som gäller landskapet Åland. Ett hänvisningsstadgande som gäller denna fogas som ett 3 mom. till paragrafen.

Begreppen medlemsstat och gemenskapen definieras i 2 mom., som motsvarar den gällande paragrafen med en del preciseringar av ordalydelsen. Landskapet Åland skall fortfarande inte omfattas av begreppen medlemsstat och gemenskapen. Detta har betydelse närmast genom att sådana bestämmelser om accisbeskattning som tillämpas mellan två medlemsstater, t.ex. bestämmelser som hänför sig till tillsynen när det gäller distansförsäljning eller accisfria överföringar av produkter mellan två medlemsstater, inte kan tillämpas på sådan accisbeskattning som har anknytning till Åland.

11 §. I paragrafen stadgas om beskattningen av produkter i Finland i sådana fall då en accispliktig produkt har släppts för konsumtion i Finland på ett regelstridigt sätt, t.ex. genom stöld. Paragrafen innehåller också stadganden om accisansvaret i sådana situationer. Stadgandet skall enligt 3 och 4 mom. också tillämpas när accispliktiga produkter exporteras till eller importeras från en plats utanför gemenskapen.

Det föreslås att ordalydelsen i paragrafens 1 och 2 mom. preciseras.

Enligt 4 mom. är, vid import av produkter från en plats utanför gemenskapen, den som enligt stadgandena om tull i fall av svinn ansvarar för tullskulden accisskyldig för svinn som uppstått vid tullförandet. Eftersom momentet för enhetlighetens skull förutom import från platser utanför gemenskapens tullområde bör täcka också import från sådana platser utanför gemenskapens skatteområde som hör till tullområdet, preciseras ordalydelsen i stadgandet så att accisansvaret i fall av svinn skall finnas hos den som enligt stadgandena om tull ansvarar för tullen för produkterna eller skulle ansvara för den i det fallet att de produkter som importeras från en plats utanför skatteområdet importerades från en plats utanför tullområdet, varvid de stadganden som gäller tull blir tillämpliga. Till följd av 26 § i den särskilda lag som gäller Åland skall stadgandet även gälla införsel från Åland till det övriga Finland och införsel till Åland från det övriga Finland.

13 §. I paragrafen stadgas om den tidpunkt enligt vilken accisen bestäms. Paragrafens 1 mom. gäller produkter på vilka temporär accisfrihet tillämpas med stöd av lagen om påförande av accis. I fråga om produkter som importerats från en plats utanför gemenskapen kan den temporära accisfriheten tillämpas på produkter som hänförs till ett sådant tullsuspensionsförfarande som avses i 3 § 2 mom. lagen om påförande av accis, t.ex. ett tullagerförfarande eller ett externt förpassningsförfarande, eller till ett internt förpassningsförfarande enligt lagförslagets 3 § 2 mom. Dessutom kan den temporära accisfriheten tillämpas på sådana produkter som vid införseln har överförts till ett skattefritt lager.

I 2 mom. stadgas om tidpunkten för fastställande av accisen för en produkt på vilken temporär accisfrihet inte kan tillämpas. Momentets 1 punkt innehåller ett stadgande om tidpunkten för fastställande av accisen för en produkt som överförs från en annan medlemsstat och dess 2 och 3 punkt stadganden om tidpunkten för fastställande av accisen för en produkt som kommer till gemenskapens skatteområde från en plats utanför tullområdet eller skatteområdet. Enligt momentets 2 punkt fastställs accisen för produkter som importeras från en plats utanför gemenskapens tullområde enligt den tidpunkt när produkterna i Finland har överlåtits i fri rörelse. Det föreslås att stadgandet preciseras

så att i det fastställs att accisen i fråga om alla produkter som importeras från platser utanför gemenskapen skall fastställas enligt den tidpunkt då tullmyndigheten i Finland mottar den tulldeklaration som gäller överlåtelse av produkterna i fri rörelse. Eftersom utgångspunkten är att stadgandena om förfarandet skall vara lika, gäller stadgandet såväl import från platser utanför gemenskapens tullområde som import från platser utanför dess skatteområde. Stadgandet skall tillämpas på produkter på vilka inte tillämpas det temporära accisfrihetssystemet när de införs till Finland.

På grund av det tillägg som görs till lagförslagets 3 § 2 mom. föreslås att paragrafens 2 mom. 3 punkt upphävs såsom onödig. 16 §. Paragrafen innehåller skattefrihetsstadganden som gäller accisystemet. Det föreslås att till paragrafen fogas en ny 7 a punkt, i vilken förutsättningarna för accisfrihet för produkter som levereras för tjänstebruk till någon av Europeiska gemenskapernas institutioner preciseras. Accisfriheten grundar sig på artikel 3 i protokollet om immunitet och privilegier för Europeiska gemenskaperna, enligt vilken Europeiska gemenskaperna har rätt att för tjänstebruk från medlemsstaterna köpa varor till skattefritt pris, om det är fråga om betydande förvärv. I lagrummet preciseras bestämmelsen i protokollet så, att sådana förvärv till institutioner i Finland vilkas sammanlagda pris inklusive accis är minst 500 mk skall vara accisfria. Med förvärv avses också import. Accisfriheten genomförs som direkt accisfrihet, vilket innebär att förvärvet skall göras hos den som håller ett skattefritt lager eller att accisfriheten skall genomföras i samband med införseln. Minimibeloppet av det accisbelagda inköpspriset i fråga om produkter som levereras från ett skattefritt lager i Finland till en annan medlemsstat bestäms enligt reglerna i institutionens placeringsstat. Förutsättningarna för accisfria förvärv överensstämmer med de motsvarande förutsättningar om vilka stadgas i 72 d § 3 mom., 94 § 22 punkten och 129 § mervärdesskatte-lagen.

Med Europeiska gemenskapernas institutioner avses Europaparlamentet, rådet, kommissionen och domstolarna samt de organ som finns i de olika medlemsstaterna. I fråga om de institutioner som finns i Finland gäller accisfriheten förutom förvärv som gjorts i Finland också förvärv från de övriga

medlemsstaterna eller från en plats utanför gemenskapen. Dessutom gäller stadgandet rätten för en auktoriserad lagerhållare i Finland att accisfritt överlåta eller sända accispliktiga produkter till en institution i en annan medlemsstat.

Om de förutsättningar för accisfrihet som baserar sig på ovan nämnda privilegieprotokoll stadgas närmare i den redan gällande förordningen om påförande av accis (1546/94). Enligt förordningens 3 § 4 mom. skall institutionen visa sin ställning och rätt genom ett intyg gällande anskaffning av accisfria produkter, som skall lämnas till den som håller det skattefria lagret innan produkterna överläts eller till tullmyndigheten i samband med förtullningen.

20 §. I 20 § 1 och 2 mom. i den gällande lagen om påförande av accis stadgas om accisfrihet för produkter som för att medföras som resgods säljs till passagerare som färdas på ett fartyg eller luftfartyg i trafik mellan Finland och ett land utanför gemenskapen eller en annan medlemsstat. Med stöd av paragrafens 3 mom. blir samma stadgande tillämpligt när accispliktiga produkter säljs i skattefria butiker i en hamn eller på en flygplats till sådana passagerare.

Eftersom accisfri försäljning i praktiken inte förekommer i skattefria lager i hamnar, föreslås att 3 mom. ändras så att hänvisningen till försäljning i hamn stryks.

54 §. Med stöd av 51 § 3 mom. lagen om påförande av accis skall produkter som från ett skattefritt lager exporteras till en plats utanför gemenskapen av tillsynsskäl förses med ledsagardokument. Stadgandet tillämpas också på varor som exporteras till en plats utanför gemenskapens skatteområde. Om kvittering av ledsagardokumentet stadgas i 54 § 3 mom., enligt vilket den tullanstalt som behandlat utförseln av produkterna från gemenskapens område skall kontrasignera det exemplar av ledsagardokumentet som skall återsändas till lagerhållaren. Då lagerhållaren har fått det kvitterade exemplaret av ledsagardokumentet befrias han från accisansvaret i fråga om de exporterade produkterna. På grund av de oklarheter som förekommit i praktiken föreslås att momentet preciseras så, att med utfartstullanstalt avses begreppet så som det definieras i artikel 793.2 i förordningen om tillämpning av tullkodexen. För att stadgandet också skall lämpa sig för varor som överskrider gemenskapens fiskala gräns, tillämpas bestämmelserna i

tillämpningsförordningen här i tillämpliga delar. I enlighet med detta skall bekräftelsen i fråga om varor som sänds med tåg, post, flyg eller båt ges av den tullanstalt där järnvägsbolaget, postmyndigheten, flygbolaget eller sjötrafikbolaget på basis av ett befordringsavtal tar varorna i sin besittning för transport till en plats utanför gemenskapen. Beträffande varor som exporteras per landsväg och under andra omständigheter än vad som nämns ovan avses med utfartstullanstalt den sista tullanstalten före utförseln av varorna till en plats utanför gemenskapen.

På grund av 26 § i den särskilda lag som gäller Åland blir stadgandet tillämpligt också vid överföring av produkter från ett skattefritt lager i Finland till landskapet Åland. Stadgandet skall också tillämpas vid export av produkter från ett skattefritt lager på Åland till det finska fastlandet eller någon annanstans. Stadgandet gäller inte varor för vilka accis redan har betalats utan endast sådana varor som ännu inte har beskattats.

62 §. Ordalydelsen i 3 mom. preciseras så att stadgandet om skyldighet att lämna tullmyndigheten uppgifter om förvärv av accispliktiga produkter och om återförsäljning av dessa förutom näringsidkare gäller också privatpersoner. Samtidigt utvidgas tillämpningsområdet för stadgandet i motsvarighet till det praktiska behovet så, att uppgifter också skall lämnas om innehav och överföring av accispliktiga produkter.

I 4 mom. föreslås endast en del preciseringar av ordalydelsen.

Ikraftträdande. Lagen avses träda i kraft den 1 januari 1997.

1.4. Lagen om undantag för landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen

1 kap. Allmänna stadganden

1 §. Paragrafen innehåller ett allmänt stadgande om lagens tillämpningsområde. Enligt det skall mervärdesskatte- och accislagstiftningen tillämpas på transaktioner som omfattas av beskattningen, om inte något annat stadgas i denna lag.

Åland skall fortfarande höra till Finland vid tillämpningen av stadgandena i mervärdesskattelagen och lagen om påförande av accis. De undantag från stadgandena i mervärdesskattelagen och lagen om påförande av accis som beror på den fiskala gränsen

mot Åland tas in i en ny särskild lag som gäller landskapet Åland. Dessutom tas i lagen in övriga detaljerade stadganden om de situationer då försäljning, överföring eller andra transaktioner som omfattas av beskattningen har anknytning till landskapet Åland så, att landskapets särställning förutsätter särskild reglering. Utan ett särskilt stadgande i lagen skall mervärdesskatte- och accislagstiftningen, dvs. främst stadgandena i mervärdesskattelagen och lagen om påförande av accis tillämpas på skattepliktiga transaktioner.

2 kap. Mervärdesbeskattning

Allmänt tillämpningsområde

2 §. Enligt 1 § 1 mom. 3 punkten mervärdesskattelagen skall mervärdesskatt betalas på gemenskapsinterna varuförvärv enligt 26 a § i Finland. Eftersom beskattningen av gemenskapsinterna förvärv hänför sig till beskattningssystemet för gemenskapshandeln, skall stadgandet fortfarande inte tillämpas på varor som transporteras mellan Åland och det övriga Finland eller på varor som transporteras till Åland från de övriga medlemsstaterna. Om detta stadgas i den särskilda lagens 2 §. Enligt detta lagrum skall vid tillämpning av 1 § 1 mom. 3 punkten mervärdesskattelagen landskapet Åland inte anses höra till Finland.

Skattepliktig försäljning

3 §. I 18 a och 18 b §§ mervärdesskattelagen stadgas om varuöverföringar som hänför sig till beskattningssystemet för gemenskapshandeln. Stadgandena skall fortfarande inte tillämpas på varor som transporteras mellan Åland och det övriga Finland eller Åland och de övriga medlemsstaterna. Ett uttryckligt stadgande om detta tas in i lagens 3 §. Enligt det skall vid tillämpning av 18 a och 18 b §§ mervärdesskattelagen landskapet Åland inte anses höra till Finland.

Gemenskapsinterna varuförvärv

4 §. I 26 a och 26 b §§ mervärdesskattelagen stadgas om gemenskapsinterna varuförvärv som hänför sig till beskattningssystemet för gemenskapshandeln. Inte heller dessa stadganden skall tillämpas på varor som transporteras mellan Åland och det övriga

Finland eller mellan Åland och medlemsstaterna. Om detta stadgas i lagens 4 §. Enligt detta lagrum skall vid tillämpning av 26 a och 26 b §§ mervärdesskattelagen landskapet Åland inte anses höra till Finland.

Försäljning och gemenskapsinterna varuförvärv i Finland

5 §. I 5 kap. mervärdesskattelagen stadgas om överlåtelseplatsen i fråga om försäljning av varor och tjänster samt gemenskapsinterna varuförvärv. Finlands beskattningsrätt bestäms på basis av dessa stadganden. Stadgandena tillämpas i dag inte i relationerna mellan Åland och det övriga Finland. Däremot har de betydelse för handeln mellan Åland och övriga stater samt mellan det finska fastlandet och övriga stater. De ändringar som beror på den föreslagna fiskala gränsen samt övriga ändringar till följd av Ålands särställning ingår i lagförslagets 5—7 §§.

Allmänt stadgande om försäljning av varor. I 63 § mervärdesskattelagen finns ett allmänt stadgande om överlåtelseplatsen när det gäller försäljning av varor. På grund av den fiskala gränsen definieras försäljning inom Ålands och inom det övriga Finlands territorium för tydlighetens skull skilt, eftersom olika regler i vissa situationer tillämpas på varuhandeln mellan dessa områden. De stadganden som gäller överlåtelseplatsen vid försäljning av varor på Åland ingår i lagförslagets 6 §. Samtidigt stadgas i 5 § att landskapet Åland inte anses höra till Finland vid tillämpning av 63 § mervärdesskattelagen. Det sistnämnda stadgandet gäller således endast försäljning på det finska fastlandet.

Distansförsäljning. I 63 a och 63 b §§ mervärdesskattelagen finns stadganden om försäljningsland som gäller distansförsäljning som hänför sig till beskattningssystemet för gemenskapshandeln. Stadgandena tillämpas inte på varor som transporteras mellan Åland och medlemsstaterna eller Åland och det övriga Finland. Den föreslagna fiskala gränsen mellan Åland och det övriga Finland medför inga förändringar i detta avseende. I lagförslagets 5 § stadgas att landskapet Åland inte anses höra till Finland vid tillämpning av 63 a och 63 b §§ mervärdesskattelagen. De sistnämnda stadgandena skall således inte tillämpas på varor som transporteras till eller från Åland.

Försäljning ombord på transportmedel in-

om gemenskapens område. Stadgandet om försäljning av varor ombord på ett transportmedel inom gemenskapens område i 63 c § mervärdesskattelagen tillämpas inte på försäljning under transporter mellan Åland och det övriga Finland eller mellan Åland och de övriga medlemsstaterna. På denna försäljning skall tillämpas 63 § 1 mom., enligt vilket en vara har sålts i Finland om den finns här i landet när den överläts till köparen. Den föreslagna fiskala gränsen mellan Åland och det övriga Finland medför inga förändringar i detta avseende. Något särskilt stadgande om detta behövs inte i den föreslagna lagen.

Gemenskapsinterna förvärv. Stadgandena om gemenskapsinterna varuförvärv i 63 d—63 f §§ mervärdesskattelagen hänför sig till beskattningssystemet för gemenskapshandeln, varför de inte skall tillämpas på varor som transporteras från andra medlemsstater till Åland eller på varor som transporteras mellan Åland och det övriga Finland. Den föreslagna fiskala gränsen mellan Åland och det övriga Finland medför inga förändringar i detta avseende. I lagförslagets 5 § ingår ett stadgande om detta, enligt vilket landskapet Åland inte anses höra till Finland vid tillämpning av 63 d och 63 f §§ mervärdesskattelagen. Eftersom åländska företag inte registreras skilt, kan 63 e § i praktiken bli tillämplig i situationer då ett åländskt företag från en medlemsstat köper en vara som skall transporteras till det finska fastlandet eller till en annan medlemsstat och vid köpet använder det mervärdesskattenummer som utfärdats i Finland.

Allmänt stadgande om försäljning av tjänster. I 64 § 1 mom. mervärdesskattelagen finns ett allmänt stadgande om överlåtelseplatsen när det gäller försäljning av tjänster. Enligt stadgandet har en tjänst sålts i Finland om den överläts från ett här i landet befintligt fast driftställe. Om en sådan tjänst inte överläts från ett fast driftställe i Finland eller utomlands, anses den ha sålts i Finland om säljaren har sin hemort här. Stadgandet skall liksom i dag tillämpas också på försäljning mellan Åland och andra länder. Stadgandet har fortfarande inte någon praktisk betydelse i handeln mellan Åland och det övriga Finland, eftersom det i detta avseende inte finns något behov av att hålla isär försäljning som sker på Åland och försäljning som sker i det övriga Finland.

Uthyrning av transportmateriel. I 64 § 2

mom. mervärdesskattelagen finns ett särskilt stadgande om uthyrning av transportmateriel. Regleringen behandlas i lagförslagets 7 §.

Tjänster som avser fastigheter. Enligt 65 § mervärdesskattelagen har tjänster som avser en fastighet sålts i Finland om fastigheten är belägen här. Stadgandet skall liksom i dag tillämpas också i relationerna mellan Åland och andra länder. Stadgandet saknar fortfarande praktisk betydelse för handeln mellan Åland och det övriga Finland.

Transporttjänster. Enligt gällande 66 § i mervärdesskattelagen har en transporttjänst sålts i Finland om den utförs här. En transporttjänst som utförs både i Finland och utomlands anses emellertid i sin helhet ha sålts utomlands om transporten sker direkt till eller från utlandet. Förmedling av varutransporttjänster anses ha sålts i Finland om transporttjänsterna har sålts här. De ovan nämnda stadgandena gäller inte gemenskapsinterna transporter.

De ovan nämnda reglerna skall liksom i dag tillämpas också på försäljning mellan Åland och andra länder. Stadgandet saknar fortfarande praktisk betydelse för relationerna mellan Åland och det övriga Finland. Varutransporter mellan Åland och det finska fastlandet skall på basis av lagförslagets 8 § samt 71 § 2 punkten mervärdesskattelagen till skillnad från vad som är fallet i dag vara skattefria.

I 66 a § mervärdesskattelagen finns ett stadgande om försäljningslandet i fråga om gemenskapsinterna varutransporter och förmedling av sådana, vilket hänför sig till beskattningssystemet för gemenskapshandeln. Stadgandet skall fortfarande inte tillämpas i handeln mellan Åland och det övriga Finland eller Åland och de övriga medlemsstaterna. Stadgandet skall således inte tillämpas på transporter som inleds eller avslutas på Åland. Eftersom åländska företag inte registreras skilt, kan 66 a § 2 och 4 mom. bli tillämpliga i situationer då ett åländskt företag köper en transporttjänst mellan en medlemsstat och det finska fastlandet eller någon annan medlemsstat och vid köpet använder det mervärdesskattenummer som utfärdats i Finland.

Vissa andra tjänster. Enligt 67 § mervärdesskattelagen har följande tjänster sålts i Finland om de utförs här:

- undervisning, vetenskapliga tjänster, kultur- och underhållningsevenemang och andra sådana tjänster,

- lossning och andra tjänster i samband med varutransport,
- värdering av lös egendom och arbetsprestationer som hänför sig till sådan egendom.

Stadgandet skall liksom i dag tillämpas också i relationerna mellan Åland och andra länder. Stadgandet saknar fortfarande betydelse för handeln mellan Åland och det övriga Finland.

De stadganden om försäljningsland i fråga om tjänster i samband med gemenskapsinterna transporter samt värdering av lös egendom och en arbetsprestation som hänför sig till lös egendom som finns i 67 a och 67 b §§ mervärdesskattelagen hänför sig till handeln mellan medlemsstaterna. Stadgandena skall således också framöver inte tillämpas i handeln mellan Åland och det övriga Finland eller mellan Åland och de övriga medlemsstaterna. Eftersom åländska företag inte registreras skilt, kan stadgandena bli tillämpliga i situationer då ett åländskt företag köper en ovan nämnd tjänst som utförts i en medlemsstat och vid köpet använder det mervärdesskattnummer som utfärdats i Finland.

Immateriella tjänster. I 68 § mervärdesskattelagen finns stadganden om försäljningslandet i fråga om immateriella tjänster. Enligt paragrafens 1 mom. har immateriella tjänster som avses i paragrafens 3 mom. sålts i Finland om köparen här har ett fast driftställe till vilket de överläts. Om tjänsterna inte överläts till ett fast driftställe i Finland eller utomlands, har de sålts i Finland om köparen har sin hemort här i landet. Om köparen har sin hemort i Finland eller någon annan medlemsstat, tillämpas paragrafen bara i det fallet att köparen är en näringsidkare. Om köparen av en immateriell tjänst är en person som inte är näringsidkare och som har sin hemort inom gemenskapens område, bestäms försäljningslandet i fråga om tjänsten på basis av det allmänna stadgandet i 64 § 1 mom.

Stadgandet skall liksom i dag tillämpas också i handeln mellan Åland och de övriga medlemsstaterna eller tredje land. När en säljare från ett annat land säljer immateriella tjänster till andra personer med hemort på Åland än näringsidkare, t.ex. till privatpersoner, är överlåtelseplatsen Åland. Om en dylik köpare har sin hemort på det finska fastlandet, bestäms överlåtelseplatsen däremot på basis av säljarens hemort eller fasta drift-

ställe, dvs. försäljningen anses äga rum utomlands. Stadgandet saknar fortfarande praktisk betydelse i relationerna mellan Åland och det övriga Finland, med undantag av de situationer som avses i lagförslagets 23 § 2 mom.

Eftersom stadgandet om försäljningsland i fråga om immateriella tjänster tillämpas på olika sätt när köparen är en åländsk person som inte är näringsidkare och när han är en dito fastländsk person, stadgas i lagförslagets 5 § att landskapet Åland inte anses höra till Finland vid tillämpning av den tredje meningen i 68 § 1 mom. mervärdesskattelagen. Det sistnämnda stadgandet skall således liksom i dag endast gälla försäljning till köpare med hemort på det finska fastlandet.

Förmedlingstjänster. I 69 § mervärdesskattelagen stadgas om försäljningslandet i fråga om förmedlingstjänster. Enligt paragrafens 1 mom. har en förmedlingstjänst sålts i Finland om den förmedlade tjänsten har sålts i Finland. Om köparen av förmedlingstjänsten vid köpet har använt ett mervärdesskattnummer som han fått i någon medlemsstat, anses enligt 2 mom. förmedlingstjänsten ha sålts i Finland om numret har getts i Finland. Stadgandena gäller inte förmedling av varutransporttjänster, förmedling av gemenskapsinterna varutransporter och tjänster i samband med sådana eller förmedling av immateriella tjänster för en köpares räkning.

Stadgandena om försäljningslandet i fråga om förmedlingstjänster skall liksom i dag tillämpas också på handeln mellan Åland och andra länder. Eftersom åländska företag inte registreras skilt, kan stadgandena bli tillämpliga också i sådana situationer då ett åländskt företag köper en förmedlingstjänst och vid köpet använder det mervärdesskattnummer som utfärdats i Finland. Stadgandet saknar fortfarande praktisk betydelse i relationerna mellan Åland och det övriga Finland.

6 §. Paragrafen innehåller stadganden om överlåtelseplatsen när det gäller varuförsäljning på Åland.

Enligt 1 mom. har en vara sålts i landskapet Åland om den finns i landskapet vid överlåtelsen till köparen. Stadgandet motsvarar 63 § 1 mom. mervärdesskattelagen.

Enligt 2 mom. har en vara som skall transporteras till köparen sålts på Åland, om den finns i landskapet när säljaren eller någon annan inleder transporten. Likaså har en vara sålts i landskapet Åland, om den finns

utanför landskapet när transporten inleds, om säljaren för in den till landskapet för att sälja den där. Sådan försäljning sker således på Åland om importen har skett i landskapet. Stadgandet motsvarar 63 § 2 mom. mervärdesskattelagen.

I 3 mom. konstateras för tydlighetens skull att en vara har sålts i Finland också då den har sålts i landskapet Åland på det sätt som avses i 1 eller 2 mom. För sådan försäljning skall således betalas skatt på samma sätt som för försäljning som äger rum på fastlandet.

I 63 § 3 mom. i den gällande mervärdesskattelagen finns ett stadgande om försäljningsland beträffande varor som säljaren installerar eller monterar. Försäljningen av sådana varor sker i Finland, om installations- eller monteringsarbetet utförs i Finland. Stadgandet gäller endast varor som transporteras från en medlemsstat till en annan och skall således inte tillämpas på varor som installeras på Åland eller varor som transporteras till någon annan plats i Finland och installeras där. Beträffande sådana varor uppnås samma slutresultat genom tillämpning av lagförslaget 6 § 2 mom. när det gäller varor som installeras på Åland och av 63 § 2 mom. mervärdesskattelagen när det gäller varor som installeras på det finska fastlandet i sådana fall när säljaren importerar de varor som skall installeras.

7 §. Enligt 64 § 2 mom. mervärdesskattelagen anses en tjänst som gäller uthyrning av transportmateriel utan hinder av det allmänna stadgandet i lagens 64 § 1 mom. ha sålts i Finland om den faktiskt endast konsumeras här och om den med tillämpning av bestämmelsen i det allmänna stadgandet hade sålts utanför gemenskapen. Om tjänsten faktiskt konsumeras endast utanför gemenskapen anses den utan hinder av det allmänna stadgandet ha sålts utomlands.

Stadgandet torde med stöd av 2 a § i den särskilda lag som gäller Åland i dag tillämpas också på försäljning mellan Åland och andra länder. Detta gäller både situationer då en tjänst faktiskt konsumeras på Åland men med tillämpning av bestämmelsen i det allmänna stadgandet hade sålts utanför gemenskapen eller i en annan medlemsstat och situationer då en tjänst faktiskt konsumeras utanför gemenskapen eller i andra medlemsstater. Stadgandet tillämpas inte i relationerna mellan Åland och det övriga Finland eller mellan det finska fastlandet och de övriga

medlemsstaterna.

Stadgandet i mervärdesskattelagens 64 § 2 mom. skall fortfarande tillämpas vid uthyrning mellan Åland och de övriga medlemsstaterna eller tredje land. I lagförslaget 7 § 1 och 2 mom. ingår särskilda stadganden som gäller försäljning som sker på Åland. Enligt dem anses en tjänst som gäller uthyrning av transportmateriel utan hinder av 64 § 1 mom. mervärdesskattelagen ha sålts i Finland om den faktiskt konsumeras utslutande i landskapet Åland och om den med tillämpning av ovan nämnda stadgande hade sålts i en annan medlemsstat eller utanför gemenskapen. Om en uthyrningstjänst som gäller transportmateriel faktiskt konsumeras utslutande i en annan medlemsstat eller utanför gemenskapen och den med tillämpning av 64 § 1 mom. mervärdesskattelagen hade sålts i landskapet Åland, anses den ha sålts utomlands.

I lagförslaget 5 § stadgas att landskapet Åland inte anses höra till Finland vid tillämpning av 64 § 2 mom. mervärdesskattelagen. Det sistnämnda stadgandet gäller således endast försäljning på det finska fastlandet.

Den föreslagna fiskala gränsen medför inga ändringar beträffande uthyrning mellan Åland och det övriga Finland, eftersom det i detta avseende inte finns något behov av att hålla isär försäljning som sker på Åland och försäljning som sker i det övriga Finland. På grund av den fiskala gränsen preciseras stadgandet i 64 § 2 mom. mervärdesskattelagen så att det inte medför befrielse från skatt i Finland i situationer då en tjänst som gäller uthyrning av transportmateriel konsumeras endast på Åland. Därför tas i lagförslaget 7 § 3 mom. in ett stadgande enligt vilket vid tillämpning av 64 § 2 mom. mervärdesskattelagen en uthyrningstjänst som gäller transportmateriel inte anses ha blivit konsumerad utanför gemenskapen så som avses i stadgandet när den konsumeras på Åland.

Skattefrihet vid internationell handel

8 §. I 6 kap. mervärdesskattelagen finns stadganden om skattefrihet vid internationell handel. På grund av den föreslagna fiskala gränsen kommer vissa av dessa stadganden att gälla handeln mellan Åland och det finska fastlandet. Stadganden om detta finns i lagförslaget 8—16 §§.

I gällande 70 § i mervärdesskattelagen

stadgas om skattefrihet vid internationell handel med varor. Enligt paragrafens 1 punkt är försäljning av en vara skattefri när säljaren eller någon annan för hans räkning transporterar varan till en plats utanför gemenskapen. Punkt 2 gäller försäljning av en vara när ett självständigt transportföretag på uppdrag av köparen transporterar varan direkt till en ort utanför gemenskapen. Enligt punkt 3 är försäljning av en vara till en utländsk näringsidkare som inte är skattskyldig i Finland och som avhämtar varan i detta land för att direkt föra den till en plats utanför gemenskapen utan att använda den här skattefri. Punkt 4 gäller försäljning av en vara till en utländsk köpare som inte är skattskyldig i Finland, om varan på uppdrag och med debitering av honom levereras till en näringsidkare för en arbetsprestation och för vidareleverans till en ort utanför gemenskapen. Motsvarande skattefriheter tillämpas i dag i fråga om varor som transporteras från Åland till en plats utanför gemenskapen eller till en annan medlemsstat. Stadgandena tillämpas inte i handeln mellan Åland och det övriga Finland.

På grund av den föreslagna fiskala gränsen skall ovan nämnda skattebefrielser också gälla försäljning av varor så, att varorna på det sätt som avses i stadgandena transporteras frändet finska fastlandet till Åland eller från Åland till det finska fastlandet. Enligt 70 § 3 och 4 punkten mervärdesskattelagen är en förutsättning för skattefrihet att det är fråga om en utländsk köpare som inte är skattskyldig i Finland. Enligt det sjätte mervärdesskattedirektivet skall en förutsättning för skattefrihet vid försäljning av varor som köparen avhämtar vara att köparen inte är etablerad inom landets territorium. I fråga om export som sker på det finska fastlandet skulle detta innebära att köparen inte får ha sin hemort eller ett fast driftställe på det finska fastlandet. Eftersom åländska näringsidkare inte registreras skilt, kan det i praktiken vara svårt för säljaren att försäkra sig om att denna förutsättning föreligger. För att förfarandet skall vara enkelt beviljas skattefrihet också i dessa fall. Försäljning mellan Åland och det finska fastlandet befrias således från skatt oberoende av om köparen är en utlänning som inte är skattskyldig i Finland eller inte. Stadgandena om skattefrihet vid handel med varor mellan Åland och det finska fastlandet ingår i lagförslagets 8 § 1 mom.

Enligt gällande 70 § 5 punkten i mervärdesskattelagen är överlåtelse av en vara med stöd av en garantiförbindelse eller annan motsvarande förbindelse till den utländska näringsidkare som utfärdat förbindelsen skattefri, då denne inte är skattskyldig i Finland. På grund av stadgandet behöver en utländsk säljare inte ansöka om återbäring enligt 122 § mervärdesskattelagen för den skatt som ingår i varuköpet. Stadgandet tillämpas också på överlåtelse av en vara till en utländsk näringsidkare på Åland. Eftersom ovan nämnda återbäringsystem inte tillämpas i handeln mellan Åland och det övriga Finland, finns det fortfarande inget behov av att tillämpa skattefrihetsstadgandet i fråga om denna handel.

I gällande 70 § 6 punkten i mervärdesskattelagen stadgas att försäljning av ett luftfartyg, reservdelar eller utrustning till ett sådant för att användas av en näringsidkare som mot betalning bedriver huvudsakligen internationell flygtrafik är skattefri. Enligt paragrafens 7 punkt är bl.a. försäljning av en vara för utrustande av ett fartyg eller luftfartyg i yrkesmässig internationell trafik skattefri. Skattefriheten gäller också trafiken mellan Åland och andra länder. Skattefriheten gäller endast internationell trafik. För tydlighetens skull skall skattefriheten i fråga om utrustning av fartyg och luftfartyg fortfarande inte tillämpas i trafiken mellan Finland och Åland. Den skattemässiga behandlingen har i sak ingen betydelse till dessa delar, eftersom skatten kan dras av.

I gällande 71 § i mervärdesskattelagen stadgas om skattefrihet vid internationell handel med tjänster. Skattefriheten tillämpas i dag också på försäljning mellan Åland och de övriga medlemsstaterna eller tredje land. Stadgandena tillämpas inte i handeln mellan Åland och det övriga Finland.

Enligt gällande 71 § 1 punkten i mervärdesskattelagen betalas skatt inte på försäljning av transporttjänster och med transporten direkt förknippade lastnings- och lossningstjänster samt andra sådana tjänster i samband med en vara som skall transporteras till en stat utanför gemenskapen eller en vara för vilken gäller externt förpassningsförfarande eller en vara som skall importeras och för vilken gäller internt förpassningsförfarande. På grund av den föreslagna fiskala gränsen utsträcks skattefriheten så att den omfattar också varor som transporteras från det finska fastlandet till Åland och från

Åland till det finska fastlandet. Ett stadgande om detta ingår i lagförslagets 8 § 1 mom.

Enligt gällande 71 § 2 punkten i mervärdesskattelagen är försäljning av transport-, lastnings- och lossningstjänster samt andra sådana tjänster i samband med import av varor skattefria, om tjänstens värde enligt 91 § skall inkluderas i skattegrunden för en importerad vara. På grund av den föreslagna fiskala gränsen skall stadgandet tillämpas också vid import mellan Åland och det övriga Finland.

Enligt gällande 71 § 3 punkten i mervärdesskattelagen skall skatt inte betalas bl.a. på försäljning av en tjänst som tillgodoser ett direkt behov i samband med fartyg eller luftfartyg i yrkesmässig internationell trafik eller i samband med dess last. Enligt punkt 4 är uthyrning av luftfartyg, reservdelar eller utrustning för sådana eller försäljning av arbetsprestationer som hänför sig till dessa för att användas av en näringsidkare som mot betalning bedriver huvudsakligen internationell flygtrafik skattefria. På samma sätt som i fråga om försäljningen av varor skall stadgandena fortfarande inte tillämpas i trafiken mellan det finska fastlandet och Åland. Den skattemässiga behandlingen har i saken ingen betydelse till dessa delar, eftersom skatten kan dras av.

Enligt gällande 71 § 5 punkten i mervärdesskattelagen skall skatt inte betalas på försäljning av en arbetsprestation som hänför sig till en vara, om säljaren, en utländsk näringsidkare som är köpare och inte är skattskyldig i Finland, eller någon annan för dess räkning omedelbart för ut varan från gemenskapen utan att använda den här. På grund av den föreslagna fiskala gränsen skall stadgandet också tillämpas vid export mellan Åland och det övriga Finland. På motsvarande grunder som i fråga om skattefriheten för varor skall skattefriheten i handeln mellan Åland och det övriga Finland tillämpas utan den förutsättningen att köparen skall vara en utlänning som inte är skattskyldig i Finland. Ett stadgande om detta ingår i lagförslagets 8 § 1 mom.

Enligt gällande 71 § 6 punkten i mervärdesskattelagen är försäljning med stöd av en garantiförbindelse eller annan motsvarande förbindelse av reparationsarbete som hänför sig till en vara till den utländska näringsidkaren som har givit förbindelsen skattefria, förutsatt att han inte är skattskyldig i Finland. På samma sätt som i fråga om försälj-

ningen av varor skall stadgandet inte heller framöver tillämpas i handeln mellan Åland och det övriga Finland.

Enligt gällande 71 § 7 punkten i mervärdesskattelagen betalas skatt inte på försäljning av teletjänster i samband med internationell teletrafik till ett företag eller en sammanslutning som bedriver televerksamhet i utlandet. Enligt 8 punkten betalas skatt inte på försäljning av transporttjänster som gäller internationell postförmedling till ett företag eller en sammanslutning som bedriver postförmedling i utlandet. Syftet med stadgandena är att förhindra att den skatt som ingår i inköpspriset för tjänsten belastar den som bedriver post- eller televerksamhet i utlandet och som inte är skattskyldig. Eftersom de som bedriver post- och televerksamhet på fastlandet och på Åland är skattskyldiga och har rätt att dra av den skatt som ingår i förvärven, är det inte heller framöver nödvändigt att tillämpa stadgandet i affärstransaktioner mellan det finska fastlandet och Åland.

De ovan nämnda skattefriheterna enligt 70 § 1—4 punkten samt 71 § 1 och 5 punkten i den gällande mervärdesskattelagen skall liksom i dag tillämpas också när en vara transporteras från landskapet Åland till en annan medlemsstat. Om detta stadgas i lagförslagets 8 § 2 mom. Motsvarande skattefriheter skall tillämpas när varor transporteras från andra medlemsstater till Åland.

9 §. Enligt 71 § 9 punkten mervärdesskattelagen betalas skatt inte på försäljning av resebyråtjänster enligt 80 §, till den del det är fråga om sådana varor och tjänster som andra näringsidkare utanför gemenskapen överlåter för att direkt utnyttjas av den resande. För att förhindra skattefrihetssituationer som snedvrider konkurrensen skall stadgandet inte heller framöver tillämpas på affärstransaktioner mellan Finland och Åland. Ett stadgande om detta tas in i lagförslagets 10 §.

10 §. I 71 § 10 punkten mervärdesskattelagen stadgas om skattefrihet för vissa förmedlingstjänster som gäller försäljning i anslutning till internationell handel. Skattefriheten skall liksom i dag gälla också förmedlingstjänster som hänför sig till sådan skattefri försäljning mellan Åland och de övriga medlemsstaterna som avses i lagförslagets 8 § 2 mom. På grund av den föreslagna fiskala gränsen skall stadgandet i avvikelse från vad som är fallet i dag också gälla för-

medling som hänför sig till sådan skattefri försäljning mellan Åland och det övriga Finland som avses i lagförslagets 8 § 1 mom. Också förmedling som hänför sig till försäljning som är skattefri på basis av lagförslagets 12—14 §§ skall vara skattefri. Ett stadgande om detta ingår för tydlighetens skull i lagförslagets 10 §.

11 §. Den nordiska provianteringsöverenskommelsen gäller fortfarande sjötrafiken mellan Åland och det övriga Norden samt sådan sjötrafik mellan det finska fastlandet och det övriga Norden som går via Åland. Leverans av andra än de obeskattade varor som avses i provianteringsöverenskommelsen för försäljning ombord på ett sådant fartyg skall fortfarande beskattas enligt provianteringskattelagen. Ett hänvisningsstadgande som gäller detta ingår för tydlighetens skull i lagförslagets 11 §.

12 §. I paragrafen stadgas om skattefri försäljning till passagerare ombord på fartyg eller luftfartyg som trafikerar till eller från Åland.

Enligt 70 § 7 punkten mervärdesskattelagen är försäljning av varor ombord på ett fartyg eller luftfartyg i yrkesmässig internationell trafik till dem som reser utomlands skattefri, om inte något annat stadgas i 70 a §. Enligt lagens 70 a § är försäljning ombord på ett fartyg eller luftfartyg av varor som medförs som bagage till passagerare som reser till en annan medlemsstat skattefri under en sådan transport.

På basis av 70 § 7 punkten mervärdesskattelagen är försäljning av varor på linjer mellan det finska fastlandet och tredje land i dag skattefri. Detsamma gäller försäljning på linjer mellan Åland och tredje land eller de övriga medlemsstaterna. På basis av stadgandet är också försäljning till passagerare som reser utomlands under transporter mellan det finska fastlandet och andra medlemsstater via Åland skattefri. Skattefriheten i fråga om försäljningen på linjer mellan det finska fastlandet och de övriga medlemsstaterna bestäms däremot enligt 70 a § mervärdesskattelagen. Försäljningen av varor till dem som reser mellan det finska fastlandet och Åland är skattepliktig.

I avsnitt 1.4.9.1. ovan föreslås att den nuvarande skattefriheten utvidgas till att omfatta också försäljning av varor till dem som reser mellan Åland och det övriga Finland ombord på luftfartyg i trafik på linjer mellan Åland och det finska fastlandet och på far-

tyg i trafik på internationella linjer. Ett stadgande om detta ingår i lagförslagets 12 § 1 mom.

I paragrafens 2 mom. stadgas om begränsningar av den ovan nämnda skattefria försäljningen. Skattefriheten skall omfatta alkoholdrycker, tobaksprodukter, konfektyrvaror och kosmetika. Beträffande alkoholdrycker och tobaksprodukter begränsas skattefriheten till de mängder som berättigar till skattefri import. I fråga om öl begränsas den skattefria försäljningen till två liter per passagerare. Också försäljningen av varor som konsumeras ombord är skattefri.

I 3 mom. stadgas om undantag från begränsningarna i fråga om den skattefria försäljningen ombord på fartyg som går i trafik mellan det finska fastlandet och Sverige, Norge eller Danmark och som gör ett uppehåll på Åland. Ombord på sådana fartyg är försäljningen av andra varor än alkoholdrycker, tobaksvaror, konfektyrvaror och kosmetika till dem som reser mellan Åland och det finska fastlandet skattefri. Detta beror på att sådana varor på basis av provianteringslagen beskattas redan när de levereras till fartyget.

Enligt 71 § 3 punkten mervärdesskattelagen är försäljning av tjänster ombord på ett fartyg eller luftfartyg i yrkesmässig internationell trafik till dem som reser utomlands skattefri. Enligt 8 mom. i ikraftträdelsestadgandet till lag 1767/95 tillämpas 71 § 3 punkten på försäljning av tjänster till resenärer som reser från något annat håll i Finland till landskapet Åland eller från landskapet Åland till någon ort i det övriga Finland, om tjänsten tillhandahålls den 1 januari 1998 eller därefter. Försäljningen av tjänster till sådana resenärer har således temporärt befriats från skatt. Servering ombord på fartyg och luftfartyg under transporter mellan det finska fastlandet och Sverige via Åland samt andra tjänster som säljs ombord skall fortfarande av praktiska skäl vara skattefria också för dem som reser mellan Åland och det finska fastlandet. Ett stadgande om detta finns i lagförslagets 12 § 1 mom. Samtidigt upphävs 8 mom. i ikraftträdelsestadgandet i lagen 1767/95.

Försäljningen av varor och tjänster på linjer mellan Åland och de övriga medlemsstaterna eller tredje land skall liksom i dag vara befriad från skatt på basis av 70 § 7 punkten mervärdesskattelagen. Begränsningarna enligt 70 a § mervärdesskattelagen tillämpas

inte på försäljning ombord på fartyg och luftfartyg i trafik mellan Åland och de övriga medlemsstaterna eller fartyg och luftfartyg som går från det finska fastlandet till en annan medlemsstat via Åland. Om detta stadgas i lagförslagets 12 § 4 mom.

Försäljningen av varor och tjänster skall liksom nu vara befriad från skatt när den sker under en transport mellan det finska fastlandet och Sverige eller Danmark via Åland, till dem som reser från den ena medlemsstaten till den andra.

13 §. I paragrafen stadgas om skattefri försäljning på en flygplats i samband med Ålandsflyg.

Enligt 70 a § 1 mom. 1 punkten mervärdesskattelagen betalas skatt inte på försäljning av varor som medförs som bagage till passagerare som reser till en annan medlemsstat, då försäljningen sker i ett tullager eller ett skatteupplag som är beläget på en flygplats. Enligt 70 b § 3 mom. mervärdesskattelagen betalas skatt inte på motsvarande försäljning till den som reser till en plats utanför gemenskapen.

Lagens 70 b § 3 mom. tillämpas i dag också på försäljning till dem som reser från Åland till en annan medlemsstat eller till en plats utanför gemenskapen. Försäljningen till dem som reser mellan det finska fastlandet och Åland är i dag skattebelagd.

I avsnitt 1.4.9.3. föreslås att försäljning på flygplatser till dem som reser mellan Åland och det övriga Finland skall befrias från skatt. Skattefriheten begränsas på motsvarande sätt som skattefriheten för försäljning ombord. Stadganden om detta ingår i lagförslagets 13 § 1 och 2 mom.

Försäljning på en flygplats på Åland till en person som reser till en plats utanför gemenskapen eller till en annan medlemsstat skall liksom i dag vara skattefri på basis av 70 b § 3 mom. mervärdesskattelagen och lagförslagets 13 § 1 mom.

Enligt 70 b § 3 mom. mervärdesskattelagen har skattefriheten i fråga om sådan försäljning av varor att medförs i bagaget som sker i ett tullager eller skattefritt lager på en flygplats eller i en hamn begränsats till de produkter som uppräknas i den nordiska resgodsöverenskommelsen, om köparen är en person med hemort i Norge. Denna begränsning skall också tillämpas på försäljning som sker på Åland.

I lagförslagets 13 § 3 mom. tas för tydlighetens skull in ett uttryckligt stadgande en-

ligt vilket 70 a § 1 mom. 1 punkten mervärdesskattelagen inte skall tillämpas på försäljning av varor i landskapet Åland. Skattefriheten i fråga om försäljning av varor på en flygplats på Åland bestäms således enligt 70 b § 3 mom. mervärdesskattelagen och lagförslagets 13 §.

14 §. I paragrafen stadgas om skattefrihet för försäljning till resande i anslutning till Åland.

Enligt 70 b § 1 mom. mervärdesskattelagen betalas skatt inte på försäljning av varor som medförs som bagage till en passagerare som inte har sin hemort inom gemenskapen, om det utreds att han, så som stadgas genom förordning, har fört ut varorna oanvända från gemenskapen under de tre följande månaderna efter försäljningsmånaden och om det vederlag som uppburits hos passageraren är minst 250 mk.

Det ovan nämnda stadgandet tillämpas i dag på försäljning som sker på det finska fastlandet till resande från tredje land. Dessutom tillämpas stadgandet på försäljning som sker på Åland till resande från tredje land och från andra medlemsstater. Stadgandet tillämpas inte på försäljning som sker på Åland till en köpare från det finska fastlandet eller på försäljning på det finska fastlandet till en köpare med hemort på Åland. Till denna del ingår stadganden som motsvarar nuvarande rättsläge i lagförslagets 14 § 1 och 2 mom.

Stadgandet i 70 b § 2 mom. mervärdesskattelagen gäller försäljning till resande med hemort i Norge. Enligt stadgandet betalas skatt inte på försäljning av en vara eller en grupp av varor som normalt utgör en helhet till en person som har sin hemort i Norge och som i omedelbar anslutning till försäljningen har medfört varorna som bagage till Norge och där betalt mervärdesskatt i samband med införseln. En ytterligare förutsättning är att varans eller varugruppens försäljningspris exklusive skatt är minst 1 000 mk. Stadgandet grundar sig på den nordiska resgodsöverenskommelsen.

På grund av Finlands, Sveriges och Danmarks medlemskap i Europeiska unionen lämpar sig överenskommelsen numera endast för försäljning till resande mellan Finland och Norge. Eftersom Åland i mervärdessbeskattningen är ett tredje territorium, kan överenskommelsen dock tillämpas på försäljning som sker på Åland till personer som är bosatta i Sverige eller Danmark. Om

detta stadgas i lagförslaget 14 § 3 mom. 1 punkt.

I avsnitt 1.4.8. föreslås att modellen enligt den nordiska resgodsoverenskommelsen skall tillämpas också i fråga om resande mellan Åland och det övriga Finland. Försäljning på det finska fastlandet till resande med hemort på Åland är då skattefri, om varornas försäljningspris exklusive skatt är minst 1 000 mk och om den resande betalar skatt på införseln av varorna på Åland. Om införseln är skattefri med stöd av 95 § 1 mom. mervärdesskattelagen, som gäller hemkomstgåvor, skall stadgandet om skattefri försäljning till resande inte tillämpas. Motsvarande regler skall tillämpas på försäljning till den som reser från Åland till fastlandet. Stadganden om detta ingår i lagförslaget 14 § 3 mom. 1 och 2 punkt.

15 §. I 72 b och 72 g §§ mervärdesskattelagen stadgas om gemenskapsintern försäljning och gemenskapsinterna förvärv som hänför sig till beskattningssystemet för gemenskapshandeln. Stadgandena tillämpas inte i handeln mellan Åland och de andra medlemsstaterna eller det övriga Finland. Den föreslagna fiskala gränsen mellan Åland och det övriga Finland medför inga förändringar i detta avseende. Ett stadgande om detta ingår i lagförslaget 15 §.

16 §. I 72 h—72 n §§ mervärdesskattelagen stadgas om skattefriheter i anslutning till upplagringsförfaranden, friområden och frilager. Stadgandena skall liksom i dag tillämpas både på förfaranden som äger rum på fastlandet och på förfaranden som äger rum på Åland.

I 72 i § mervärdesskattelagen definieras de varor som omfattas av skatteupplagringsförfarandet. Enligt paragrafens 2 mom. omfattar förfarandet också andra varor än de som uppräknas i 1 mom., om det är fråga om varor som avses i 70 § 7 punkten, 70 a § eller 70 b § 3 mom. mervärdesskattelagen vilka förvärvats för skattefri försäljning ombord på ett fartyg eller ett luftfartyg eller på en flygplats. I lagförslaget 16 § 1 mom. konstateras för tydlighetens skull att stadgandet skall tillämpas också på varor som förvärvats för att säljas enligt 12 och 13 §§ i lagförslaget.

Enligt 72 l § 2 mom. 4 punkten mervärdesskattelagen betalas skatt inte på överföring av en vara från ett tull- eller skatteupplagringsförfarande, ett friområde eller ett frilager, om varan överförs till en plats utan-

för gemenskapen. Stadgandet tillämpas i dag också på överföringar från Åland till en plats utanför gemenskapen eller till en annan medlemsstat. Stadgandet tillämpas inte på överföringar mellan det finska fastlandet och Åland.

På grund av den föreslagna fiskala gränsen skall det ovan nämnda stadgandet tillämpas också på överföringar av varor mellan Åland och det övriga Finland. Om detta stadgas i lagförslaget 16 § 2 mom. I stadgandet konstateras dessutom att det gäller överföringar från Åland till en annan medlemsstat.

Skattegrunden

17 §. I 79 a—79 k §§ mervärdesskattelagen stadgas om marginalbeskattningsförfarandet i fråga om handeln med begagnade varor, konstverk, samlarföremål och antikviteter. Den föreslagna fiskala gränsen leder till att det inte längre är möjligt att använda marginalbeskattningsförfarandet i fråga om begagnade varor som förs in från Åland, utan dessa skall omfattas av samma stadganden som varor som importerats från länder utanför gemenskapen. Marginalbeskattningsförfarandet kan tillämpas på konstverk, samlarföremål och antikviteter som förs in från Åland, men för införseln skall betalas skatt. Detta innebär att hela försäljningspriset på begagnade varor, konstverk, samlarföremål och antikviteter, med avvikelse från vad som nu är fallet, blir beskattat. Motsvarande stadganden skall tillämpas på nämnda varor vid införsel från fastlandet till Åland. Samma praxis följs för närvarande när det gäller varor som förs in till Åland från andra medlemsstater eller tredje land. Om detta stadgas i lagförslaget 17 §.

Import av varor

18 §. Enligt 1 § 1 mom. 2 punkten mervärdesskattelagen betalas skatt på import av varor i Finland. Enligt lagens 86 § avses med import av varor införsel av varor till gemenskapen. Enligt lagens 86 a § sker varuimporten i Finland om varan är i Finland när den införs i gemenskapen. Stadganden i anslutning till skyldigheten att betala skatt på importen, skattegrunden, skattefrihet för importen samt beskattningsförfarandet finns i lagens 9 kap.

Importbeskattning tillämpas i dag på import till det finska fastlandet från tredje land

samt, på basis av 2 a § i den särskilda lagen som gäller Åland, på import från tredje land och från de andra medlemsstaterna till Åland. Stadgandena tillämpas inte på import mellan Åland och det övriga Finland.

På grund av den föreslagna fiskala gränsen skall importbeskattningen i avvikelse från vad som är fallet i dag tillämpas också på införsel mellan Åland och det finska fastlandet och på samma sätt som i dag på införsel av varor till Åland från en annan medlemsstat och från en plats utanför gemenskapen. Om detta stadgas i lagförslagets 18 §.

På införsel till Åland från en annan del av Finland eller en annan medlemsstat samt på införsel till det finska fastlandet från Åland tillämpas motsvarande regler angående skyldigheten att betala skatt, skattegrunden, skattefriheten för import och beskattningsförfarandet som i fråga om import till Finland från en plats utanför gemenskapen.

19 §. I 90 § mervärdesskattelagen finns ett särskilt stadgande om skattegrunden i fråga om import av en vara som har behandlats utanför gemenskapen. Stadgandet skall liksom i dag tillämpas också på införsel till Åland av varor som behandlats i en annan medlemsstat. På grund av den föreslagna fiskala gränsen skall stadgandet i avvikelse från vad som är fallet i dag tillämpas också på införsel till Åland av varor som har behandlats på det finska fastlandet samt på införsel till fastlandet av varor som har behandlats på Åland. Ett stadgande om detta ingår för tydlighetens skull i lagförslagets 19 §.

20 §. I 94 § 1 mom. 18 punkten mervärdesskattelagen stadgas om skattefrihet för import av returvaror. I lagförslagets 20 § beaktas den nuvarande fiskala gränsen mellan landskapet Åland och medlemsstaterna samt den föreslagna fiskala gränsen mellan Åland och det övriga Finland.

21 §. I 95 § 1 mom. mervärdesskattelagen stadgas om de hemkomstgåvor som resande som anländer till Finland från en plats utanför gemenskapen skattefritt får föra in. Stadgandet skall liksom i dag tillämpas också på hemkomstgåvor som resande som anländer till Åland från en annan medlemsstat medför samt, på grund av den föreslagna fiskala gränsen, i avvikelse från vad som är fallet i dag också på hemkomstgåvor som personer som reser mellan Åland och det övriga Finland medför. Detta beror på lagförslagets 18 §. Den som reser mellan Åland och det

finska fastlandet får således som personligt resgods skattefritt medföra varor till ett värde av 1 100 mk. Utöver detta får alkohol, tobak och andra varor vilkas kvantitet begränsats införas skattefritt till högst de fastställda mängderna.

I 95 § 3 mom. mervärdesskattelagen har skattefriheten i enlighet med 12 § tullagen begränsats beträffande hemkomstgåvor som medförs av dem som hör till personalen på ett transportmedel i yrkesmässig trafik mellan Finland och ett land utanför gemenskapen och av gränsarbetare. Enligt 12 § tullagen får den som tillhör personalen på ett transportmedel i yrkesmässig trafik mellan Finland och tredje land tullfritt föra in varor som hemkomstgåvor så, att mängden av hemkomstgåvor under en kalendermånad inte överstiger den mängd som en resande tullfritt får föra in på en gång.

I avsnitt 1.4.5.3. föreslås att rätten till skattefri import beträffande dem som hör till personalen på ett transportmedel i trafik mellan Åland och det övriga Finland begränsas på samma sätt som i fråga om trafiken mellan Finland och tredje land. Den som hör till personalen på ett dylikt fartyg eller luftfartyg som har rätt till skattefri försäljning samt till personalen på ett dylikt transportmedel i yrkesmässig vägtrafik som anländer med ett fartyg som har rätt till skattefri försäljning får då skattefritt föra in hemkomstgåvor så, att mängden av hemkomstgåvor under en kalendermånad inte överstiger den mängd som en resande skattefritt får föra in på en gång. Begränsningarna enligt 95 § 3 mom. mervärdesskattelagen skall liksom i dag tillämpas också på personalen på transportmedel i trafik mellan Åland och medlemsstaterna samt på personalen på ett transportmedel i trafik mellan det finska fastlandet och en annan medlemsstat med uppehåll på Åland. Om detta stadgas i lagförslagets 21 §.

22 §. Enligt 114 § 1 mom. 4 punkten mervärdesskattelagen får avdrag inte göras när anskaffningen gäller frimärken eller därmed jämförbara rättigheter, om skatt på försäljning av transporttjänster inte skall betalas på den grunden att försäljningen sker utomlands. Stadgandet förhindrar att avdragsrätt begagnas i en situation då inköpspriset på en posttjänst de facto inte inkluderar skatt som får dras av. I lagförslagets 22 § preciseras begränsningen av avdragsrätten så, att den kommer att gälla också sådana posttjänster

mellan Åland och det övriga Finland som blir skattefria.

Återbäring av skatt till andra än de skattskyldiga

23 §. I 131 § mervärdesskattelagen stadgas om återbäring av skatt till företag som idkar utrikeshandel eller skattefri verksamhet. De stadganden som hänför sig till utrikeshandel skall liksom i dag tillämpas på handeln mellan det finska fastlandet och utlandet samt mellan Åland och utlandet samt, i avvikelse från vad som är fallet i dag, på handeln mellan det finska fastlandet och Åland. I lagförslaget 23 § 1 mom. ingår för tydlighetens skull ett stadgande enligt vilket rätten till återbäring utöver de situationer som nämns i 131 § 1 mom. 1 punkten mervärdesskattelagen skall gälla också situationer då skattefriheten för försäljningen grundar sig på 8, 10, 12—14 och 16 §§ denna lag.

Enligt 131 § 1 mom. 2 punkten mervärdesskattelagen gäller rätten till återbäring försäljning av finansiella tjänster och försäkringstjänster, om köparen är en näringsidkare som varken har hemort eller fast driftställe i gemenskapen eller om försäljningen har direkt samband med varor avsedda att exporteras till en plats utanför gemenskapen. Stadgandet tillämpas för närvarande på försäljning från det finska fastlandet till en plats utanför gemenskapen och på försäljning från Åland till en plats utanför gemenskapen och till de andra medlemsstaterna. Stadgandet tillämpas inte på försäljning mellan det finska fastlandet och Åland.

I lagförslaget 23 § 2 mom. 1 och 2 punkt stadgas att rätten till återbäring liksom i dag skall gälla försäljning från Åland till de andra medlemsstaterna.

På grund av den föreslagna fiskala gränsen stadgas det om rätt till återbäring också i fråga om finansiella tjänster och försäkringstjänster i anslutning till införsel och utförsel av varor mellan det finska fastlandet och Åland. Om detta stadgas i lagförslaget 23 § 2 mom. 2 och 3 punkt.

Rätten till återbäring skall inte heller framöver gälla sådan försäljning av finansiella tjänster och försäkringstjänster som sker på det finska fastlandet till ett åländskt företag som saknar fast driftställe på fastlandet. Detta beror på att företag på fastlandet och åländska företag inte registreras skilt, varför det vore praktiskt svårt att genomföra åter-

bäringsrätten. Återbäringen kunde dessutom orsaka snedvridningar i handeln. Om detta stadgas i lagförslaget 23 § 3 mom. Samma regel skall tillämpas på försäljning som sker på Åland till ett företag på fastlandet.

I 4 mom. tas in ett stadgande om när försäljningen av finansiella tjänster och försäkringstjänster sker på Åland. En finansiell tjänst eller försäkringstjänst anses ha sålts på Åland då tjänsten med tillämpning av 68 § mervärdesskattelagen och 5 § i denna lag skulle ha sålts i landskapet. Försäljningsplatsen bestäms således på basis av köparens fasta driftställe eller hemort.

24 §. Återbäringen enligt 133 a § mervärdesskattelagen hänför sig till beskattningssystemet för den gemenskapsinterna varuhandeln. Stadgandet skall inte heller framöver tillämpas på transportmedel som transporteras från Åland till en annan medlemsstat. Om detta stadgas i lagförslaget 24 §.

25 §. I 217 a § mervärdesskattelagen stadgas om de formaliteter som tillämpas då varor förs från gemenskapens skatteområde till dess tullområde. Enligt stadgandet skall vad tullagstiftningen stadgar om formaliteter som gäller varor som förs ut från gemenskapens tullområde tillämpas också på varor som förs till gemenskapens tullområde, men till en plats utanför gemenskapens skatteområde, från gemenskapens skatteområde.

På grund av den föreslagna fiskala gränsen skall stadgandet i avvikelse från vad som är fallet i dag tillämpas också på utförsel från det finska fastlandet till Åland. Motsvarande formaliteter skall också tillämpas på utförsel från landskapet Åland till en annan del av Finland eller till en annan medlemsstat. Om detta stadgas i lagförslaget 25 §.

3 kap. **Accisbeskattning**

26 §. Det föreslås att i paragrafen tas in ett stadgande genom vilket den fiskala gräns mellan det finska fastlandet och landskapet Åland som gemenskapslagstiftningen förutsätter skapas. I stadgandet definieras de verkningar som det undantag som beror på den fiskala gränsen mellan landskapet Åland och det finska fastlandet samt mellan landskapet Åland och de andra medlemsstaterna har i fråga om accisbeskattningen i Finland. Stadgandet gäller den skattemässiga behandlingen av dels accispliktiga produkter som överförs mellan det finska fastlandet och Åland, dels accispliktiga produkter som

överförs mellan Åland och något annat land som hör till gemenskapens accisområde än Finland. På dessa överföringar skall tillämpas de stadganden som enligt lagstiftningen om accisbeskattning tillämpas vid överföring av accispliktiga produkter mellan Finland och en plats utanför gemenskapen. I praktiken blir då stadgandena om att import från ett land utanför gemenskapen till Finland är accisbelagd samt att motsvarande export i regel är accisfri tillämpliga.

Med stadgandena om överföringar avses främst stadgandena om import och export, till vilka hänförs också t.ex. de stadganden som gäller införsel för privat bruk. I lagförslagets 27—29 och 31 §§ stadgas dock separat om med export jämförbar accisfri proviantering och försäljning i yrkesmässig internationell trafik till den som reser till en plats utanför gemenskapen, samt om hemkomstgåvor för personalen på ett transportmedel i yrkesmässig trafik.

Med stöd av vad som sagts ovan skall produkter som överförs från det finska fastlandet eller en annan medlemsstat till Åland eller från Åland till det finska fastlandet i enlighet med stadgandena i lagen om påförande av accis beskattas som import från en plats utanför gemenskapen. Produkterna skall på basis av införseln omfattas av beskattningen oberoende av hur de tidigare behandlats i skattehänseende. Accisskyldighet för produkterna uppkommer med stöd av 3, 7 och 10 §§ lagen om påförande av accis beroende på det aktuella fallet för en auktoriserad lagerhållare, en registerad eller oregisterad näringsidkare eller, om införseln inte hänför sig till förvärvsverksamhet, någon annan som fört in produkten, t.ex. en passagerare.

Import i samband med förvärvsverksamhet kan ske till ett skattefritt lager med stöd av 16 § 3 punkten lagen om påförande av accis. Överföringen i samband med importen övervakas i enlighet med 52 § nämnda lag av tullmyndigheten t.ex. med hjälp av internt förpassningsförfarande. Accisen för produkter som överförs till lagret bestäms först enligt den tidpunkt när produkterna överläts till konsumtion från det skattefria lagret. På beskattningen tillämpas då motsvarande stadganden som vid den inhemska beskattningen. Från lagret kan produkterna också vidareöverföras inom det temporära accisfrihetssystemet. Produkter som förts in till ett skattefritt lager på Åland kan accis-

fritt överföras till ett annat lager i landskapet eller till accisfri export eller proviantering. Produkter som förts in till det finska fastlandet kan dessutom på basis av bestämmelserna om gemenskapshandeln accisfritt överföras mellan skattefria lager någon annanstans inom gemenskapens skatteområde eller till en näringsidkare i en annan medlemsstat.

En annan importör än en lagerhållare kan efter att ha fått tillstånd till detta verka som registrerad näringsidkare, som skall betala accis för varje skatteperiod för de produkter han mottagit under perioden. Accisen för produkter som förts över gemenskapens fiskala gräns bestäms enligt när de förfaranden, närmast det interna förpassningsförfarandet, som avses i 3 § 2 mom. lagen om påförande av accis upphör att tillämpas på produkterna. Accisen för dessa produkter deklareras och betalas dock skatteperiodvis. I fråga om en oregistrerad näringsidkare är grunderna för bestämmandet av skatten i övrigt lika som för en registrerad näringsidkare, utom att skatten skall deklareras och betalas inom tre vardagar efter att produkterna har mottagits.

Sådan import från Åland till det finska fastlandet som hänför sig till förvärvsverksamhet skall i enlighet med vad som sagts ovan i stor utsträckning beskattas enligt samma regler som de som gäller beskattningen av den interna handeln mellan Finland och gemenskapen. Inte heller import till Åland från det finska fastlandet förutsätter betalningar vid gränsen. Dessa stadganden skall likaså tillämpas på produkter som förs in från de andra medlemsstaterna till Åland, vilket samtidigt motsvarar nuläget. På beskattningen av produkter som förs in till Åland från en plats utanför gemenskapen tillämpas på basis av 6 § lagen om påförande av accis och lagförslagets 1 § samma stadganden som på motsvarande import från en plats utanför gemenskapen till Finland, dvs. beskattningen förblir oförändrad också till dessa delar.

Det särskilda stadgandet i 4 § lagen om påförande av accis tillämpas i det fallet att den som för in produkten är en sådan konstantkund enligt tullagen som inte heller med avseende på accisen har registrerats som lagerhållare eller näringsidkare. Accis skall då alltid betalas innan produkten kan överlätas till fri rörelse, vilket i praktiken innebär att accisen skall betalas till tullanstalten när gränsen överskrids. Stadgandet gäller främst resande och andra med dem jämför-

bara skattskyldiga.

Lagen om påförande av accis innehåller särskilda stadganden om accisfrihet för import från en plats utanför gemenskapen. I lagens 16 § 10 punkt stadgas att icke-kommersiella försändelser av ringa värde som en privatperson skickat från en plats utanför gemenskapen till en annan privatperson i Finland, med undantag för försändelser som innehåller alkoholdrycker, samt bränsle som motorfordon och fartyg för med sig från en plats utanför gemenskapen och produkter som förs in från en plats utanför gemenskapen som hemkomstgåvor, är accisfria under samma förutsättningar och med samma begränsningar som stadgas om tullfrihet för dessa produkter, om inte något annat stadgas i lagen.

I artikel 112 i rådets förordning (EEG) nr 918/83 om upprättandet av ett gemenskaps-system för tullbefrielse (nedan tullfrihetsförordningen) stadgas om tullfrihet för bränsle som införs i motorfordons och fartygs sedvanliga bränsletank. Dessutom får i en bärbar reservtank till en personbil tullfritt föras in högst 10 liter bränsle per fordon. Genom det hänvisningsstadgande som finns i lagen om påförande av accis tillämpas bestämmelserna också i fråga om acciser.

Om tullfrihet för hemkomstgåvor som medförs i bagaget stadgas åter i artiklarna 45—49 i tullfrihetsförordningen. Bestämmelserna motsvarar bestämmelserna i resgods-direktivet. Enligt begränsningarna i artikel 46 får alkoholdrycker införas tullfritt till en mängd av antingen en liter starksprit eller två liter mellanprodukter med en alkoholhalt som understiger 22 volymprocent samt två liter svagt vin. Av tobaksvaror får införas alternativt 200 cigaretter, 100 cigariller, 50 cigarrer eller 250 g pip- och cigarrettobak. Dessutom får andra produkter, t.ex. sötsaker, införas till en värdegräns på 175 ecu. Om rätten för en passagerare som anländer från ett land utanför gemenskapen att accisfritt föra in alkoholdrycker och tobaksprodukter stadgas i 19 § lagen om påförande av accis. De accisfria mängder som nämns där motsvarar de ovan nämnda mängderna, med undantag av öl. Den i stadgandet nämnda begränsningen av mängden öl till 15 liter grundar sig på den begränsning som nämns i punkt IX.3, som gäller beskattning, i bilaga XV till Finlands anslutningsfördrag. Enligt begränsningen får införsel från en plats utanför gemenskapen inte ges en gynnsammare

ställning än införsel från de andra medlemsstaterna.

Accisfria gåvoförsändelser som innehåller alkoholdrycker har i 16 § 10 punkten i den gällande lagen om påförande av accis helt förbjudits av skäl som hänför sig till övervakningen, varför accisfriheten i fråga om gåvoförsändelser i praktiken gäller en mindre mängd tobaksprodukter och andra produkter upp till en värdegräns på 45 ecu.

De ovan nämnda stadgandena om privatpersoners införsel skall tillämpas vid införsel från Åland till det finska fastlandet samt vid införsel från det finska fastlandet eller en annan medlemsstat till Åland. Dessutom skall de tillämpas vid införsel från en plats utanför gemenskapen till Åland liksom på motsvarande införsel till andra delar i Finland. Till den del villkoren för accisfrihet inte uppfylls uppbärs accis för produkterna vid införseln oberoende av om de har beskattats vid förvärvet eller inte.

Om accisfrihet för produkter som förs ut ur gemenskapen stadgas i 16 § 4 punkten lagen om påförande av accis. Med stöd av lagrummet är produkter som hänförs till exportförfarandet eller ett tullagringsförfarande enligt tullkodexen accisfria. På produkterna tillämpas nämnda tullförfaranden också vid överskridning av den fiskala gränsen. Med stöd av 11 § 2 mom. lagen om påförande av accis svarar lagerhållaren för accisen för produkterna i det fallet att utförsel de facto inte sker, varför det av skäl som hänför sig till övervakningen förutsätts att exportprodukterna förses med ett ledsagardokument. Lagerhållarens accisansvar upphör när lagerhållaren i enlighet med 51 § 3 mom. och 54 § 3 mom. lagen om påförande av accis erhåller ett vid den fiskala gränsen behörigen bestyrkt kvitterat exemplar av ledsagardokumentet. Stadgandena om accisfri utförsel gäller produkter som ännu inte beskattats, dvs. produkter som sänds från ett skattefritt lager. För sådana produkter för vilka accis redan har betalats kan erhållas återbäring efter exporten i enlighet med vad som stadgas i 59 § lagen om påförande av accis.

De ovan nämnda stadgandena om export skall tillämpas på produkter som förs ut från det finska fastlandet till Åland samt från Åland till det finska fastlandet eller till en annan medlemsstat. Likaså befrias produkter som förs ut från Åland till en plats utanför gemenskapen på motsvarande villkor från accis på samma sätt som i dag.

Accisfriheten för export gäller endast produkter som överförs i kommersiellt syfte. Återbäring kan inte erhållas för accispliktiga produkter som passagerare medfört, varför produkter som medförs i bagaget mellan det finska fastlandet och Åland belastas av finländsk accis till den del det inte är fråga om sådan accisfri försäljning ombord på fartyg och luftfartyg som avses i lagförslagets 29 §. Till den del hemkomstgåvor förs in i större mängder än de som passagerare får föra in accisfritt beskattas de dessutom på nytt vid införseln.

27 §. I paragrafen stadgas om accisfri proviantering av och accisfri försäljning på fartyg och luftfartyg i trafik från eller till Åland.

I 16 § 6 punkten lagen om påförande av accis stadgas om accisfrihet för produkter som på de villkor som tullstyrelsen bestämmer levereras till ett fartyg eller luftfartyg i yrkesmässig internationell trafik för att säljas till passagerare ombord eller för att konsumeras ombord samt för sådana fartygs bränsle och smörjmedel. Rätten till accisfri proviantering gäller alla accispliktiga produkter.

Den accisfria provianteringen för försäljning ombord på fartyg och luftfartyg har begränsats i 20 § lagen om påförande av accis. I nämnda lagrum stadgas om förutsättningarna för accisfri försäljning. Den sistnämnda paragrafens 1 mom. innehåller ett stadgande om accisfri försäljning av produkter som medförs som resgoods ombord på fartyg och luftfartyg i trafik mellan Finland och ett land utanför gemenskapen, och dess 2 mom. ett motsvarande stadgande som gäller fartyg och luftfartyg i trafik mellan Finland och en annan medlemsstat. Utrustandet av fartyg eller luftfartyg som går i trafik från Finland till ett land utanför gemenskapen för försäljning till passagerarna har inte begränsats kvantitativt. Den accisfria provianteringen för försäljning ombord på fartyg och luftfartyg som går i trafik mellan medlemsstaterna har däremot i fråga om alkoholdrycker och tobaksprodukter begränsats så som förutsätts i artikel 28 i regeldirektivet för accisbeskatningen. Accisfriheten när det gäller försäljning av alkoholdrycker och tobaksprodukter har begränsats till de mängder som berättigar till accisfri införsel från en plats utanför gemenskapen. Accisfri försäljning kan dessutom endast ske till passagerare som har en resebiljett som berättigar till

transport till en annan medlemsstat.

Enligt 20 § 3 mom. lagen om påförande av accis är försäljning av accisfria varor i skattefria butiker i hamn eller på flygplats till den som reser till ett land utanför gemenskapen eller till en annan medlemsstat tillåten på samma villkor som de som gäller försäljning ombord på fartyg och luftfartyg i trafik till ett land utanför gemenskapen eller till en annan medlemsstat. Det föreslås att omnämmandet av försäljning i hamn i lagrummet stryks såsom onödigt.

Med stöd av 16 § 6 punkten och 20 § lagen om påförande av accis kan produkter inte i dag säljas accisfritt till den som reser på ett fartyg eller luftfartyg i trafik mellan det finska fastlandet och landskapet Åland. Detta gäller såväl trafiken på linjer mellan landskapet Åland och det övriga Finland som internationella fartyg och luftfartyg som trafikerar från Finland till en annan medlemsstat eller till ett land utanför gemenskapen och som gör ett uppehåll på Åland. Accisfri proviantering för konsumtion ombord på fartygen är däremot av praktiska skäl tillåten också mellan fastlandet och landskapet Åland i det fallet att fartyget trafikerar en internationell linje som går via Åland. Det sistnämnda gäller också fartygens bränsle.

Proviafteringen av fartyg och luftfartyg som går i trafik mellan landskapet Åland och en annan medlemsstat än Finland eller ett land som inte hör till gemenskapen är accisfri både när det gäller varor som konsumeras ombord och när det gäller varor som säljs ombord.

Accisfria är även de varor som konsumeras ombord på ett fartyg eller luftfartyg som går i trafik mellan det finska fastlandet och en annan medlemsstat eller ett land utanför gemenskapen via Åland och de varor som säljs ombord till dem som reser utomlands med de begränsningar som anges i 20 § lagen om påförande av accis.

Den fiskala gräns som skapas mellan landskapet Åland och det övriga Finland inverkar inte på proviantering av fartyg och luftfartyg som går i trafik på linjer mellan landskapet Åland och länder utanför gemenskapen, utan den skall liksom i dag vara accisfri med stöd av 16 § 6 punkten och 20 § 1 mom. lagen om påförande av accis. För Finlands del är det fråga om trafik på tredje land och det är inte nödvändigt att begränsa provianteringen i samband med den på samma sätt som i trafiken mellan medlemsstater.

Detsamma gäller fartyg och luftfartyg som går i trafik mellan Åland och andra medlemsstater i gemenskapen än Finland, även om den nordiska provianteringsöverenskommelsen fortfarande förutsätter att den accisfria provianteringen för försäljning ombord av produkter som medförs som resgoods på fartyg som går i trafik mellan landskapet Åland och Sverige, Norge eller Danmark begränsas till de mängder som en resande accisfritt får införa från fartyget. Även om den nya fiskala gränsen inte ändrar den skattemässiga behandlingen av provianteringen av ovan nämnda fartyg och luftfartyg, stadgas för tydlighetens skull i lagförslagets 27 § 1 mom. 1 punkt att provianteringen är accisfri. I detta lagrum hänvisas till 16 § 6 punkten och 20 § 1 mom. lagen om påförande av accis, som gäller accisfri proviantering av fartyg och luftfartyg i internationell trafik. Om de ovan nämnda begränsningar som beror på den nordiska provianteringsöverenskommelsen och gäller accisfri proviantering av alkoholdrycker och tobaksprodukter avsedda att säljas till resande på fartyg som går i trafik från Åland till Sverige, Norge eller Danmark stadgas särskilt i 28 §.

Fartyg och luftfartyg i yrkesmässig trafik mellan det finska fastlandet och ett land utanför gemenskapen via Åland skall likaså på samma sätt som i dag ha rätt till accisfri proviantering. Accisfri proviantering skall likaså fortfarande gälla fartyg och luftfartyg som går i trafik från det finska fastlandet till en annan medlemsstat via Åland. Ett stadgande om accisfrihet ingår till dessa delar för tydlighetens skull i lagförslagets 27 § 1 mom. 3 punkt. Den accisfria provianteringen för försäljning till dem som reser med ett sådant fartyg eller luftfartyg från det finska fastlandet eller Åland till ett land utanför gemenskapen eller till en annan medlemsstat begränsas inte kvantitativt, utom när det är fråga om sjötrafik till Sverige, Norge eller Danmark, varvid den accisfria provianteringen för försäljning till passagerare ombord som reser till dessa länder begränsas på det sätt som avses i lagförslagets 28 §.

Försäljning i en skattefri butik på en flygplats som är belägen på det finska fastlandet eller på Åland till dem som reser med ett luftfartyg som avses i paragrafen skall vara accisfri på samma villkor som ombord på själva fartyget.

Utöver försäljning ombord skall den accisfria provianteringen av fartyg och luftfartyg

som avses i paragrafen gälla fartygets bränslen och smörjmedel samt konsumtion ombord främst i samband med servering.

28 §. Accisfriheten när det gäller alkoholdrycker och tobaksprodukter som säljs till dem som reser ombord på fartyg i trafik mellan Åland och Sverige, Norge eller Danmark liksom även till dem som reser ombord på fartyg i trafik mellan det finska fastlandet och nämnda länder via Åland begränsas för genomförande av den nordiska provianteringsöverenskommelsen till de mängder som den som anländer med fartyg accisfritt får föra in. Den accisfria försäljningen ombord till dem som reser mellan medlemsstater begränsas samtidigt i praktiken till samma mängder som inom den accisfria försäljning till resande som är tillåten i trafiken mellan medlemsstater.

29. Enligt förslaget skall den accisfria provianteringen av fartyg och luftfartyg för försäljning ombord utvidgas till att gälla försäljning av produkter som medförs som resgoods till dem som reser mellan landskapet Åland och det övriga Finland med luftfartyg som trafikerar på linjer mellan landskapet Åland och det finska fastlandet samt med fartyg som trafikerar på internationella linjer och går via landskapet Åland. Med de sistnämnda fartygen avses fartyg som går i trafik mellan det finska fastlandet och ett annat land och som gör ett uppehåll på Åland så, att passagerare har möjlighet att gå ombord eller stiga av fartyget. Accisfriheten för proviantering för försäljning till dem som reser mellan landskapet Åland och det övriga Finland begränsas dock i lagförslagets 29 § av skäl som hänför sig till övervakningen när det gäller alkoholdrycker och tobaksprodukter till högst de mängder som berättigar till accisfri införsel från en plats utanför gemenskapen. I och med att den fiskala gränsen skapas måste dessa mängder iakttas när det gäller dem som reser mellan det finska fastlandet och landskapet Åland. Den accisfria försäljningen av öl begränsas dessutom till två liter öl per passagerare. Förutom de kvantitativa begränsningar som gäller den accisfria försäljningen skall den accisfria försäljningen endast gälla passagerare som har resebiljett eller motsvarande dokument som berättigar till transport mellan landskapet Åland och det övriga Finland.

30 §. Med stöd av 10 § 3 mom. lagen om påförande av accis är den som har anskaffat accispliktiga produkter accisfritt med stöd av

lagen om påförande av accis eller respektive lag om accis skyldig att betala accis för produkterna, om produkterna har använts för annat än accisfritt ändamål. För tydlighetens skull stadgas i lagförslagets 30 § att nämnda stadgande också skall tillämpas på sådana fall då ett accisfritt förvärv grundar sig på den särskilda lagen som gäller Åland. Accisskyldighet uppkommer t.ex. för den som accisfritt säljer produkter som han förvärvat accisfritt till en större mängd än vad som är tillåtet enligt lagförslaget. Stadgandet är nödvändigt särskilt vid försäljningen av öl till dem som reser mellan det finska fastlandet och Åland, eftersom accisskyldigheten för passageraren vid införseln gäller öl endast till den del mängden överstiger 15 liter.

31 §. Enligt 21 § lagen om påförande av accis bestäms accisfriheten för accispliktiga hemkomstgåvor som personalen på ett transportmedel i yrkesmässig internationell trafik mellan Finland och ett land utanför gemenskapen medför, utöver vad som i 19 § lagen om påförande av accis stadgas om passagerare, i enlighet med 12 § tullagen. Enligt 12 § tullagen får den som hör till personalen på ett transportmedel i trafik mellan Finland och tredje land tullfritt föra in resgods och hemkomstgåvor så, att mängden av hemkomstgåvor under en kalendermånad inte överstiger den mängd som en resande tullfritt får föra in på en gång. Rätten att accisfritt föra in öl har med stöd av 19 § lagen om påförande av accis begränsats till 15 liter.

I lagförslagets 31 § stadgas att det stadgande i 21 § lagen om påförande av accis som begränsar den accisfria privata införseln skall tillämpas på personalen på ett fartyg eller ett luftfartyg som går i trafik mellan landskapet Åland och det övriga Finland samt personalen på ett transportmedel i yrkesmässig vägtrafik som anländer med ett fartyg som går i sådan trafik. En person som hör till sådan personal får accisfritt föra in hemkomstgåvor så, att mängden under en kalendermånad inte överstiger den mängd som en resande får föra in på en gång.

I lagförslagets 31 § konstateras dessutom uttryckligen att begränsningen enligt 21 § lagen om påförande av accis liksom i dag skall tillämpas på personalen på transportmedel i yrkesmässig trafik mellan landskapet Åland och ett land utanför gemenskapen eller mellan landskapet Åland och en annan medlemsstat i gemenskapen än Finland, lik-

som även på personalen på ett sådant transportmedel som går i yrkesmässig trafik mellan det finska fastlandet och ett annat land och som gör ett uppehåll på Åland.

4 kap. Särskilda stadganden

32 §. Paragrafen innehåller ett sedvanligt bemyndigande att utfärda förordning.

33 §. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1997.

Enligt ikraftträdelsestadgandets 2 mom. skall lagen om verkställande av mervärdes- och accisbeskattning i relationerna mellan landskapet Åland och det övriga Finland (1485/94), som föreslås bli upphävd, tillämpas vid mervärdesbeskattningen när en såld vara har levererats eller en tjänst tillhandahållits, skyldighet att betala skatt för en införd vara har uppkommit på det sätt som avses i 87 § mervärdesskattelagen, en vara eller en tjänst har tagits i eget bruk eller en vara har upphört att vara föremål för upplagringsförfarande före den nya lagens ikraftträdande.

I ikraftträdelsestadgandets 3 mom. finns huvudregeln gällande ikraftträdandet i fråga om mervärdesbeskattningen. Enligt den skall lagen tillämpas när en såld vara har levererats eller en tjänst tillhandahållits, skyldighet att betala skatt för en införd vara har uppkommit, en vara eller en tjänst har tagits i eget bruk eller en vara har överförts från upplagringsförfarande den dag lagen träder i kraft eller senare. Det att leveransprincipen följs i det föreslagna stadgandet motsvarar den praxis som tillämpats vid tidigare lagändringar.

För undvikande av dubbel beskattning skall den nya lagen dock inte tillämpas på införsel av sådana varor mellan Åland och det övriga Finland som enligt tidigare stadganden har sålts till importören till ett pris som inkluderar mervärdesskatt. En förutsättning är att motsvarande försäljning hade varit skattefri enligt de stadganden i denna lag som gäller skattefriheter i samband med internationell handel. Sålunda skall skatt inte uppbäras vid införsel t.ex. i sådana fall då en åländsk resande köper en vara vars värde överstiger 1 000 mk som skattepliktig på det finska fastlandet före årsskiftet 1997 och för in den till Åland efter årsskiftet.

Det föreslås att lagen vid accisbeskattningen för undvikande av dubbelbeskattning inte skall tillämpas på sådana produkter på vilka

de formaliteter som gäller accisfri utförelse inte kan tillämpas. Sålunda skall t.ex. redan beskattade produkter som överförs från det finska fastlandet till Åland inte beskattas på nytt i landskapet på basis av införseln i de fall då överföringen av produkterna har inletts före lagens ikraftträdande, varvid accisfri utförelse inte har kunnat genomföras på det finska fastlandet.

1.5. Lagen om beskattning i vissa fall av varor, som säljes ombord på passagerarfartyg i utrikestrafik

Tillämpningen av den nordiska provianteringsöverenskommelsen behandlas i avsnitten 1.4.9. och 2.3.1. I lagen om beskattning i vissa fall av varor, som säljes ombord på passagerarfartyg i utrikestrafik, som givits för genomförande av provianteringsöverenskommelsen, görs de ändringar som beror på Finlands och Sveriges medlemskap i Europeiska unionen samt på Ålands särställning. Dessutom moderniseras stadgandena i lagen.

1 §. Paragrafens 1 mom. ändras så, att lagen endast skall tillämpas på sådana fartyg i trafik mellan Finland och det övriga Norden som gör ett uppehåll på eller vars avgångsort är belägen på Åland. Dessutom skall lagen tillämpas på passagerarfartyg i trafik mellan Finland och Norge.

Däremot skall beskattningen inte gälla överlåtelse av varor till ett sådant fartyg i trafik mellan det finska fastlandet och Sverige eller Danmark som inte gör ett uppehåll på Åland.

2 §. Paragrafen ändras så, att begreppet omsättningsskatt ersätts med mervärdesskatt. Dessutom moderniseras ordalydelsen i stadgandet.

3 §. Paragrafen preciseras med avseende på skattskyldighet och skyldighet att lämna deklaration. Skattskyldig är den som överlåter varorna till fartyget. Den skattskyldige skall vid överlåtelsen av varorna till fartyget lämna tullmyndigheten en deklaration, av vilken framgår varornas art och antal samt andra uppgifter och handlingar som tullstyrelsen bestämmer och som behövs för beskattningen.

4 §. Paragrafens 1 mom. ändras så, att i det hänvisas till mervärdesskatten och mervärdesskattelagen i stället för till omsättningsskatten och lagen angående omsättningsskatt (532/63). Dessutom moderniseras

ordalydelsen i stadgandet. Momentets sista mening upphävs såsom onödig.

5 §. Enligt paragrafen uppbärs skatter och avgifter inte för den mängd alkoholdrycker, tobaksvaror, konfektyrvaror och kosmetika som motsvarar fartygspassagerarnas behov.

Dessutom är den mängd läskedrycker som motsvarar passagerarnas behov befriad från accis. Trots att den nordiska provianteringsöverenskommelsen inte tillåter skattefri leverans av läskedrycker för försäljning ombord på fartyg, är befrielsen från accis av konkurrensskäl ändamålsenlig på grund av att t.ex. i Sverige inte stadgas om någon läskedrycksaccis över huvud taget. Ett stadgande om detta tas in som ett nytt 2 mom. i paragrafen. Stadgandet motsvarar accisfriheten för försäljning ombord på fartyg enligt den särskilda lagen som gäller Åland.

Enligt paragrafen utfärdas närmare stadganden om de ovan nämnda varumängderna genom förordning. Enligt 1 § 2 mom. förordningen angående verkställighet och tillämpning av lagen fastställs varumängderna av ifrågavarande tullmyndighet enligt fartygets storlek, trafikområde och förseglingsmöjligheter. Ett stadgande som motsvarar 1 § 2 mom. i nämnda förordning fogas som ett nytt 3 mom. till lagens 5 §.

6 §. Till paragrafen fogas ett nytt 2 mom., där det för tydlighetens skull uttryckligen sägs att mervärdesskatt som skall betalas enligt denna lag inte är avdragbar vid mervärdesskattningen.

7 §. Ordalydelsen i paragrafen preciseras. *Ikraftträdelsestadgande*. Avsikten är att lagen skall träda i kraft vid ingången av 1997.

2. Närmare stadganden och bestämmelser

Närmare stadganden om verkställigheten av mervärdesskattelagen har utfärdats i mervärdesskatteförordningen (50/94). I fråga om accisbeskattningen finns motsvarande stadganden i förordningen om påförande av accis (1546/94). Närmare stadganden om verkställigheten av provianteringskattelagen har utfärdats i förordningen angående verkställighet och tillämpning av lagen om beskattning i vissa fall av varor, som säljes ombord på passagerarfartyg i utrikestrafik (398/69). I förordningarna görs de ändringar som behövs på grund av att lagarna ändras. Med stöd av 31 § lagen om undantag för landska-

pet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen utfärdas vid behov närmare stadganden om verkställigheten av lagen.

3. Ikraftträdande

Eftersom den lagstiftning som gäller den indirekta beskattningen på Åland inte är i sådant skick som gemenskapslagstiftningen

förutsätter, bör de föreslagna ändringarna göras så snart som möjligt. Å andra sidan förutsätter genomförandet av ändringarna att förvaltningen och företagen ges tillräcklig tid för att förbereda sig för dem. Ändringarna föreslås bli genomförda vid ingången av 1997.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av mervärdesskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i mervärdesskattelagen av den 30 december 1993 (1501/93) 95 § 4 mom., sådant det lyder i lag av den 29 december 1995 (1767/95),

ändras 1 a §, mellanrubriken före 46 §, 63 a § 5 mom. 3 punkten, 63 b § 7 mom. 3 punkten, 67 a § 1 mom., 67 b §, 70 a § 1 mom. 1 punkten, 72 h § 3 mom., det inledande stycket i 85 § 1 mom., 95 § 3 mom. och 179 § 1 mom.,

dess lagrum sådana de lyder, 1 a §, 63 a § 5 mom. 3 punkten, 63 b § 7 mom. 3 punkten, 67 a § 1 mom., 70 a § 1 mom. 1 punkten och det inledande stycket i 85 § 1 mom. i lag av den 29 december 1994 (1486/94) samt 67 §, 72 h § 3 mom. och 95 § 3 mom. i nämnda lag av den 29 december 1995, samt

fogas till 70 a §, sådan den lyder ändrad genom nämnda lagar av den 29 december 1994 och den 29 december 1995, ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom., som följer:

1 a §

Med *Finland* avses i denna lag Finlands mervärdesskatteområde enligt Europeiska gemenskapernas lagstiftning samt landskapet Åland, och med *utlandet* alla andra områden.

Med *medlemsstat* och *gemenskapen* avses medlemsstaternas och gemenskapens mervärdesskatteområde enligt Europeiska gemenskapernas lagstiftning.

Om de undantag som gäller landskapet Åland i fråga om stadgandena i denna lag stadgas i lagen om undantag för landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen (/).

Konstverk

46 §

63 a §

Vad som stadgas ovan i denna paragraf tillämpas inte

3) på försäljning av varor på vilka i den stat där transporten börjat har tillämpats ett förfarande som motsvarar det förfarande som avses i 79 a §.

63 b §

Vad som stadgas ovan i denna paragraf tillämpas inte på

3) försäljning av varor på vilka har tillämpats ett förfarande som avses i 79 a §.

67 a §

En lastnings- och lossningstjänst samt annan motsvarande tjänst i samband med en gemenskapsintern varutransport som utförts inom gemenskapen anses vara såld i Fin-

land, om köparen vid köpet använder ett mervärdesskattenummer som han fått i någon medlemsstat, och numret i fråga har getts i Finland.

67 b §

Inom gemenskapen utförd värdering av lös egendom och en inom gemenskapen utförd arbetsprestation som hänför sig till lös egendom anses vara såld i Finland om köparen vid köpet använder ett mervärdesskattenummer som han fått i någon medlemsstat, och numret i fråga har getts i Finland. Detta tillämpas emellertid endast om föremålet transporteras bort från den medlemsstat där tjänsten utfördes.

70 a §

Skatt betalas inte på försäljning enligt 2 och 3 mom. av varor som medförs som bagage till passagerare som har biljett eller motsvarande dokument för sjö- eller lufttransport till en annan medlemsstat, om försäljningen sker

1) i ett på en flygplats beläget tullager enligt artikel 99 i tullkodexen eller lager enligt 72 j §, eller

Med avvikelse från vad som stadgas i 3 mom. är försäljning av varor ombord på fartyg under transport som avses i 1 mom. 2 punkten till den som reser från Finland till Sverige eller Danmark, skattefri bara till den del försäljningen gäller

— öl enligt lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker (1471/94),

— andra tobaksprodukter och annan kosmetika än vad som avses i 2 mom., samt

— choklad- och konfektyrvaror.

72 h §

En förutsättning för att försäljning som avses i 1 mom. 3 och 4 punkten skall vara skattefri är att varan i samband med försäljningen inte överförs från ett förfarande, friområde eller frilager som avses i paragrafen. Detta tillämpas dock inte om överföringen av varan innebär import.

85 §

För försäljning av följande tjänster samt försäljning, gemenskapsinterna förvärv, överföring från upplagringsförfarande och import av följande varor skall i skatt betalas 12 procent av skattegrunden:

95 §

De som hör till personalen på ett transportmedel i yrkesmässig trafik mellan Finland och ett land utanför gemenskapen har rätt att skattefritt införa de varor som enligt 12 § tullagen är tullfria.

179 §

Efter den tid som stadgas i 178 § kan efterbeskattning verkställas. Den skattskyldige skall genom efterbeskattning påföras den skatt som är obetald eller vad som har återburits till ett för stort belopp till följd av att han underlåtit att inlämna deklaration eller till följd av att han lämnat en deklaration eller någon annan uppgift eller handling som är bristfällig, vilseledande eller oriktig. Efterbeskattning kan verkställas inom tre år från utgången av den räkenskapsperiod till vilken den kalendermånad för vilken skatten borde ha betalats hänför sig eller, om skatteperioden är ett kalenderår, inom tre år från utgången av det kalenderår för vilken skatten borde ha betalats.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Lagen tillämpas när en såld vara har levererats eller en tjänst tillhandahållits, skyldighet att betala skatt för en införd vara har uppkommit på det sätt som avses i 87 §, en vara eller en tjänst har tagits i eget bruk eller en vara har upphört att vara föremål för upplagringsförfarande den dag lagen träder i kraft eller senare.

Genom denna lag upphävs 8 mom. i ikraftträdelsestadgandet till lagen den 29 december 1995 om ändring av mervärdesskatte- (1767/95).

2.

Lag

om ändring av lagen om påförande av accis

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 29 december 1994 om påförande av accis (1469/94) 3 § 2 mom., 6 §, 11 § 1, 2 och 4 mom., 13 § 2 mom., 20 § 3 mom., 54 § 3 mom. samt 62 § 3 och 4 mom., av dessa lagrum 3 § 2 mom., 11 § 1 och 4 mom., 13 § 2 mom. och 20 § 3 mom. sådana de lyder i lag av den 30 juni 1995 (900/95), samt fogas till 16 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 30 juni 1995, en ny 7 a-punkt som följer:

3 §

Temporärt accisfria är produkter som importerats från en plats utanför gemenskapen och som hänförs till något suspensionsförfarande enligt artikel 84.1 a i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättande av en tullkodex för gemenskapen, nedan tullkodex, eller till det förfarande för intern förpassning som avses i förordningens artikel 163, eller som befinner sig på friområde eller i frilager.

6 §

Med *Finland* avses i denna lag Finlands accisområde enligt Europeiska gemenskapernas lagstiftning samt landskapet Åland.

Med *medlemsstat* och *gemenskapen* avses i denna lag medlemsstatens och gemenskapens accisområde enligt Europeiska gemenskapernas lagstiftning.

Om undantag som gäller landskapet Åland i fråga om stadgandena i denna lag stadgas i lagen om undantag för landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen (/).

11 §

När en produkt som överförs mellan Finland och en annan medlemsstat och på vilken skall tillämpas de stadganden som gäller temporärt accisfri överföring inte anländer till mottagaren, skall för produkten betalas accis enligt denna lag, om

1) produkten finns i Finland eller det kan antas att den har konsumerats här,

2) en auktoriserad lagerhållare har sänt produkten från Finland och det inte kan utredas var produkten är eller var den har konsumerats, eller om

3) annat svinn av produkten än sådant som avses i 16 § 5 punkten har konstaterats i

Finland och den behöriga skattemyndigheten i den medlemsstat som avsetts som destinationsmedlemsstat har fastställt storleken av det svinn som skall beskattas.

Accisskyldig för den produkt som avses i 1 mom. är då den som är skyldig att ställa säkerhet för överföring av produkterna.

Denna paragraf gäller i tillämpliga delar produkter som importerats från platser utanför gemenskapen. Accisskyldig för produkterna är då den som enligt stadgandena om tull ansvarar för tullskulden eller skulle ansvara för den, om de produkter som importerats från en plats som ligger inom gemenskapens tullområde enligt artikel 3 i tullkodex men utanför accisområdet importerades från en plats utanför tullområdet.

13 §

För andra produkter än de som avses i 1 mom. fastställs accisen enligt de stadganden som är i kraft den dag då

1) produkten har tagits emot i Finland, om det är fråga om en produkt som överförs från en annan medlemsstat, eller

2) tullmyndigheterna har godkänt anmälan om att produkten överlåtits i fri rörelse såsom mottagen på det sätt som avses i artikel 67 i tullkodexen, om det är fråga om en produkt som importerats från en plats utanför gemenskapen.

16 §

Accisfria är

7 a) enligt vad som stadgas genom förordning, produkter som för officiellt bruk överläts till någon av Europeiska gemenskapernas institutioner i Finland, om produkternas

anskaffningspris inklusive accis är sammanlagt minst 500 mark, samt produkter som levereras till en sådan institution inom Europeiska gemenskaperna som är placerad i en annan medlemsstat, under samma förutsättningar som de under vilka accisfrihet beviljas i placeringsstaten,

20 §

Vad som i 1 och 2 mom. stadgas om produkter som medförs som resgoods tillämpas på motsvarande sätt när sådana produkter i skattefria butiker på en flygplats säljs till passagerare som avses i nämnda moment.

54 §

Vid utförelse av accispliktiga produkter utanför gemenskapen skall den tullanstalt som behandlat utförelsen av produkterna från gemenskapens område, till avsändaren av produkterna återsända det för denne avsedda, kontrastigerade exemplaret av ledsagar-

dokumentet. Med denna utfartstullanstalt avses i tillämpliga delar den tullanstalt som avses i artikel 793.2 i kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättande av en tullkodex för gemenskapen.

62 §

Var och en skall på anmodan lämna tullmyndigheten uppgifter om inköp, innehav, överföring och försäljning av accispliktiga produkter.

Tullmyndigheter har rätt att få tillträde till lager och andra utrymmen där man innehar eller i kommersiellt syfte behandlar accispliktiga produkter samt att utföra nödvändig granskning. Likaså har tullmyndigheter rätt att hejda fordon och företa granskning av dem.

Denna lag träder i kraft den 199 .

3.

Lag**om undantag för landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen**

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna stadganden

1 §

På transaktioner som omfattas av beskattningen och gäller landskapet Åland tillämpas mervärdesskatte- och accislagstiftningen, om inte något annat stadgas i denna lag.

2 kap.

Mervärdesbeskattning*Allmänt tillämpningsområde*

2 §

Vid tillämpning av 1 § 1 mom. 3 punkten

mervärdesskattelagen anses landskapet Åland inte höra till Finland.

Skattepliktig försäljning

3 §

Vid tillämpning av 18 a och 18 b §§ mervärdesskattelagen anses landskapet Åland inte höra till Finland.

Gemenskapsinterna varuförvärv

4 §

Vid tillämpning av 26 a och 26 b §§ mervärdesskattelagen anses landskapet Åland inte höra till Finland.

Försäljning och gemenskapsinterna förvärv i Finland

5 §

Vid tillämpning av 63, 63 a, 63 b, 63 d och 63 f §§, 64 § 2 mom. och den tredje meningen i 68 § 1 mom. mervärdesskattelagen anses landskapet Åland inte höra till Finland.

6 §

En vara har sålts i landskapet Åland om den finns i landskapet när den överläts till köparen.

En vara som skall transporteras till köparen har sålts i landskapet Åland om den finns i landskapet när transporten inleds. Likaså har en vara sålts i landskapet Åland om den finns utanför landskapet när transporten inleds, om säljaren för in den till landskapet för att sälja den där.

En vara har sålts i Finland också då den har sålts i landskapet Åland på det sätt som avses i 1 eller 2 mom.

7 §

En tjänst som gäller uthyrning av transportmateriel anses utan hinder av 64 § 1 mom. mervärdesskattelagen ha sålts i Finland om den faktiskt konsumeras uteslutande i landskapet Åland och om den med tillämpning av nämnda stadgande hade sålts i en annan medlemsstat eller utanför gemenskapen.

Om en uthyrningstjänst som gäller transportmateriel faktiskt konsumeras uteslutande i en annan medlemsstat eller på någon annan plats utanför gemenskapen än i landskapet Åland och den med tillämpning av regeln i 64 § 1 mom. mervärdesskattelagen hade sålts i landskapet Åland, anses den utan hinder av nämnda stadgande ha sålts utomlands.

Vid tillämpning av 64 § 2 mom. mervärdesskattelagen anses en uthyrningstjänst som gäller transportmateriel inte ha blivit konsumerad utanför gemenskapen när den konsumeras i landskapet Åland.

Skattefrihet vid internationell handel

8 §

Vad som stadgas i 70 § 1—4 punkten samt 71 § 1 och 5 punkten mervärdesskattelagen tillämpas också då en vara transporte-

ras från någon annan del av landet till landskapet Åland eller från landskapet Åland till någon annan del av landet. Skattefriheten enligt 70 § 3 och 4 punkten samt 71 § 5 punkten i nämnda lag förutsätter i detta fall inte att köparen är en utlänning som inte är skattskyldig i Finland.

Vad som stadgas i 70 § 1—4 punkten samt 71 § 1 och 5 punkten mervärdesskattelagen tillämpas också då en vara transporteras från landskapet Åland till en annan medlemsstat.

9 §

Vad som i 71 § 9 punkten mervärdesskattelagen stadgas om försäljning av resebyrå-tjänster tillämpas inte på varor och tjänster som i landskapet Åland överläts för att direkt utnyttjas av den resande.

10 §

Vad som stadgas i 71 § 10 punkten mervärdesskattelagen tillämpas också på förmedling av varor och tjänster som med stöd av 8 och 12—14 §§ i denna lag säljs skattefritt.

11 §

För överlåtelse av varor för försäljning till passagerarna på fartyg som går i trafik mellan landskapet Åland och Sverige, Norge eller Danmark, samt på sådana fartyg som går i trafik mellan det övriga Finland och Sverige, Norge eller Danmark och som gör ett uppehåll i landskapet Åland, skall skatt betalas enligt vad som stadgas i lagen om beskattning i vissa fall av varor, som säljes ombord på passagerarfartyg i utrikestrafik (397/69).

12 §

Vid tillämpning av 70 § 7 punkten och 71 § 3 punkten mervärdesskattelagen anses varan eller tjänsten ha blivit såld till en passagerare som reser utomlands på ett fartyg eller ett luftfartyg i yrkesmässig internationell trafik också då den har sålts till någon som reser på ett fartyg i yrkesmässig internationell trafik eller på ett luftfartyg i yrkesmässig trafik från landskapet Åland till någon annan del av landet eller från någon annan del av landet till landskapet och denna passagerare har en resebiljett eller något annat motsvarande dokument för transporten i fråga.

Den försäljning av varor som avses i

1 mom. är skattefri endast till den del den gäller

1) de produkter som nämns i 70 a § 2 mom. mervärdesskattelagen och högst till de mängder som anges i nämnda lagrum,

2) öl enligt lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker (1471/94), dock högst två liter per passagerare, och andra tobaksprodukter och annan kosmetika än de som avses i 1 punkten samt choklad- och konfektyrvaror; samt

3) varor som är avsedda att konsumeras ombord på fartyget.

Utan hinder av 2 mom. betalas inte skatt på försäljning av andra än i 2 mom. nämnda produkter på sådana fartyg i trafik mellan Finland och Sverige, Norge eller Danmark som gör ett uppehåll i landskapet Åland.

Stadgandet i 70 a § 1 mom. 2 punkten mervärdesskattelagen tillämpas inte på försäljningen om avreseorten för transporten är belägen i landskapet Åland eller om transporten innefattar ett uppehåll i landskapet Åland.

13 §

Vid tillämpning av 70 b § 3 mom. mervärdesskattelagen anses en vara ha blivit såld till någon som reser ut från gemenskapen också då den har sålts till någon som reser från landskapet Åland till en annan del av landet eller en annan medlemsstat eller från en annan del av landet till landskapet.

Den i 1 mom. avsedda försäljningen av varor till den som reser från landskapet Åland till en annan del av landet eller från en annan del av landet till landskapet är skattefri endast till den del det är fråga om sådan försäljning som avses i 12 § 2 mom.

Stadgandet i 70 a § 1 mom. 1 punkten mervärdesskattelagen tillämpas inte på försäljning av varor på flygplatser belägna i landskapet Åland.

14 §

Vad som stadgas i 70 b § 1 mom. mervärdesskattelagen tillämpas också då en vara förs ut från landskapet Åland till en annan medlemsstat.

Vad som stadgas i 70 b § 1 mom. mervärdesskattelagen tillämpas inte när

1) en vara förs ut från landskapet Åland till en annan del av landet eller från en annan del av landet till landskapet, eller

2) köparen har sin hemort i landskapet Åland.

Vad som stadgas i 70 b § 2 mom. mervärdesskattelagen tillämpas också då en vara eller en grupp av varor säljs

1) i landskapet Åland till en person som har sin hemort någon annanstans i Finland eller i Sverige eller Danmark och varorna förs ut från landskapet Åland till en annan del av landet eller förs in till Sverige eller Danmark, eller

2) i en annan del av landet till en person som har sin hemort i landskapet Åland och varorna förs in till landskapet.

15 §

Vid tillämpning av 72 b och 72 g §§ mervärdesskattelagen anses landskapet Åland inte höra till Finland.

16 §

Vad som stadgas i 72 i § 2 mom. mervärdesskattelagen tillämpas också på varor avsedda att säljas enligt 12 och 13 §§ i denna lag.

Vad som stadgas i 72 l § 2 mom. 4 punkten mervärdesskattelagen tillämpas också då en vara överförs från landskapet Åland till en annan del av landet eller till en annan medlemsstat eller från en annan del av landet till landskapet Åland.

Skattegrunden

17 §

Utan hinder av vad som stadgas i 79 f § mervärdesskattelagen tillämpas inte förfarandet enligt 79 a § i nämnda lag på försäljning av sådana varor som en skattskyldig återförsäljare har

1) köpt i landskapet Åland och fört in till en annan del av landet, eller

2) köpt i en annan del av landet eller i en annan medlemsstat och fört in till landskapet Åland.

Import av varor

18 §

Vad som i 9 kap. mervärdesskattelagen stadgas om införsel av varor till gemenskapen tillämpas också på

1) införsel av varor till landskapet Åland från en annan del av landet, en annan medlemsstat eller en plats utanför gemenskapen samt

2) införsel av varor från landskapet Åland till en annan del av landet.

19 §

Vad som i 90 § mervärdesskattelagen stadgas om varor som har behandlats utanför gemenskapen tillämpas också på

1) varor som förs in till landskapet Åland efter att ha behandlats i en annan del av landet eller i en annan medlemsstat samt

2) varor som förs in till en annan del av landet efter att ha behandlats i landskapet Åland.

20 §

Vad som stadgas i 94 § 1 mom. 18 punkten mervärdesskattelagen tillämpas också på införsel till landskapet Åland från de övriga medlemsstaterna och andra delar av landet, under förutsättning att varorna inte har sålts skattefritt till en plats utanför landskapet eller att varor som i landskapet har använts på ett sätt som berättigar till avdrag inte har sålts utanför landskapet.

21 §

Vad som stadgas i 95 § 3 mom. mervärdesskattelagen tillämpas på den som hör till personalen på ett transportmedel i yrkesmässig trafik också då det är fråga om

1) ett transportmedel enligt 12 § 1 mom. i trafik mellan landskapet Åland och en annan del av landet eller ett transportmedel som går i vägtrafik på nämnda sträcka och som anländer med ett fartyg enligt 12 § 1 mom.,

2) ett transportmedel i trafik mellan landskapet Åland och en annan medlemsstat än Finland; eller

3) ett transportmedel i trafik mellan Finland och en annan medlemsstat med uppehåll i landskapet Åland.

Skatt som får dras av

22 §

Vad som stadgas i 114 § 1 mom. 4 punkten mervärdesskattelagen tillämpas också då skatt för försäljning av en transporttjänst inte betalas enligt 8 § i denna lag.

Återbäring av skatt till andra än de skattskyldiga

23 §

Vad som stadgas i 131 § 1 mom. 1 punkten mervärdesskattelagen tillämpas också på verksamhet för vilken skatt inte betalas enligt 8, 10, 12—14 och 16 §§ i denna lag.

Vad som stadgas i 131 § 1 mom. 2 punk-

ten mervärdesskattelagen tillämpas också då försäljning i samband med förvärv

1) sker i landskapet Åland och köparen är en näringsidkare med varken hemort eller fast driftställe i landskapet Åland eller i någon annan del av landet,

2) sker i landskapet Åland och har direkt samband med varor avsedda att föras ut från landskapet till en annan del av landet eller till en annan medlemsstat, eller

3) sker i en annan del av landet och har direkt samband med varor avsedda att föras in till landskapet Åland.

Vad som stadgas i 131 § 1 mom. 2 punkten mervärdesskattelagen tillämpas inte när köparen är en näringsidkare med hemort eller fast driftställe i landskapet Åland eller i en annan del av landet, såvida inte försäljningen har direkt samband med varor som skall föras ut ur gemenskapen eller det inte är fråga om sådan försäljning som avses i 2 mom. 2 eller 3 punkten.

En finansiell tjänst eller försäkringstjänst har sålts i landskapet Åland då tjänsten med tillämpning av regeln i 68 § mervärdesskattelagen och i 5 § i denna lag skulle ha sålts i landskapet.

24 §

Vid tillämpning av 133 a § mervärdesskattelagen anses landskapet Åland inte höra till Finland.

25 §

Vad som stadgas i 217 a § mervärdesskattelagen tillämpas också på utförsel från landskapet Åland till en annan del av landet eller till en annan medlemsstat.

3 kap.

Accisbeskattning

26 §

Vad som i lagstiftningen om accisbeskattning stadgas om produkter som importeras från länder utanför gemenskapen tillämpas också vid överföring av accispliktiga produkter

1) till landskapet Åland från en annan del av landet eller från en annan medlemsstat samt

2) till en annan del av landet från landskapet Åland.

Vad som i lagstiftningen om accisbeskattning stadgas om produkter som förs ut från

gemenskapen tillämpas också vid överföring av accispliktiga produkter

1) från landskapet Åland till en annan del av landet eller till en annan medlemsstat samt

2) från en annan del av landet till landskapet Åland.

Vad som stadgas i denna paragraf gäller inte 16 § 6 punkten eller 20 och 21 §§ lagen om påförande av accis.

27 §

Vad som i 16 § 6 punkten och 20 § 1 och 3 mom. lagen om påförande av accis stadgas om fartyg och luftfartyg i yrkesmässig internationell trafik tillämpas också då det är fråga om

1) fartyg och luftfartyg som går i yrkesmässig trafik mellan landskapet Åland och ett land utanför gemenskapen eller en annan medlemsstat än Finland,

2) luftfartyg i yrkesmässig trafik mellan landskapet Åland och det övriga Finland, eller

3) fartyg och luftfartyg i yrkesmässig trafik mellan Finland och ett land utanför gemenskapen eller en annan medlemsstat så att transporten innefattar ett uppehåll i landskapet Åland.

28 §

Utan hinder av 27 § är tobaksprodukter och alkoholdrycker som säljs till passagerare på fartyg eller luftfartyg för att medföras som resgods per passagerare och resa accisfria endast till de mängder som anges i 19 § lagen om påförande av accis, då det är fråga om

1) ett fartyg i yrkesmässig trafik mellan landskapet Åland och Sverige, Norge eller Danmark, eller

2) ett fartyg i yrkesmässig trafik mellan Finland och Sverige, Norge eller Danmark så att transporten innefattar ett uppehåll i landskapet Åland.

29 §

Utan hinder av 27 § är försäljning av tobaksprodukter och alkoholdrycker ombord på fartyg och luftfartyg enligt 27 § till den som reser från landskapet Åland till andra delar av landet eller från andra delar av landet till landskapet accisfria endast då det är fråga om försäljning till sådana passagerare som har en resebiljett eller något annat motsvarande dokument för transporten i fråga

och högst till de mängder som anges i 19 § lagen om påförande av accis. Försäljning av öl är accisfri upp till högst två liter per passagerare.

30 §

Vad som stadgas i 10 § 3 mom. lagen om påförande av accis tillämpas också då accispliktiga produkter har anskaffats accisfritt med stöd av denna lag.

31 §

Vad som stadgas i 21 § lagen om påförande av accis tillämpas på personer som hör till personalen på ett transportmedel i yrkesmässig trafik också då det är fråga om

1) ett transportmedel enligt 27 § 1 mom. 2 eller 3 punkten i trafik mellan landskapet Åland och det övriga Finland eller ett transportmedel som går i vägtrafik på nämnda sträcka och som anländer med ett fartyg enligt 27 § 1 mom. 3 punkten,

2) ett transportmedel i trafik mellan landskapet Åland och ett land utanför gemenskapen eller en annan medlemsstat än Finland, eller

3) ett transportmedel som går i trafik mellan Finland och ett land utanför gemenskapen eller en annan medlemsstat och som gör ett uppehåll i landskapet Åland.

4 kap.

Särskilda stadganden

32 §

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas vid behov genom förordning.

33 §

Denna lag träder i kraft den 199 .
Genom denna lag upphävs lagen den 29 december 1994 om verkställande av mervärdes- och accisbeskattning i relationerna mellan landskapet Åland och det övriga Finland (1485/94) jämte ändringar. Den lag som upphävs skall dock tillämpas vid mervärdesbeskattning när en såld vara har levererats eller en tjänst tillhandahållits, skyldighet att betala skatt för en införd vara har uppkommit, en vara eller en tjänst har tagits i eget bruk eller en vara har upphört att vara föremål för upplagringsförfarande före denna lags ikraftträdande. Likaså skall den upphävda lagen dock vid accisbeskattningen tilläm-

pas på överföring av sådana varor mellan landskapet Åland och det övriga Finland på vilka de formaliteter som gäller export inte kan tillämpas.

Denna lag tillämpas vid mervärdesbeskattning när en såld vara har levererats eller en tjänst tillhandahållits, skyldighet att betala skatt för en införd vara har uppkommit, en vara eller en tjänst har tagits i eget bruk eller en vara har upphört att vara föremål för

upplagringsförfarande den dag denna lag träder i kraft eller senare. Lagen tillämpas dock inte på införsel av en sådan vara mellan Åland landskapet och det övriga Finland som med stöd av de stadganden som varit i kraft tidigare har sålts till importören såsom mervärdesskattepliktig, om motsvarande försäljning hade varit skattefri enligt de stadganden i denna lag som gäller skattefrihet i samband med internationell handel.

4.

Lag

om ändring av lagen om beskattning i vissa fall av varor, som säljes ombord på passagerarfartyg i utrikestrafik

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 13 juni 1969 om beskattning i vissa fall av varor, som säljes ombord på passagerarfartyg i utrikestrafik (397/69) 1 § 1 mom., 2 och 3 §§, 4 § 1 mom. samt 5 och 7 §§,
av dessa lagrum 4 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 23 juni 1977 (494/77) och 5 § sådan den lyder i lag av den 31 maj 1985 (433/85), samt
fogas till 6 § ett nytt 2 mom. som följer:

1 §

För en vara, som i Finland överläts till ett sådant fartyg i trafik mellan Finland och Sverige eller Danmark som på nämnda sträcka gör ett uppehåll på eller vars avgångsort är belägen i landskapet Åland, för att ombord på fartyget säljas till passagerare, skall skatter och avgifter betalas i enlighet med vad som stadgas i denna lag. Lagen tillämpas också på fartyg i trafik mellan Finland och Norge.

2 §

I de fall som avses i 1 § skall för varan betalas mervärdesskatt och accis. För andra än gemenskapsvaror skall dessutom betalas tull samt andra skatter och avgifter som skall uppbäras vid import.

3 §

Skyldig att betala skatter och avgifter som skall uppbäras med stöd av denna lag är den som överläter en vara till ett fartyg i enlighet med 1 §.

En skattskyldig som avses i 1 mom. skall när varorna överläts till fartyget lämna tullmyndigheten en deklaration av vilken framgår varornas art och antal samt andra uppgifter och handlingar som tullstyrelsen bestämmer och som behövs för beskattningen.

4 §

Vid tillämpningen av denna lag skall mervärdesskatt betalas enligt det procenttal som stadgas i 8 kap. mervärdesskattelagen (1501/93), beräknat på varans försäljningspris utan mervärdesskatt eller på motsvarande pris vid överlåtelse till fartyg, samt accis enligt de grunder som stadgats för beskattning i hemlandet.

5 §

Skatter och avgifter som skall betalas med stöd av denna lag uppbärs inte för den mängd alkoholdrycker, öl, tobaksvaror, choklad och andra sötsaker, parfymvaror, kosmetika och toalettmedel som motsvarar fartygspassagerarnas behov.

Accis uppbärs inte heller för den mängd läskedrycker som motsvarar passagerarnas behov.

De varumängder som avses i 1 och 2 mom. fastställs av den ifrågavarande tullmyndigheten på basis av fartygets storlek, trafikområde och andra omständigheter.

6 §

Mervärdesskatt som har betalats enligt denna lag berättigar inte till avdrag eller återbäring vid mervärdesbeskattningen.

7 §

Tullverket uppbär de skatter och avgifter som skall betalas enligt denna lag.

Om betalning av skatter och avgifter samt om sökande av ändring och även i övrigt gäller i tillämpliga delar vad som stadgas eller bestäms om tull.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Lagen tillämpas på varor som överläts till fartyg den dag lagen träder i kraft eller senare.

Helsingfors den 11 oktober 1996

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister Arja Alho

1.

Lag

om ändring av mervärdesskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i mervärdesskattelagen av den 30 december 1993 (1501/93) 95 § 4 mom., sådant det lyder i lag av den 29 december 1995 (1767/95),

ändras 1 a §, mellanrubriken före 46 §, 63 a § 5 mom. 3 punkten, 63 b § 7 mom. 3 punkten, 67 a § 1 mom., 67 b §, 70 a § 1 mom. 1 punkten, 72 h § 3 mom., det inledande stycket i 85 § 1 mom., 95 § 3 mom. och 179 § 1 mom.,

dessas lagrum sådana de lyder, 1 a §, 63 a § 5 mom. 3 punkten, 63 b § 7 mom. 3 punkten, 67 a § 1 mom., 70 a § 1 mom. 1 punkten och det inledande stycket i 85 § 1 mom. i lag av den 29 december 1994 (1486/94) samt 67 §, 72 h § 3 mom. och 95 § 3 mom. i nämnda lag av den 29 december 1995, samt

fogas till 70 a §, sådan den lyder ändrad genom nämnda lagar av den 29 december 1994 och den 29 december 1995, ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom., som följer:

Gällande lydelse

1 a §

Med medlemsstat och gemenskapen avses medlemsstaternas och gemenskapens mervärdesskatteområde enligt Europeiska gemenskapens lagstiftning.

Föreslagen lydelse

1 a §

Med **Finland** avses i denna lag Finlands mervärdesskatteområde enligt Europeiska gemenskapernas lagstiftning samt landskapet Åland, och med **utlandet** alla andra områden.

Med **medlemsstat** och gemenskapen avses medlemsstaternas och gemenskapens mervärdesskatteområde enligt Europeiska gemenskapernas lagstiftning.

Om de undantag som gäller landskapet Åland i fråga om stadgandena i denna lag stadgas i lagen om undantag för landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen (/).

*Bildkonstalster**Konstverk*

46 §

Vad som stadgas ovan i denna paragraf tillämpas inte

Vad som stadgas ovan i denna paragraf tillämpas inte

63 a §

3) på försäljning av varor på vilka i den stat där transporten börjat har tillämpats ett förfarande som motsvarar det förfarande som avses i 83 §.

3) på försäljning av varor på vilka i den stat där transporten börjat har tillämpats ett förfarande som motsvarar det förfarande som avses i 79 a §.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

63 b §

Vad som stadgas ovan i denna paragraf tillämpas inte på

3) försäljning av varor på vilka har tillämpats ett förfarande som avses i 83 §.

67 a §

En lastnings- och lossningstjänst samt annan motsvarande tjänst i samband med en gemenskapsintern varutransport anses vara såld i Finland om köparen vid köpet använder ett mervärdesskattenummer som han fått i någon medlemsstat, och numret i fråga har getts i Finland.

67 b §

Värdering av lös egendom och en arbetsprestation som hänför sig till lös egendom anses vara såld i Finland om köparen vid köpet använder ett mervärdesskattenummer som han fått i någon medlemsstat, och numret i fråga har getts i Finland. Detta tillämpas emellertid endast om föremålet transporteras bort från den medlemsstat där tjänsten utfördes.

70 a §

Skatt betalas inte på försäljning enligt 2 och 3 mom. av varor som medförs som bagage till passagerare som har biljett eller motsvarande dokument för sjö- eller lufttransport till en annan medlemsstat, om försäljningen sker

1) i ett tullager enligt artikel 99 i tullkodexen eller i ett lager som avses i 72 j § beläget i en hamn eller på en flygplats, eller

63 b §

Vad som stadgas ovan i denna paragraf tillämpas inte på

3) försäljning av varor på vilka har tillämpats ett förfarande som avses i 79 a §.

67 a §

En lastnings- och lossningstjänst samt annan motsvarande tjänst i samband med en gemenskapsintern varutransport som utförts inom gemenskapen anses vara såld i Finland, om köparen vid köpet använder ett mervärdesskattenummer som han fått i någon medlemsstat, och numret i fråga har getts i Finland.

67 b §

Inom gemenskapen utförd värdering av lös egendom och en inom gemenskapen utförd arbetsprestation som hänför sig till lös egendom anses vara såld i Finland om köparen vid köpet använder ett mervärdesskattenummer som han fått i någon medlemsstat, och numret i fråga har getts i Finland. Detta tillämpas emellertid endast om föremålet transporteras bort från den medlemsstat där tjänsten utfördes.

70 a §

Skatt betalas inte på försäljning enligt 2 och 3 mom. av varor som medförs som bagage till passagerare som har biljett eller motsvarande dokument för sjö- eller lufttransport till en annan medlemsstat, om försäljningen sker

1) i ett på en flygplats beläget tullager enligt artikel 99 i tullkodexen eller lager enligt 72 j §, eller

Med avvikelse från vad som stadgas i 3 mom. är försäljning av varor ombord på fartyg under transport som avses i 1 mom. 2 punkten till den som reser från Finland till Sverige eller Danmark, skattefri bara till den del försäljningen gäller

— öl enligt lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker (1471/94),

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

- andra tobaksprodukter och annan kosmetika än vad som avses i 2 mom., samt
- choklad- och konfektyrvaror.

72 h §

En förutsättning för att försäljning som avses i 1 mom. 3 och 4 punkten skall vara skattefri är att varan i samband med försäljningen inte överförs från ett förfarande, friområde eller frilager som avses i paragrafen.

En förutsättning för att försäljning som avses i 1 mom. 3 och 4 punkten skall vara skattefri är att varan i samband med försäljningen inte överförs från ett förfarande, friområde eller frilager som avses i paragrafen. *Detta tillämpas dock inte om överföringen av varan innebär import.*

85 §

För försäljning av följande tjänster samt försäljning, gemenskapsinterna förvärv och import av följande varor skall i skatt betalas 12 procent av skattegrunden:

85 §

För försäljning av följande tjänster samt försäljning, gemenskapsinterna förvärv, *överföring från upplagringsförfarande* och import av följande varor skall i skatt betalas 12 procent av skattegrunden:

95 §

Beträffande de som hör till personalen på ett transportmedel i yrkesmässig trafik mellan Finland och ett land utanför gemenskapen och gränsarbetare som avses i artikel 49 i tullfrihetsförordningen tillämpas 12 § 1 mom. tullagen.

Om den som hör till personalen på ett transportmedel enligt 3 mom. och som har hemort inom gemenskapen, på grund av sina arbetsuppgifter har vistats mer än 15 månader utan avbrott utanför Finland, tillämpas 1 mom.

De som hör till personalen på ett transportmedel i yrkesmässig trafik mellan Finland och ett land utanför gemenskapen har rätt att skattefritt införa de varor som enligt 12 § tullagen är tullfria.

(4 mom. upphävs)

179 §

Efter den tid som stadgas i 178 § kan efterbeskattning verkställas. Den skattskyldige skall genom efterbeskattning påföras den skatt som är obetald eller vad som har återburits till ett för stort belopp till följd av att han underlåtit att inlämna deklaration eller till följd av att han lämnat en deklaration eller någon annan uppgift eller handling som är bristfällig, vilseledande eller oriktig. Efterbeskattning kan verkställas inom tre år från utgången av den räkenskapsperiod till vilken den kalendermånad för vilken skatten borde ha betalats hänförs sig.

179 §

Efter den tid som stadgas i 178 § kan efterbeskattning verkställas. Den skattskyldige skall genom efterbeskattning påföras den skatt som är obetald eller vad som har återburits till ett för stort belopp till följd av att han underlåtit att inlämna deklaration eller till följd av att han lämnat en deklaration eller någon annan uppgift eller handling som är bristfällig, vilseledande eller oriktig. Efterbeskattning kan verkställas inom tre år från utgången av den räkenskapsperiod till vilken den kalendermånad för vilken skatten borde ha betalats hänförs sig *eller, om skatte-*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

perioden är ett kalenderår, inom tre år från utgången av det kalenderår för vilken skatten borde ha betalats.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Lagen tillämpas när en såld vara har levererats eller en tjänst tillhandahållits, skyldighet att betala skatt för en införd vara har uppkommit på det sätt som avses i 87 §, en vara eller en tjänst har tagits i eget bruk eller en vara har upphört att vara föremål för upplagringsförfarande den dag lagen träder i kraft eller senare.

Genom denna lag upphävs 8 mom. i ikraftträdelsestadgandet till lagen den 29 december 1995 om ändring av mervärdesskattelagen. (1767/95).

2.

Lag

om ändring av lagen om påförande av accis

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 29 december 1994 om påförande av accis (1469/94) 3 § 2 mom., 6 §, 11 § 1, 2 och 4 mom., 13 § 2 mom., 20 § 3 mom., 54 § 3 mom. samt 62 § 3 och 4 mom., av dessa lagrum 3 § 2 mom., 11 § 1 och 4 mom., 13 § 2 mom. och 20 § 3 mom. sådana de lyder i lag av den 30 juni 1995 (900/95), samt

fogas till 16 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 30 juni 1995, en ny 7 a-punkt som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Temporärt accisfria är produkter som importerats från en plats utanför gemenskapen och som hänförs till något suspensionsförfarande enligt artikel 84.1 a i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättande av en tullkodex för gemenskapen, nedan tullkodex, eller som befinner sig på friområde eller i frilager.

Temporärt accisfria är produkter som importerats från en plats utanför gemenskapen och som hänförs till något suspensionsförfarande enligt artikel 84.1 a i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättande av en tullkodex för gemenskapen, nedan tullkodex, eller till det förfarande för intern förpassning som avses i förordningens artikel 163, eller

Gällande lydelse

6 §
Med *medlemsstat* och *gemenskapen* avses i denna lag medlemsstaten och gemenskapen samt deras accisområden enligt Europeiska gemenskapens lagstiftning.

11 §
När en produkt som överförs mellan Finland och en annan medlemsstat som temporärt accisfri inte anländer till den mottagare som angivits i det i 51 § avsedda ledsagardokumentet skall för produkten betalas accis enligt denna lag, om

1) produkten finns i Finland eller det kan antas att den har konsumerats här,

2) en auktoriserad lagerhållare har sänt produkten från Finland och det inte kan utredas var produkten är eller var den har konsumerats, eller om

3) annat svinn av produkten än sådant som avses i 16 § 5 punkten har konstaterats i Finland och den behöriga skattemyndigheten i destinationsmedlemsstaten har bekräftat att svinnet skall beskattas.

Accis skyldig för den produkt som avses i 1 mom. är då den som har ställt säkerhet för överföring av produkterna.

Denna paragraf gäller i tillämpliga delar produkter som importeras från områden utanför gemenskapen. Accis skyldig är då den som enligt stadgandena om tull ansvarar för tullskulden för produkterna.

Föreslagen lydelse

som befinner sig på friområde eller i frilager.

6 §
Med **Finland** avses i denna lag Finlands accisområde enligt Europeiska gemenskapernas lagstiftning samt landskapet Åland.

Med *medlemsstat* och *gemenskapen* avses i denna lag medlemsstatens och gemenskapens accisområde enligt Europeiska gemenskapernas lagstiftning.

Om undantag som gäller landskapet Åland i fråga om stadgandena i denna lag stadgas i lagen om undantag för landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen (/).

11 §
När en produkt som överförs mellan Finland och en annan medlemsstat och på vilken skall tillämpas de stadganden som gäller temporärt accisfri överföring inte anländer till mottagaren, skall för produkten betalas accis enligt denna lag, om

1) produkten finns i Finland eller det kan antas att den har konsumerats här,

2) en auktoriserad lagerhållare har sänt produkten från Finland och det inte kan utredas var produkten är eller var den har konsumerats, eller om

3) annat svinn av produkten än sådant som avses i 16 § 5 punkten har konstaterats i Finland och den behöriga skattemyndigheten i den medlemsstat som avsetts som destinationsmedlemsstat har fastställt storleken av det svinn som skall beskattas.

Accis skyldig för den produkt som avses i 1 mom. är då den som är skyldig att ställa säkerhet för överföring av produkterna.

Denna paragraf gäller i tillämpliga delar produkter som importeras från platser utanför gemenskapen. Accis skyldig för produkterna är då den som enligt stadgandena om tull ansvarar för tullskulden eller skulle svara för den, om de produkter som importeras från en plats som ligger inom gemenskapens tullområde enligt artikel 3 i tullkodex men utanför accisområdet importerades från en plats utanför tullområdet.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §

För andra produkter än de som avses i 1 mom. fastställs accisen enligt de stadganden som är i kraft den dag då

1) produkten har tagits emot i Finland, om det är frågan om en produkt som överförs från en annan medlemsstat,

2) produkten i Finland har överlåtits i fri rörelse, om det är frågan om en produkt som importeras från ett område utanför gemenskapens tullområde, sådant detta definieras i artikel 3 i tullkodex,

3) *det interna förpassningsförfarande som avses i artikel 163 i tullkodex avslutas i Finland, om det är fråga om någon annan produkt än en som avses i 2 punkten och som importeras från ett område utanför gemenskapen.*

För andra produkter än de som avses i 1 mom. fastställs accisen enligt de stadganden som är i kraft den dag då

1) produkten har tagits emot i Finland, om det är fråga om en produkt som överförs från en annan medlemsstat, *eller*

2) *tullmyndigheterna har godkänt anmälan om att produkten överlåtits i fri rörelse såsom mottagen på det sätt som avses i artikel 67 i tullkodexen, om det är fråga om en produkt som importeras från en plats utanför gemenskapen.*

16 §

Accisfria är

7 a) enligt vad som stadgas genom förordning, produkter som för officiellt bruk överläts till någon av Europeiska gemenskapernas institutioner i Finland, om produkternas anskaffningspris inklusive accis är sammanlagt minst 500 mark, samt produkter som levereras till en sådan institution inom Europeiska gemenskaperna som är placerad i en annan medlemsstat, under samma förutsättningar som de under vilka accisfrihet beviljas i placeringsstaten,

20 §

Vad 1 och 2 mom. stadgar om produkter som medförs som resgods, tillämpas på motsvarande sätt när sådana produkter i skattefria butiker *i hamn eller* på flygfält säljs till passagerare som avses i nämnda moment.

Vad som i 1 och 2 mom. stadgas om produkter som medförs som resgods tillämpas på motsvarande sätt när sådana produkter i skattefria butiker på en flygplats säljs till passagerare som avses i nämnda moment.

54 §

Vid utförsel av produkter utanför gemenskapen skall den tullanstalt som behandlat utförseln av produkterna från gemenskapens område, återsända till avsändaren av produk-

Vid utförsel av accispliktiga produkter utanför gemenskapen skall den tullanstalt som behandlat utförseln av produkterna från gemenskapens område, till avsändaren av

Gällande lydelse

terna det för denne avsedda, kontrasignerade exemplaret av ledsagardokumentet.

Föreslagen lydelse

produkterna återsända det för denne avsedda, kontrasignerade exemplaret av ledsagardokumentet. *Med denna utfartstullanstalt avses i tillämpliga delar den tullanstalt som avses i artikel 793.2 i kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättande av en tullkodex för gemenskapen.*

62 §

Varje *näringsidkare* skall på anmodan lämna tullmyndigheten uppgifter om inköp av accispliktiga produkter och om eventuell återförsäljning av dessa.

Tullmyndigheter har rätt att granska utrymmen, där man innehar eller i kommersiellt syfte behandlar accispliktiga produkter. Likaväl har tullmyndigheter rätt att hejda fordon och företa granskningar *under pågående varutransport*.

Var och en skall på anmodan lämna tullmyndigheten uppgifter om inköp, *innehav, överföring och försäljning* av accispliktiga produkter.

Tullmyndigheter har rätt att *få tillträde till lager och andra* utrymmen där man innehar eller i kommersiellt syfte behandlar accispliktiga produkter *samt att utföra nödvändig granskning*. Likaså har tullmyndigheter rätt att hejda fordon och företa granskning av dem.

Denna lag träder i kraft den 199 .

4.

Lag

om ändring av lagen om beskattning i vissa fall av varor, som säljes ombord på passagerarfartyg i utrikestrafik

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 13 juni 1969 om beskattning i vissa fall av varor, som säljes ombord på passagerarfartyg i utrikestrafik (397/69) 1 § 1 mom., 2 och 3 §§, 4 § 1 mom. samt 5 och 7 §§,

av dessa lagrum 4 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 23 juni 1977 (494/77) och 5 § sådan den lyder i lag av den 31 maj 1985 (433/85), samt fogas till 6 § ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

1 §
För vara, vilken från tullområdet överlåtes

Föreslagen lydelse

1 §
För en vara, som i Finland överlåts till ett

Gällande lydelse

till fartyg, som uteslutande går i trafik mellan Finland och Sverige, Danmark eller Norge, för att ombord på detta säljas till passagerare, skall skatter och avgifter erläggas i enlighet med vad i denna lag är stadgat.

2 §

I de fall som avses i 1 § skall för inhemsk vara samt för utländsk vara, som förtullats i Finland, erläggas omsättningsskatt och accis samt för utländsk vara, som icke förtullats i Finland, tull, omsättningsskatt samt andra skatter och avgifter, som i samband med import skall uppbäras till staten.

3 §

Skyldig att erlägga skatter och avgifter, som skall uppbäras med stöd av denna lag, är den som anmäler vara till tullklarering för det syfte som nämnts i 1 § 1 mom.

4 §

Vid tillämpningen av denna lag skall för inhemsk vara samt för förtullad utländsk vara omsättningsskatt erläggas enligt det procenttal som stadgats i 27 § 1 mom. lagen angående omsättningsskatt, beräknat på varans försäljningspris utan omsättningsskatt eller på motsvarande pris vid överlåtelse till fartyg, samt accis enligt de grunder som stadgats för beskattning i hemlandet. Överlåtes vara av annan än i lagen angående omsättningsskatt (532/63) avsedd skattskyldig, skall omsättningsskatt likväl icke erläggas.

5 §

Skatter och avgifter som skall erläggas med stöd av denna lag uppbärs inte för den mängd alkoholdrycker, öl, tobaksvaror, choklad och andra konfektyrer, parfymvaror,

Föreslagen lydelse

sådant fartyg i trafik mellan Finland och Sverige eller Danmark som på nämnda sträcka gör ett uppehåll på eller vars avgångsort är belägen i landskapet Åland, för att ombord på fartyget säljas till passagerare, skall skatter och avgifter betalas i enlighet med vad som stadgas i denna lag. Lagen tillämpas också på fartyg i trafik mellan Finland och Norge.

2 §

I de fall som avses i 1 § skall för *varan* betalas *mervärdesskatt och accis. För andra än gemenskapsvaror skall dessutom betalas tull samt andra skatter och avgifter som skall uppbäras vid import.*

3 §

Skyldig att betala skatter och avgifter som skall uppbäras med stöd av denna lag är den som *överlåter en vara till ett fartyg i enlighet med 1 §.*

En skattskyldig som avses i 1 mom. skall när varorna överlåts till fartyget lämna tullmyndigheten en deklaration av vilken framgår varornas art och antal samt andra avgifter och handlingar som tullstyrelsen bestämmer och som behövs för beskattningen.

4 §

Vid tillämpningen av denna lag skall *mervärdesskatt betalas enligt det procenttal som stadgas i 8 kap. mervärdesskattelagen (1501/93), beräknat på varans försäljningspris utan mervärdesskatt eller på motsvarande pris vid överlåtelse till fartyg, samt accis enligt de grunder som stadgats för beskattning i hemlandet.*

5 §

Skatter och avgifter som skall betalas med stöd av denna lag uppbärs inte för den mängd alkoholdrycker, öl, tobaksvaror, choklad och andra sötsaker, parfymvaror, kos-

Gällande lydelse

kosmetiska preparat och toalettmiddel som motsvarar fartygspassagerarnas behov. Närmare stadganden om de varumängder som avses i denna paragraf utfärdas genom förordning.

Föreslagen lydelse

metika och toalettmiddel som motsvarar fartygspassagerarnas behov.

Accis uppbärs inte heller för den mängd läskedrycker som motsvarar passagerarnas behov.

De varumängder som avses i 1 och 2 mom. fastställs av den ifrågavarande tullmyndigheten på basis av fartygets storlek, trafikområde och andra omständigheter.

6 §

Mervärdesskatt som har betalats enligt denna lag berättigar inte till avdrag eller återbäring vid mervärdesbeskattningen.

7 §

Skatter och avgifter, som skall avläggas med stöd av denna lag, uppbäres av tullverket i samband med varans tullklarering. Om erläggande av skatter och avgifter samt om sökande av ändring och även i övrigt gäller i tillämpliga delar vad om tull är stadgat eller bestämt.

7 §

Tullverket uppbär de skatter och avgifter som skall betalas enligt denna lag.

Om betalning av skatter och avgifter samt om sökande av ändring och även i övrigt gäller i tillämpliga delar vad som stadgas eller bestäms om tull.

*Denna lag träder i kraft den 199 .
Lagen tillämpas på varor som överläts till fartyg den dag lagen träder i kraft eller senare.*